

85443

9

85443

Rokytova Sbirka Ručních Prací
Svazek IX

PALIČKOVÁNÍ

Nakladatelství Jan Rokyta Smíchov

Vzory, hedvábí a přízi

obdržíte v největším výběru u fmy:

JAROSLAV OTTO, PRAHA,

VODIČKOVA ULICE „LUCERNA“.

VYLOSOVÁNÍ CEN SOUTĚŽE

vyrobené. Pro krátkost doby, a v době tak rušné do které vydání onoho svazku, a zaslání výrobků připadlo, mohlo jen málo účastníků soutěžit. Přesto však došlé hračky byly vesměs zručnosti výrobcově odpovídající a všechny byly velmi pěkně a pečlivě zhotoveny a tak i podán důkaz, že dle naší „Sbírky“ těchto hraček, možno i od zcela malých pracovníků, žáčků a školaček nejnižších tříd obecných, při zápalu pracovním očekávatí výtvořů obdivuhodné a roztomilé. Redakce naší „Sbírky“ přisoudila soutěžícím tyto ceny: I. cena, za vlak — hotově Kč 150.—, Antonín Holeček, žák III. třídy, Košíře. II. cena, za Káče — hotově Kč 100.—. Pí. M. Flégrová ze Slaného. III. cena, za slona a medvídka — hotově Kč 50.—. Vít. Kubeková, žákyně, Prostějov. IV. cena, za 2 panenky — půlletní modní album 1924 „Pražská modní přehlídka“, slč. Al. Trísková, Dvůr Králové. V. cena, za 2 zápasníky ze dřeva vyřezané — 100 visitek, pan Jos. L. Jankovec, řídící učitel, Nučice p. Dušníky v Č. VI. cena, za 2 zápasníky, ze dřeva vyřezané — Knižnice Besídky Malých, vázaná, J. Brandejs, syn inženýra, Praha VII., Letohradská 66. Přisouzené ceny rozeslány byly 20. dubna t. r.

BAVLNA
JOSEF
INTERA
VINOHRADY
PALACKÉHO TR. 19

MZK-UK Brno

•2619756881•

ROKYTOVA SBÍRKA RUČNÍCH PRACÍ. SVAZEK IX.

PALIČKOVÁNÍ

NÁVOD, JAK NAUČÍME SE PALIČKOVATI.

Se 100 obrázky a jednou dvoustránkovou přílohou.

je vyhrazena

Nákladem Jana Rokyty, Smíchov, Stefánikova třída 25. — Tiskl J. Rokyta, Praha II., 41.

Copyright 1924, by Jan Rokyta, Smíchov.

Všechna práva pro Československo i za hranicemi vyhražena.

VYDALI JSME DOSUD:

I. SVAZEK ROKYTOVY SBÍRKY RUČNÍCH PRACÍ

HÁČKOVÁNÍ.

Již III. vydání.

Obsahuje: Moderní vyučování háčkování s názornými obrázky a novými předlohami, 170 vyobrazení, 53 stran textu, zvláštní velkou 2strannou přílohu předloh, nákrešů a stříhů v původní velikosti, 12 způsobů háčkovacích, podrobně vysvětlených.

II. SVAZEK ROKYTOVY SBÍRKY RUČNÍCH PRACÍ

„JAK SI VYŠÍJI ŠATY?“

Obsahuje: Návod ku vyšívání na šaty, bluzy, kostýmy a sice na dámské i dětské úbory, 70 moderních předloh s podrobným vysvětlením vypracování a vzory, 2 stříhové přílohy, obsahující 10 předloh v původní velikosti, 40 stran textu, 145 vyobrazení.

III. SVAZEK ROKYTOVY SBÍRKY RUČNÍCH PRACÍ

„MODERNÍ JUMPER“.

Již II. vydání.

Obsahuje: Nové předlohy a návod ku háčkování a pletení dámských, pánských i dětských bluz, šatů, kabátků, čepic atd., 167 vyobrazení, 40 stran textu, zvláštní dvoustranná velká příloha s 22 stříhy v původní velikosti a s 31 zmenšenými stříhy, 8 typů háčkovacích a pletacích.

IV. SVAZEK ROKYTOVY SBÍRKY RUČNÍCH PRACÍ

„KŘÍŽKOVÉ VYŠÍVÁNÍ“.

Již II. vydání.

Obsahuje: Návod ku křížkovému vyšívání od prvopočátků až k uměleckým pracem s vysvětlením pracování různými technikami, jako: vrkočový steh, okrajové zdobení, perličkové vyšívky, naše národní vyšívání — křížkovým stehem, italský způsob, vídeňský, pravé staré vzory atd. 202 vyobrazení, 50 stran textu, dvě zvláštní dvoustranné velké přílohy s 58 vzory v původní velikosti k lehkému rozpočítávání práce, 33 způsobů upotřebení této práce v praktickém provedení.

V. SVAZEK ROKYTOVY SBÍRKY RUČNÍCH PRACÍ

„SÍTOVÁNÍ ČI FILÉ, VÝŠÍVKY NA TYLU“.

180 vyobrazení, zvláštní dvoustranná velká příloha se 49 předtisknutými vzory v původní velikosti, 48 stran textu.

Obsahuje: Návod jak pracovatí síťování od prvních počátků, 8 různých způsobů této práce tu podrobně vysvětleno, jako: guipura, antické filé-síťování, barevné síťování, pracování šikmě na síťce, práce na tylu, prošívání a vyšívání tohoto, i vysprávy a opravy tylových prací.

VI. SVAZEK ROKYTOVY SBÍRKY RUČNÍCH PRACÍ

„BÍLÉ VYŠÍVÁNÍ“.

48 stran textu, zvláštní dvoustranná velká příloha s 41 předtisknutými vzory v původní velikosti, mimo monogramových sestav, a 230 vyobrazení.

Obsahuje: Prvopočátečný postup práce, všechny způsoby pracování, jako: dírkování, stínování, prolamování, kroužkování, obrubování, jsou zde celé sestavy garnitur na umyvadlo, slavnostní úpravu stolu, kapesníků, ozdobných krabic, kabelek, polštářků, celá řada výšivek ke kašilím, jabotům, dětskému prádelníku, plastické bílé výšivky, umělecké práce bílým vyšíváním, monogramy, pavučinové výšivky, prostřihované práce, tak moderní dnes a žádané práce: RICHELIEU, přepychové polštáře, práce hedebo, ažurování, orientálské atd. atd.

VII. SVAZEK ROKYTOVY SBÍRKY RUČNÍCH PRACÍ

„BAREVNÉ VYŠÍVÁNÍ“.

40 stran textu, dvě zvláštní dvoustranné velké přílohy s 26 předtisknutými vzory v původní velikosti, 99 vyobrazení, 4stranná zvláštní křídová, trojbarvotiskem provedená příloha vzorů pro barevnou výšivku.

Obsahuje: Ukázky všech typů ozdobných stehů pro barevné vyšívky používaných, plochý steh, stepované či aplikované vyšívky, plošné, kelimové, dále kreslení jehlou, vyšívky na bubínku, lidové a národní vyšívky a smyrenské smyčkové vyšívky.

VIII. SVAZEK ROKYTOVY SBÍRKY RUČNÍCH PRACÍ

HRAČKY A DÁRKY

doma vyrobené.

18 stran textu, čtyři zvláštní velké oboustranné vzorové přílohy a stříhové přílohy ku hotovení hraček v původní velikosti předkreslené a 93 vyobrazení.

Obsahuje: Předlohy a návod jak zhotoviti hračky z látky, papíru, lepenky, dřeva, cívek, motouzu, vlny, drátků a to: panny, šilháčky, medvědy, slony, králíky, psy, nábytek, vesničky, kočárky, vlak, aeroplan, kašpárky, pohyblivé loutky, automobilistu, divadélka, obrázkové knížky, sestavovánky, hry, mlýny, atd. atd.

Jest to návod k levnému, samostatnému hotovení hraček malým doma a zabavení ruční práci pro větší hochy i dívky, jak i nyní všude na školách lest též zavedeno.

IX. SVAZEK ROKYTOVY SBÍRKY RUČNÍCH PRACÍ

„PALIČKOVÁNÍ“.

48 stran textu, zvláštní velká 2stranná příloha s 53 předkreslenými zvětšenými vzory a k nim podrobně vypočítaný návod a 101 vyobrazení v textové části.

Obsahuje: Vysvětlení paličkování pro začátečnicky a laiky, ukázky a vzory na pletenou krajkou, stuhovou krajkou, vločky, límce, rohy, umělecké pokrývky různých tvarů, překrásné původní staré i moderní vzory, pravé paličkové vzory, naše původní vzory národní a soutešky.

X. SVAZEK ROKYTOVY SBÍRKY RUČNÍCH PRACÍ

lude:

„UMĚLECKÉ PLETENÍ“.

Každý z těchto svazků stojí Kč 10.— i s přílohami. Pro předplatitelky 5ti svazků snížená cena Kč 45.—.

Přihlaste se k odebírání v předplacení, neb učiňte objednávku na jednotlivé svazky na lístku přiloženém u 49. stránky textu.

1. Pravá stará rýzozemská paličkovaná kraika.

Paličkování.

Stroje — divy techniky — umožnily nám, že můžeme také mechanickou cestou zhotovovati jemné, bohaté krajky; ale přec nikdy nevystihne mrtvý stroj subtilnost pravé ruční krajky. Ruka, která sama pracuje, to vlastně je, která dodá krajkce její „duši“. A proto se také nebudeme my zajímat o krajky strojové, nýbrž pouze o krajky ručně paličkové. Nechceme také zde v této knížečce vyprávěti historii paličkové krajky, chceme dokázati, že paličkování není jen výhradou dam, v této práci zběhlých, ne, každý to snadno dokáže, musí se jen trochu k této práci vychovati a míti dobrou vůli. Studium pravé krajky je neobyčejně zajímavé, ale ne lehké. Skutečné znalkyně krajek musí ovládati alespoň teorii jednotlivých prací, aby mohly určití druh krajky. Je to skutečně dosti těžké, protože krajka jednoho druhu má často několik jmen a sice dle místa ve kterém vznikla a dle doby, ve které vznikla. Tvrdíme však, že každá vzdělaná dáma měla by rozeznati krajkou pravou od nepravé a krajkou šitou od paličkové. Konečně je každá ručně

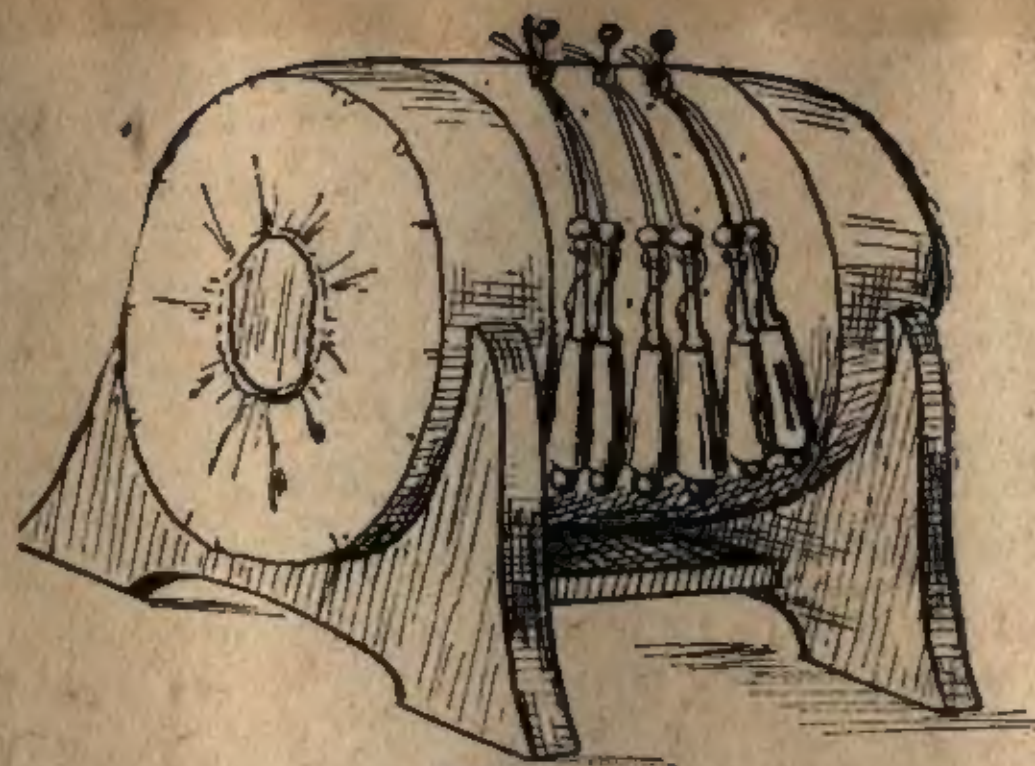
pracovaná krajka krajkou pravou, ať je to již práce háčková, pletená nebo člunková, ale všeobecně rozumí se pod slovem „pravá krajka“ buďto práce paličková, nebo provedená šicí jehlou. Neilépe naučíme se krajky znáti tam, kde jich mnoho vidíme a kde můžeme mnoho porovnávat (musea). Také naše knížečky přinášejí popisy jednotlivých druhů prací a zaujmou zajisté nejen tu dámu, která se chce práci naučiti, ale i tu, která se chce obeznámiti jen s charakteristickými známkami jednotlivých druhů krajek.

Paličková krajka patří k nejrozkošnějším, ručně pracovaným krajkám, zhotoveným pouze z nití. Mnohostranným proplétáním a protkáváním nití povstávají nejrozličnější vzory, což předvádějí nám obrázky v této knížce. Určily jsme náš spisek hlavně pro ty čtenářky, které nejsou dosud do techniky paličkové krajky zasvěceny; proto přinášíme z počátku popisy jednotlivých křížování a překládání nití, jednotlivých obrátů a ty nejjednodušší kraječky a vložčky, které nacházíme již

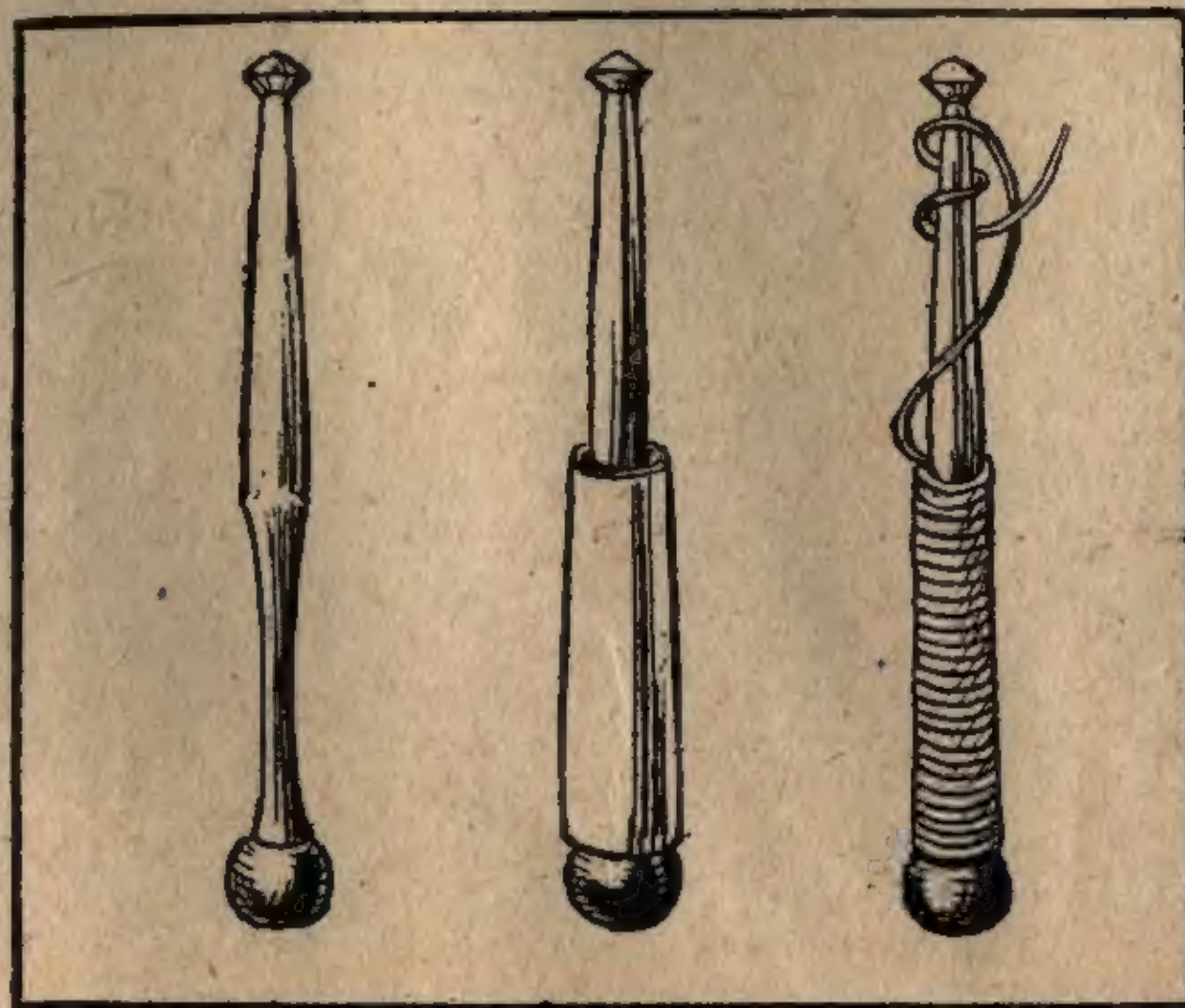
v různých učebnicích, ale které se právě dobře hodí pro počáteční učení.

K zhotovení paličkované krajky potřebujeme velmi málo; především je to poduška k paličkování, paličky k navíjení příze, podvinek s přesně naznačeným vzorem, špendlíky, a konečně nitě. Jehla ke spojení podvinku je sice ulehčením práce, ale nutná není.

Obr. čís. 2 zobrazuje nám podušku k paličkování, kterou si můžeme velmi pohodlně zhotoviti. Sešijeme po délce kus látky, asi 55 cm dlouhý, 35 cm široký a po obou otevřených stranách uděláme záložku, kterou protáhneme tkaničkou. Pak vystříhneme si dvě kola ze silné lepenky, asi 14 cm v průměru. Na jedné straně sešitého válce zavážeme tkaničku, druhou, otevřenou stranou vsadíme až k okraji kolečko, pak vyplníme hodně podušku dřevitou vlnou na druhý konec vsadíme druhé kolečko a otvor uzavřeme. Uděláme velmi dobře, dáme-li do středu podušky kousek olova, aby měla dobré těžiště a nepohybovala se při práci. Kdo hodně pa-

2. Kulatá poduška v podstavci.

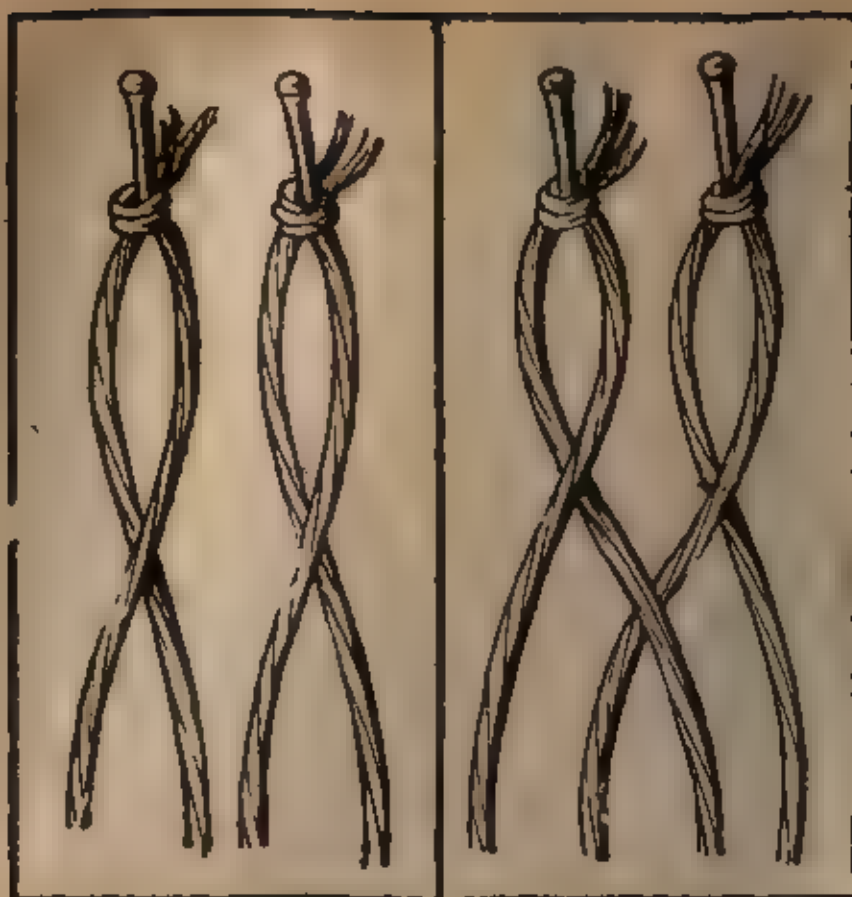
3. Palička bez držátka.

4. Palička s držátkem.

5. Ovinutá palička.

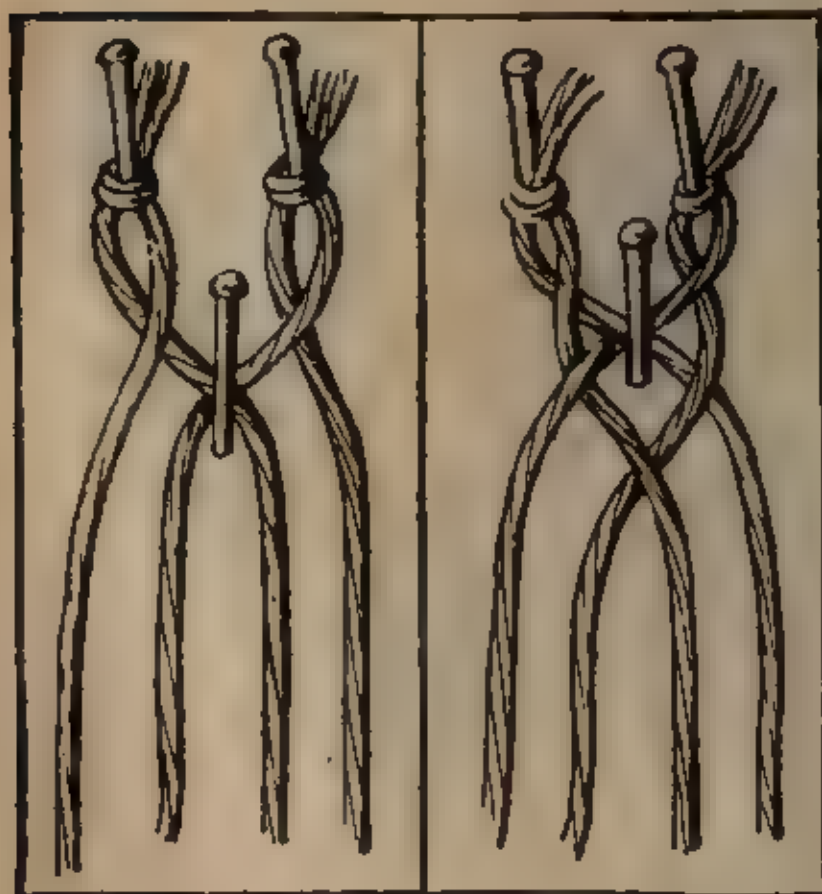
ličkuje má těchto podušek několik a sice na větší práce musí být poduška velká, na malé, aby nezabrala tolik místa, může být malá. Na obr. čís. 2 vidíme podušku zasazenou do podstavce. Tento ji drží tak, že se nepohybuje. Můžeme položit ji také do přiměřeně velkého košíčku, nebo můžeme si podstavec udělati z dřevěné krabičky. Tyto druhy podušek používají naše krajkářky; ve Francii pracují na poduškách plochých.

Na obr. 3. a 4. vidíme paličku bez držátka a s držátkem. Palička slouží k navíjení nití a držátko pak je ukrývá. Na hlavičce paličky se nit dvakrát obtočí, uděláme smyčku, která zamezuje samovolné roztáčení nitě. Na obr. 5 vidíme, jak musí být nit natočená a jak se tvoří smyčka; tuto pevně utáhneme a přes nitě nastrčíme držátko. Při natáčení vezmeme volnou část do levé ruky a na spodní díl navijeme od levé strany k pravé. Všechny paličky musí býti navinuty stejným směrem; máme-li mezi ostatními špatně navinutou paličku, stále nám

6. Překládání párů: pravá palička položí se přes levou.

7. Křížování párů; (pouloubrat) přeložit, křížovat.

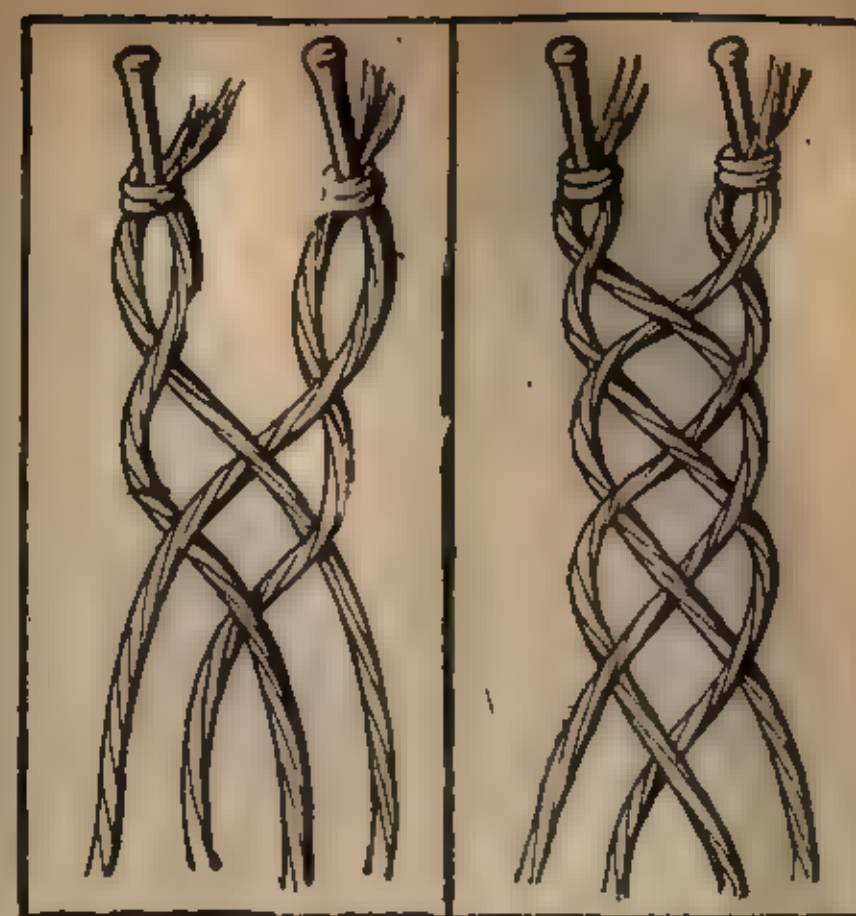

10. Špendlík zapíchne se po křížování.

11. Uzavření špendlíku: překládání a křížování za špendlíkem.

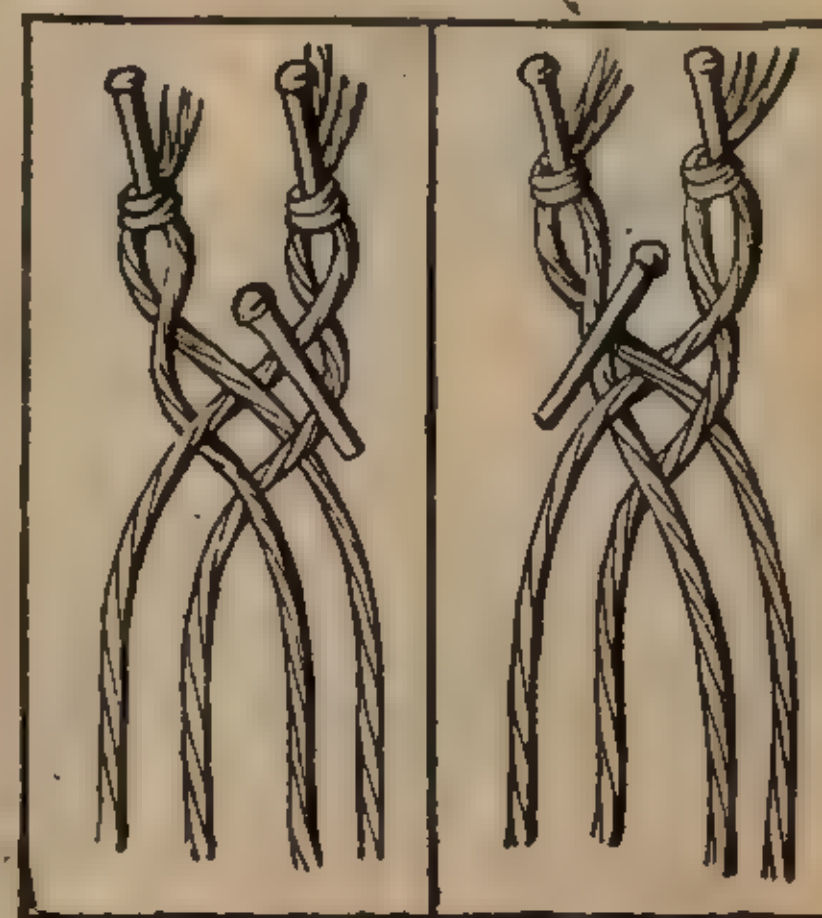
plete směr. V obchodech prodávají se také paličky bez držátka, ty potřebují se hlavně ve Francii k plochým poduškám. Palička nesmí nikdy viset na dlouhé niti (nejvýše 10. cm) při paličkování pak ji regulujeme.

Následující prací pak je nakreslení podvínku. Body, udané na našich vzorech označují nám místo, kam musíme zapíchnouti špendlík. Propíchneme, je všechny špendlíkem ne příliš silným na kartoun nebo barevnou lepenku, přeneseme naň také nákres a čísla, udávající nám postup práce. Vše musíme provést nejvýš přesně a opatrně. Tak povstane podvínku, který musí být tak dlouhý, kolik měří obvod podušky. Pak složíme začátek a konec pruhu na sebe, sešpendlíme je a vzor leží přesně před námi. Je-li podvínku kratší než je obvod podušky, pak nastavíme jej tak dlouhým proužkem flanelu, že opět obepíná pevně podušku. Pak potřebujeme k paličkování ještě špendlíky. Musí být zhotoveny z nerezavějícího kovu, pokud možno dlouhé, ne silné a ukončeny ku-

8. Celý obrat: překládání, křížování, překládání, křížování párů.

9. Řetízek: stále překládání a křížování párů.

12. Zapíchnutí špendlíku po pravé straně obratu.

13. Zapíchnutí špendlíku po levé straně obratu.

latou hlavičkou. Poněvadž paličkování krajek vyžaduje vždy jisté námahy, radíme, aby používaly se vždy nitě nejlepší jakosti a sice lněné nitě, které jsou daleko trvanlivější bavlněné příze. Síla nití řídí se dle vzoru krajky a dle podvinku. Při jednotlivých krajkách nemůže ihned nezkušené oko potřebnou sílu zjistiti — to dostaví se později, delší praxí.

Když jsou všechny přípravy již hotovy, můžeme započítí se samotnou prací.

Paličkujeme vždy 2 páry; každá ruka drží jeden pár. Kří-

žením a překládáním nití povstávají „obraty“. Pracujeme pravidlem současně oběma rukama.

Překládání (obr. 6.) pracujeme 2 paličkami jednoho páru. Položíme sice paličku, ležící na pravé straně, přes paličku, ležící na straně levé a nazýváme to překládáním.

Křížování (obr. 7.) provádí se oběma páry paliček a sice pravou i levou rukou. Položíme pravou paličku levou rukou přes levou paličku pravou rukou. Obě vnitřní paličky tak zkřížíme.

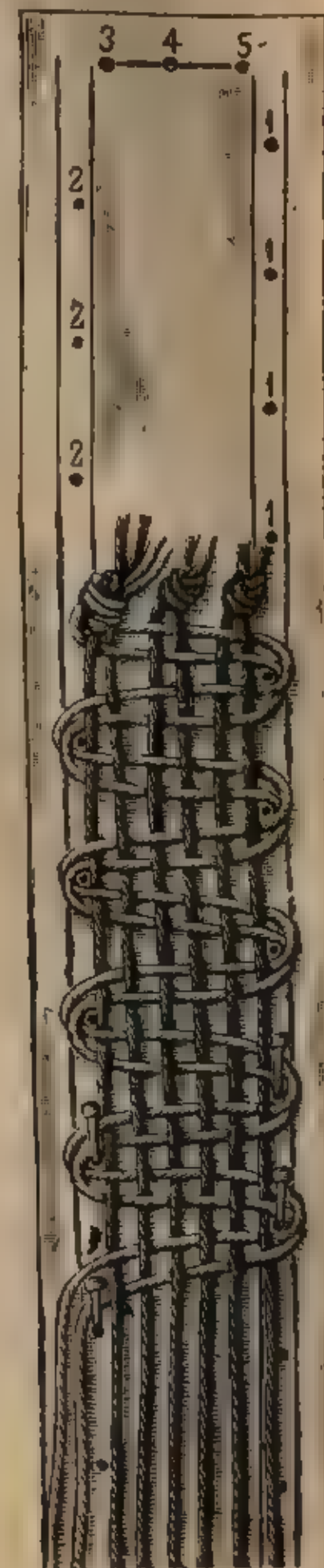
14. Provedení sítka: překládání, křížování. Pracujeme 4 páry paliček.

14a. Hotové sítko.

15a. Hotové plátýnko.

15. Provedení plátýnka: křížování, překládání. Pracujeme 4 páry paliček.

Oba tyto pohyby: překládání-křížování jsou jediné pohyby při paličkování. Rozličné ty obraty a druhy práce **p**ovstávají z překládání a křížování rozličných párů. Pracujeme vždy jen se 2 páry, z nichž držíme jeden v pravé, druhý v levé ruce. **Z**ručné krajkářky neodkládají nepotřebné páry **t**a **k** jako začátečník, nechají si je všechny ležeti **n**a ruce, čímž postupuje práce mnohem rychleji. Tato sběhlost v práci dostaví se přirozeně **s**ama během doby. Začátečník musí paličky **o**dkládati, nechce-li je všechny poplésti.

Rozeznáváme tyto hlavní druhy práce: Řetízek, sítko, plátýnko, dirky a rozličné ozdobné obraty: hrašku, hrachovinku, mušky a lístky.

Obr. 7. Jednotlivé překládání a křížování nazýváme poloobratem.

Obr. 8. Celý obrat sestává z překládání-křížování, překládání-křížování.

Obr. 9. Řetízek: překládání-křížování se stále opakuje těmitéž páry, aniž bychom zapíchly špendlík. Aby řetízek hezky vypadal, musíme každý jednotlivý obrat pěkně utáhnouti.

Špendlíky upevňují jednotlivé obraty a zapichují se během práce do udaných direk-bodů na podvinku. Abychom práci více upevnily, zapichujeme špendlíky poněkud šikmě a sice od zadu do předu tak, že zastrčíme vždy špendlík skoro přes polovinu do podušky. Není-li v popisu žádná jiná poznámka, pak zapícháme vždy špendlík do středu páru, se kterým právě pracujeme, pod křížování nití, jak vidíme na obr. 10.

Na obrázku 11. vidíme uzavření špendlíku, to znamená, že za špendlíkem, zapíchnutým do podvinku, uděláme poloobrat (překládání-křížování).

Na obr. 12. a 13. vidíme zapíchnutí špendlíku na pravou a levou stranu obratu, což uděláme vždy jen tehdy, když v popisu ku kraji je zvláštní poznámka.

Obr. 14. Sítko. Pracujeme i opět: překládáním-křížováním. K bodům 2, 3, 4 a 5 zavěsíme vždy jeden pár paliček. Pracujeme v řadách jdoucích tam i zpět a začínáme od levé strany k pravé vždy 2 páry, které spojujeme nahoře

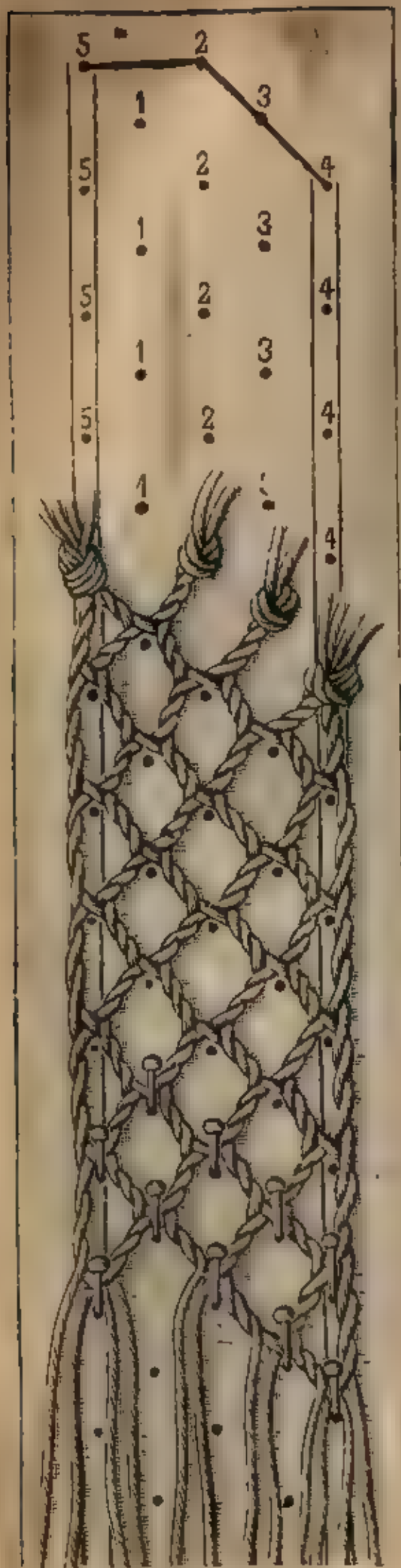
16. Provedení jednoduchých direk 4 párů paliček; překládání, křížování, špendlík, překládání, křížování.

17. Dirky s jednoduchým překládáním, provedené v šikmých řadách.

18. Dirky s dvojnásobným překládáním, provedené v šikmých řadách.

19. Obvyčejné dírký, provedené 6 páry paliček, dvakrát překládání, křížování, špendlík.

uvedeným obratem. Pak odložíme pár z levé ruky, a z pravé jej přendáme do levé. Pravá ruka vezme si opět následující pár; pak oba páry spojíme opět dohromady, a celek se stále opakuje. Do okrajů zapícháváme špendlíky, aby práce byla upevněná a pracujeme tímtež způsobem opačným směrem. Před obrácením musíme okrajový pár (tak zvaný běžný pár) dvakrát přeložit.

Obr. 15. Plátýnko. Pracujeme následovně: křížování-překládání-křížování. V ostatním řídíme se přesně dle vysvětlení, podaného k obr. 14.

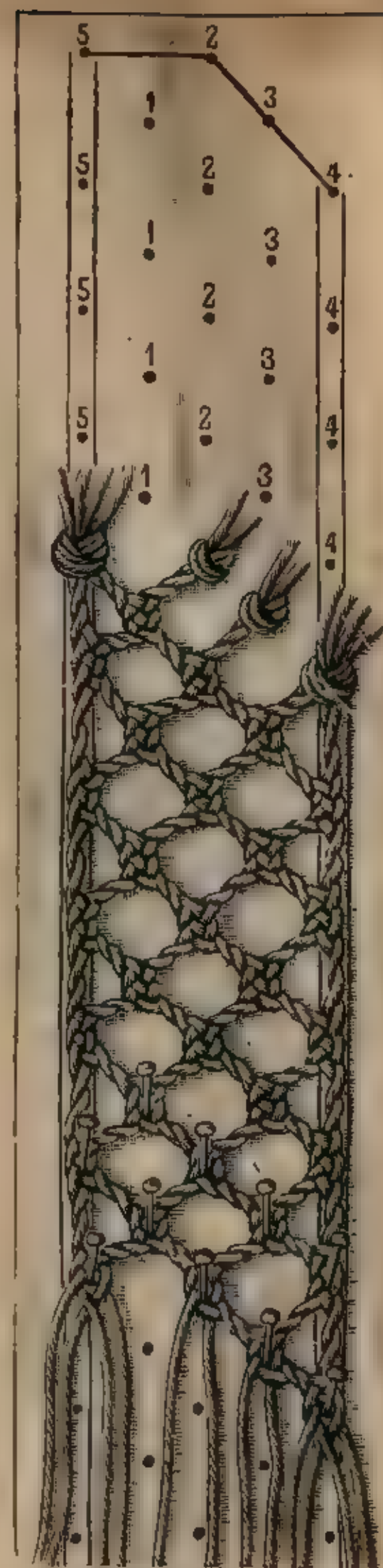
Obr. 16. Jednoduché dírký. Pracujeme: překládáme-křížujeme, do bodu zapíchneme špendlík a uzavřeme jej přeložením a křížováním. Na našem vzorečku jsou dírký pracovány 4 páry paliček, z nichž 2 a 2 spojují se vždy dohromady. Začneme se 2 středními páry, špendlík zapíchneme do bodu 1, pak spojíme oba pravé páry udaným způsobem, špendlík do bodu 2, pak oba levé páry, špendlík do bodu 3. Načež opakujeme celek od začátku. Když jsme pracovaly kousek těchto dírek, pak můžeme bez obtíží pracovat dírký na širším pruhu, viz obr. 17.

Obr. 18. Dírký dvakrát překládané povstávají tím, že při uzavření špendlíku nepřeložíme jen jednou, jako obyčejně, ale dvakrát a pak křížujeme.

Obr. 19. Obvyčejné dírký, provedené 6 páry paliček. Pracujeme následovně: třikrát přeložíme, jednou křížujeme a zapíchneme špendlík. Špendlík, při těchto dírkách, nesmíme uzavřít. U bodu 2 a 3 zavěsíme 1 pár, u bodu 5. dva páry paliček. Zúčínáme pravým pr. u b. 5 a pr. z b. 2., š. do b. 1. Pak pr. 5 a 1. š. do b. 5, pr. z b. 1 a 3, š. do b. 2, pr. z b. 5 a 2, š. do b. 1, pr. z b. 5 a 1, š. do b. 5, pr. z b. 2 a 4, š. do b. 3, * pr. z b. 1 a 3, š. do b. 2, pr. z b. 5 a 2, š. do b. 1, pr. z b. 5 a 1, š. do b. 5, pr. z b. 3 a 4, š. do b. 4 a od * stále opakovat.

Obr. 20. Bruselské dírký. Pracujeme následovně: dvakrát překládání, křížování, překládání, křížování, špendlík zapíchneme, uzavřeme jej překládáním, křížováním, překládáním, křížováním. Paličky rozdělíme přesně jako u předešlých vzorů a jednotlivé páry propřádáme, jak jsme již udaly nahoře.

Obr. 21. Hraška. Tato práce podobá se svým

20. Bruselské dírký, provedené 6 páry paliček; dvakrát překládání, křížování, překládání, křížování, špendlík uzavřít.

21.

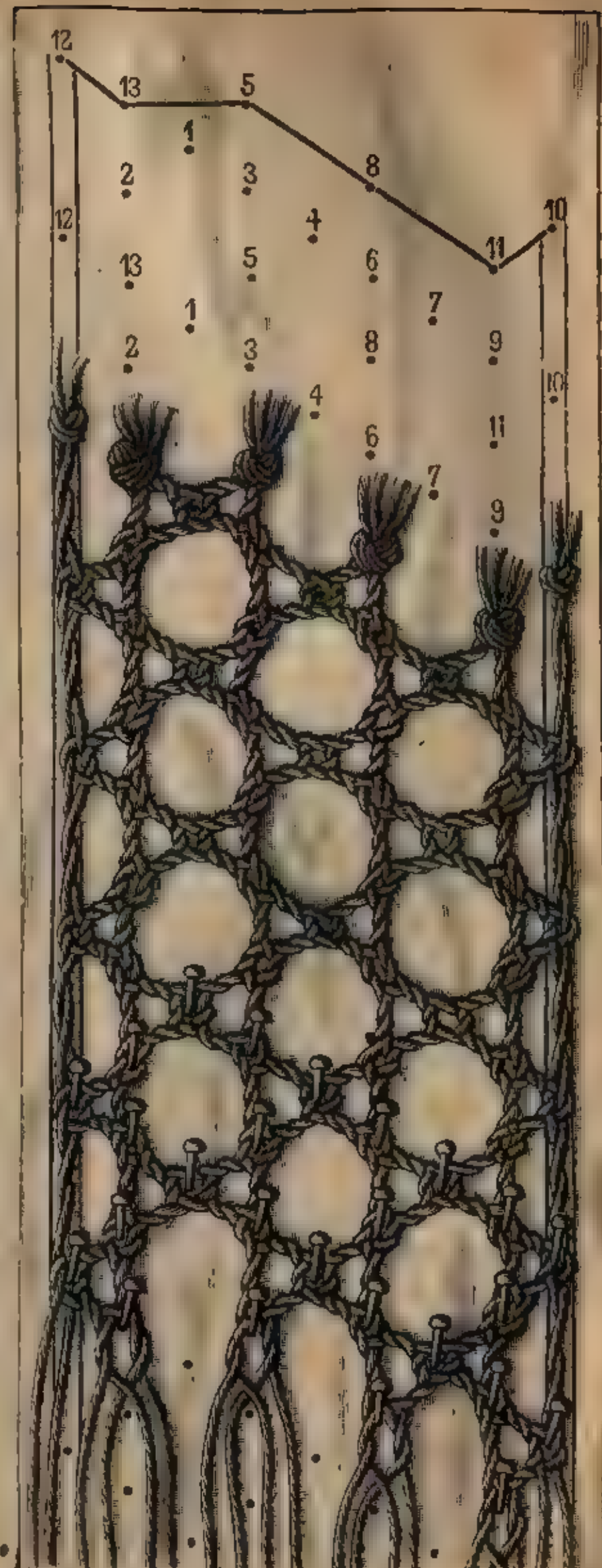
provedením velmi obyčejným dirkám. Také zde: překládáme, křižujeme, špendlík zapíchneme a uzavřeme jej překládáním, křižováním. Při paličkování těchto direk musíme dáti velký pozor na to, že malé čtverečky, které provedeme pravým a levým párem — poloobratem — to znamená: překládání, křižování, nezapíchnují se špendlíkem, teprve pak pracujeme dále. Náš úzký proužek hrašky je zhotoven 8 páry paliček, z nichž upev. na b. 13 a 14 dva páry, a na b. 6, 8, 10 a 12 jeden pár. Nejdříve spojíme poloobratem páry z b. 6, 8, 10 a 12, neboť tyto páry tvoří, jak vidíme také na začatém našem obrázku, postraní páry hotového čtverečku. Nyní pracujeme první čtvereček dirkami, jak jsme již dříve uvedly: pr. z b. 6 a levý pr. z b. 14, š. do b. 1, pr. z b. 1 a 14, š. do b. 2, pr. z b. 8 a 1, š. do b. 3, pr. z b. 2 a 3, š. do b. 4. Nyní, po dokončení čtverečku zkřížíme v poloobratu, jak je již nahoře vysvětleno, pr. z b. 2 a 4,

Vysvětlení zkratk.

pa = palička; pr. = pár; b. = bod; š. = špendlík; ř. = řetízek; o. ouško; př. = překládati; kř. = křižovati; p. = pravý; l. = levý; pl. = plátýnko; plb. = poloobrat; up. = upevnění; prp. = pracovní pár; op. = okrajové pletivo; lí = listek; * = znaménko opakovací.

21. Hraška, provedená 8 páry paliček.

22. Hrachovinka, provedená 10 páry paliček.

22.

3 a 4. Stejným způsobem pracujeme 2. a 3. čtvereček a sice řídíme se předcházejícím číslováním. Paličkujeme stále šikmým směrem od levé strany k pravé.

Obr. 22.

H r a c h o - v í n k a. Pracujeme následovně: dvakrát překládáme, křížujeme, š. zapícháme a pak jej uzavřeme dvojnásobným překládáním, křížováním. Náš vzorek je proveden 10 páry paliček. U bodů 12. a 10. zavěšíme jeden pár, u ostatních 2 páry paliček. *. Vždy vnitřní páry z b. 13 a 5 spojíme udaným způsobem, š. do b. 1, pr. z b. 13 a 1, š. do b. 2, pr. z b. 5 a 1, š. do b. 3, pr. z b. 3 a 8, š. do b. 4, pr. z b. 3 a 4, š. do b. 5, pr. z b. 4 a 8, š. do b. 6, pr. z b. 6 a 11, š. do b. 7, pr. z b. 6 a 7, š. do b. 8, pr. z b. 11 a 7, š. do b. 9, pr. z b. 9 a 10, š. do b. 10, pr. z b. 9 a 10, š. do b. 11, pr. z b. 2 a 12, š. do b. 12, pr. z b. 2 a 12, š. do b. 13, nyní stále od *, opakujeme.

Obr. 23. Kraječka se sítkem a dirkami, provedená silnou, přeznou nití 9. páry paliček. Začínáme pravým párem z bodu a, přecházíme překládaným plátýnkem pr. z bodu b., spojíme tento pár p. z b. c dirkou, u b. 1. pře-

23. Kraječka provedená sítkem a jednoduchými dirkami 9. páry paliček. Podvíněk viz v příloze.

24. Vložka provedená sítkem a dirkami s dvojnásobným překládáním, 16. páry paliček. Podvíněk viz v příloze.

jdeme překládaným plátýnkem k b. 2, odložíme pr., pracujeme pr. z b. c a d dirkami k bodu 3. a 4., spojíme pr. z b. 2 překládaným plátýnkem provedeným průchodním párem u b. 5, dirkami, přejdeme zpět pře-

kládaným plátýnkem k b. 6 a odložíme páry. U bodu e začneme sítko, které pracujeme v řadách tam i zpět. Na pravé straně necháme projíti pár překládaným plátýnkem, na levé straně přibéřeme po každé jeden přeložený pr., až k b. 14, zde, právě tak jako u b. 16, 18, 20, 21, necháme vždy viseti jeden pár, pak odložíme páry. Pak jdeme pr. z b. 14 překládaným plátýnkem k b. 22 a právě tak zase zpátky, spojíme tyto páry pr. z b. 16 dirkami u b. 23, přejdeme levým pr. překládaným plátýnkem k b. 24, odložíme oba páry, pracujeme pak pr. z b. 18 a 23 dirkami k b. 25, spojíme pr. z b. 24 u b. 26 dirkami, přejdeme překládaným plátýnkem k b. 28 a 29, spojíme pr. párem z b. 27 dirkami u b. 30 a přejdeme překládaným plátýnkem k b. 31. Nato pak opakujeme celé opět od začátku.

Obr. 24.
Vložka provedena sít-
kem a dirka-
mi s dvojná-
sobným

překládá-
ním. Pracuje-
me silnými,

přeznými nítě-
mi 16 párů pali-
ček. Zavěsíme
na bod a, b, d,
e, f, h, i 2 páry
a na bod c, g
jeden pár pali-
ček a začínáme
dirky s dvoji-

tým překládáním oběma pr. z b. c a d,
š. do b. 1, odložíme, vezmeme pravý
pr. z b. a, pracujeme oběma pr. z b.
b dirky, spojíme je pak pr. z b. 1 u
b. 2 dirkami; u b. 3 ideme nazpátek,
při čemž pracujeme stále okrajovým
pr. překládaným pl. Pak paličkujeme
pr. z b. d a e dirky, dále až k b. 6,
převédeme pak pr. z b. 3 plátýnkem
s průchodným párem a spojíme tento
pár pr. z b. 6 u b. 7 dirkami, přeideme
pl. k b. 8 zpět a odložíme oba páry.
Pak paličkujeme pravou stranu pr. z
b. e až i tímto způsobem. Pracujeme
pr. z b. e a f dirky až k b. 12 a pr.
z b. f a g k b. 9. Pak paličkujeme pra-
vým pr. z b. i tímto způsobem, jak
je udáno pro levou stranu, průchod.
pr. k b. 10, tam spojíme jej pr. při-
cházejícím z b. 9 na pravo průchod.
pr. k b. 11 a paličkujeme opět zpátky
k b. 15, kde necháme viseti běžný pár.
Nyní vyjdeme z b. 9 a 12 v šikmých
řadách k b. 15 a zde spojíme je dirka-
mi s běžným párem okraje. Pak zač-
neme pr. z b. 4 a 12 dirky, š. do b. 17;
zde pak začíná sítko. Pracujeme řady
tam i zpět a přibíráme z každé strany
dvakrát přeložený pár.

Obr. 25. Kraječka provedena
silnou, lněnou přízí, 10 páry paliček.
U bodu a—e zavěsíme vždy 2 pr.
pa. začínáme u b a levým pr., přeideme
pl. oběma pr. z bodu b a spojíme

25. Kraječka provedená plátýnkem a jednoduchými dirkami 10. páry paliček.
Podvinek viz v příloze.

26. Vložka provedena plátýnkem a bruselskými
dirkami 14. páry paliček. Podvinek viz v příloze.

pr. z b. c u b. 1,
přeideme pl. o-
běma průchod.
párů, právě tak
překl. pl. k b. 2,
odložíme a začí-
náme pr. z b.
c a d dirky,
pracujeme až k
b. 4 a převede-
me běžný pr. z
b. 2 pl. oběma
průchod. pr.,
spojíme je u b.
5 dirkami, pře-
ideme pl. k b. 6,
odložíme oba
páry a začneme

u b. e plátýnkem, které pracujeme v
řadách sem a tam; při tom přibíráme
z levé strany stále překl. pr. až k b.
15, zde, právě tak u b. 17, 19, 21, ne-
cháme viseti jeden pr., pracujeme až
k b. 23, kde odložíme oba pr. Nyní
převédeme pr. z b. 15 pl. k b. 24
a opět zpět k b. 25, kde spojíme je
párem z b. 17 dirkami, převedeme
pravý pr. a pr. z b. 19 dirkami k b.
27, převedeme pr. z b. 26 plátýnkem
průchod. pr. a spojíme je u b. 28 dir-
kami párem z b. 27, pak přeideme le-
vým pr. pl. k b. 29, odložíme oba pr.
a pracujeme pr. z b. 27 a 21 dirky až
k b. 31, zde spojíme pr. z b. 29 pl.
s průchod. pr. přeideme k b. 32 dir-
kami a jdeme zpět plát. opět k b. 33.

Obr. 26. Vložka asi 5 cm širo-
ká, provedená silnou, lněnou přízí 14
párů paliček. K b. a, b, c, d, e, f a g
zavěsíme vždy 2 pr. pa. Začínáme pr.
z bodu b a c k bodu 1 dirkami, pře-
jdeme pl. oběma pr. z bodu a a b,
překl. pl. k bodu 2, právě tak jdeme
zpět průchodními páry a odložíme
je. Nyní paličkujeme pl. k b. 3 a 4,
spojíme pr. z b. 2 dirkami u b. 5,
přeideme pl. k b. 6 a odložíme. Pak
pracujeme pr. z b. e a f dirkami k b.
7, přeideme plátýnkem (právě tak iak

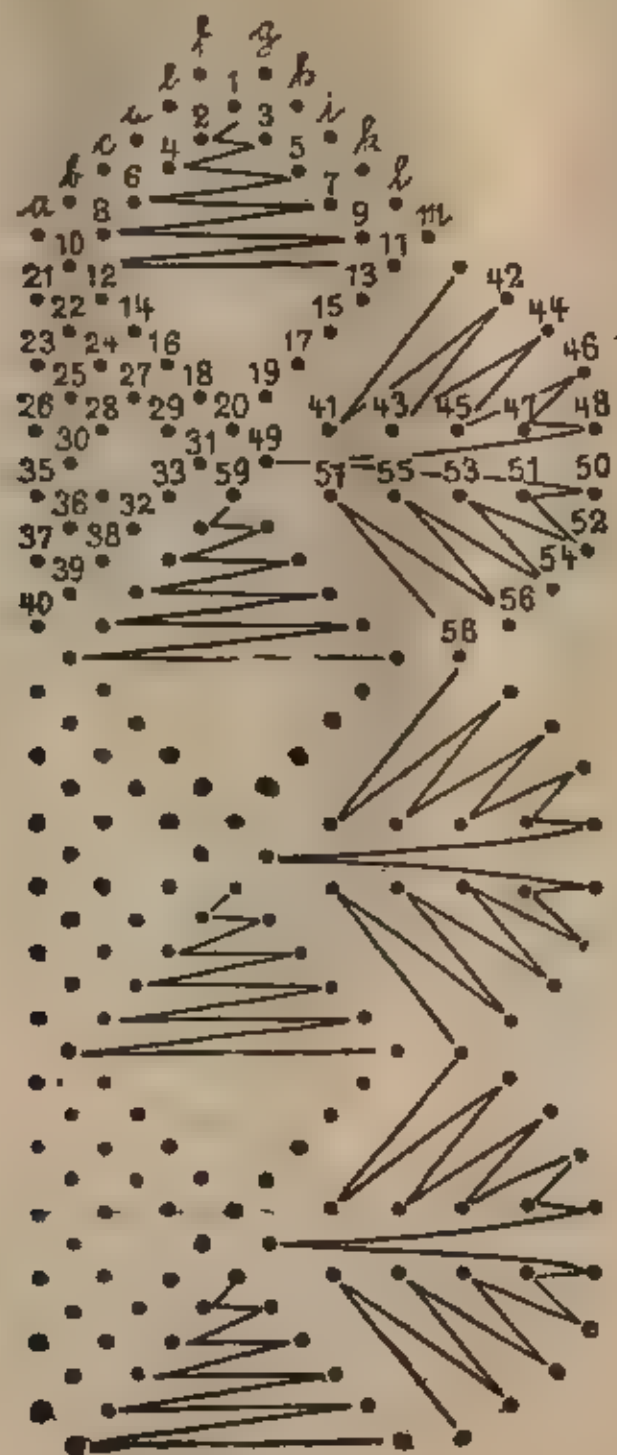
na levé straně) k b. 8. opět průchod. pr. zpět. odložíme je a pracujeme u b. d a e dirkami dále k b. 9. pak k 10. a spojíme pr. z b. 8 u b. 11. přejdeme pl. k b. 12. a opět jdeme průchod. pr. zpět a odložíme. U b. 13 začínáme pl. přiběheme z každé strany překl. pr. až k b. 19; u b. 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 necháme viseti jeden pr. a všechny pr. odložíme. Pak pracujeme pr. z b. 18 plátýnkem k b. 25. spojíme tento pr. párem z b. 20 u b. 26 dirkami, přejdeme pl. k b. 27, odložíme a pracujeme pr. z b. 26 a b. 22 dále dirkami k b. 28, pak k b. 29. přejdeme průchod. pr. k b. 30. odložíme, pracujeme párem z b. 28 a 24 dirkami k b. 31, 32, 33 a přejdeme plátýnkem k b. 34. odložíme pr. a paličkujeme pr. z b. 19 plátýnkem k b. 35. přejdeme opět zpět plátýnkem, spojíme tyto pr. párem z b. 21 u b. 36 dirkami, přejdeme plátýnkem zpět k b. 37. Pak pracujeme pr. z b. 23 a z b. 36 dirkami k b. 38. spojíme u b. 39 průchod pr. převedeným pr. z b. 37, jdeme k b. 40, odložíme. počneme opět dirkami párem z b. 24 a 38 až k b. 41, 42 a 43.

Obr. 27. Kraječka, $3\frac{1}{2}$ cm široká, zhotovená středně silnou lněnou přízí 15 párů paliček. U bodů: b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m závěsíme vždy 1 pár u b. a a n vždy 2 pr. paliček. Začínáme pr. z b. f a g u b. 1 plátýnkem, pracujeme v řadách jdoucích tam i zpět až k b. 11 a odtud až k b. 20. sítkem. Pr. z b. 10 jdeme překl. plátýnkem k b. 21 (špendlík se na okraji zapíchne vždy na pravo od obou párů) a právě tak opět zpět, spojíme u b. 22 dirkami, přejdeme překl. plátýnkem k b. 23, spojíme pr. z b. 22 a b. 14 u b. 24 dirkami a tento pr. opět párem z b. 23. právě tak

27. Jednoduchá kraječka provedena 15 páry paliček.

u b. 25. přejdeme opět zpět průchod. pr. k b. 26. odložíme je a pracujeme dále sítkem od b. 27 až k b. 34. Dále paličkujeme opět pr. z b. 30. překl. plátýnkem k b. 35. spojíme toto pr. z b. 32 u b. 36 dirkami. přejdeme opět zpět k b. 37, pracujeme pr. z b. 34 a 36 dirkami k b. 38. pak k b. 39. přejdeme k b. 40 překl. plátýnkem a páry odložíme. Nyní paličkujeme pr. z b. e překl. plátýnkem a páry z b. 11, 13, 15, 17, 19 k b. 41. přejdeme právě tak k bodu 42. pracujeme tímtež způsobem v řadách tam a zpět až k b. 48. zatím co necháme viseti 1 pár u b. 41, 43, 45 a 47. U b. 48 přejdeme k b. 49 všemi páry a opět zpět k b. 50. pracujeme pak sítkem v řadách tam i zpět k b. 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57 a 58. pak páry odložíme a začneme párem z b. 31 a b. 49 k pr. 59 pl.

27a. Podvíněk k vedlejší kraječce.

Obr. 28 předvádí nám pavoučka se 4 nožičkami. Střed pavoučka provedeme plátýnkem, nožičky několikrát otočíme. Nejdříve přivedeme všechny páry ku středu pavoučka a pak pracujeme kolem špendlíku opět zpět. Začneme oběma páry. vycházejících z b. 1 a 2. přeložíme je nejdříve třikrát, a spojíme je plátýnkem (křížovatí, překládání, křížovatí). Nyní přeložíme dvakrát pr. z b. 3 párem.

vycházejícím z b. 2 a spojíme je plátýnkem. Tímtež způsobem otočíme dvakrát pr. z b. 4 a spojíme je pr. z b. 1 a 3. Pak zastrčíme š. do b. 5 (po pravé i po levé straně špendlíku musí ležeti vždy 2 pr. paliček) a jdeme jednotlivými páry opět zpět. Pr. z b. 3 a 4 křížujeme, překládáme, pravý pr. odložíme a levý spojíme levým pr. přicházejícím z b. 2 a u b. 6 je odložíme. Právě tak spo-

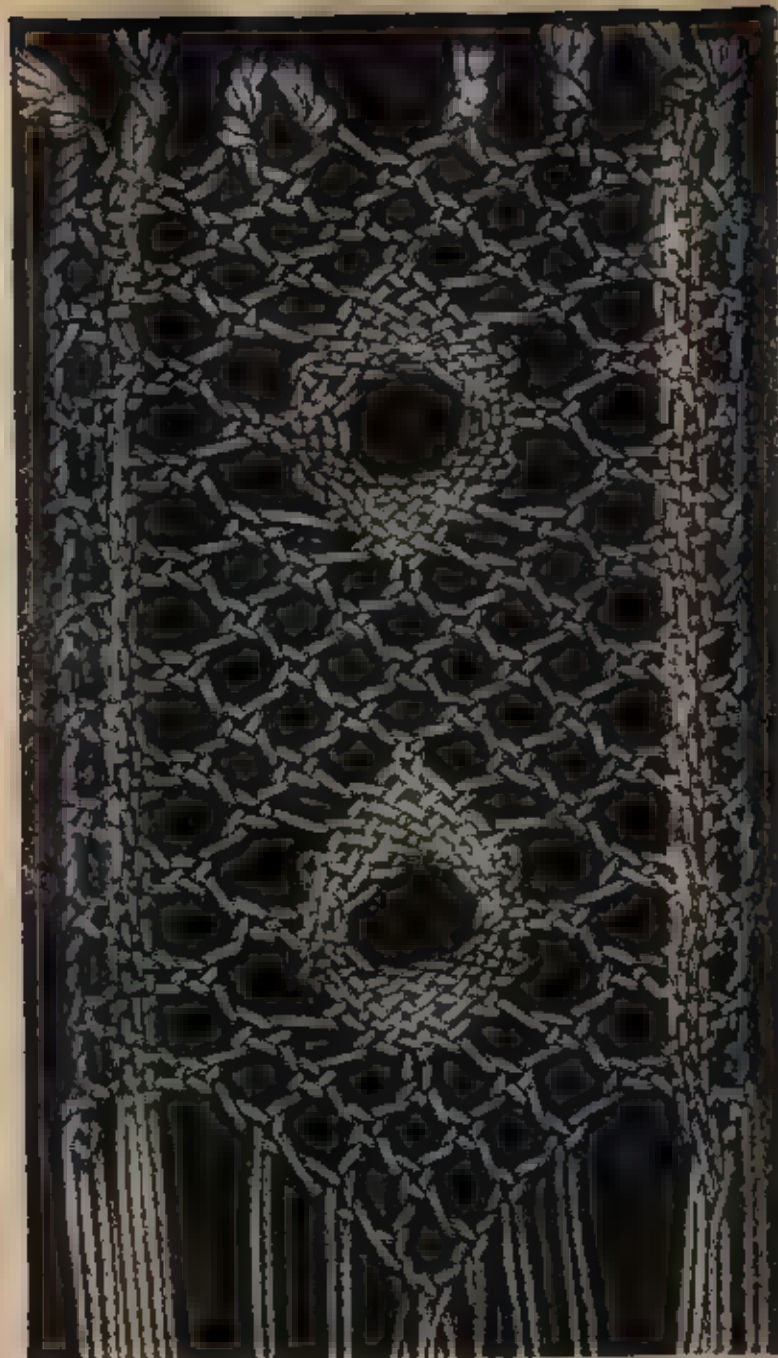
íme pravý. odlo-
žený pr. vnějším pr.
přicházejícím z b.
1 a odložíme je u
b. 7. Konečně spo-
íme oba vnitřní pá-
ry v plátýnku a
nyní překládáme
všechny páry: tak
vzniknou nožičky.

Obr. 29. Vlož-
ka zhotovená z
jednoduchých dírek
a plátýnkových pa-
voučků, silnou lně-
nou přízí 12 párů
paliček. Zavěsíme
u b. a, b, c, d, e, f
vždy 2 pr. paliček.
pr. 2 a 3 př.-kř.,
př.-kř., pr. 1 dva-
krát př., pr. 2 a 1
př.-kř., př.-kř., š.
do b. 1, na pravo
od obou párů, pr.
2 a 3 př.-kř., př.-
kř., pr. 4 a 5 př.-kř.,
š. do b. 2, př.-kř.,
pr. 3 a 4 př.-kř., š.
do b. 3, př.-kř., pr.
2 a 3 př.-kř., př.-kř.,
pr. 1 dvakrát př.,
pr. 2 př.-kř., př.-kř.,
š. do b. 4, na pravo
od obou párů, pr.
2 a 3 př.-kř., př.-
kř., př.-kř., pr. 10 a 11 př.-
kř., př.-kř., pr. 11

př., pr. 12 dvakrát př.-kř., př.-kř., š. do b. 5, na
levo od obou párů, pr. 10 a 11 př.-kř., př.-kř.,
pr. 8 a 9 př.-kř., š. do b. 6, špendlík uzavřeme.
pr. 9 a 10 př.-kř., š. do b. 7, špendlík uzavřeme.
pr. 10 a 11 př.-kř., př.-kř., pr. 11 př., pr. 12
dvakrát př.-kř., př.-kř., š. do b. 8, na levo od
obou párů, pr. 10 a 11 př.-kř., př.-kř., pr. 6 a 7
př.-kř., š. do b. 9, př.-kř., pr. 5 a 6 př.-kř., š. do
b. 10, př.-kř., pr. 4 a 5 př.-kř., š. do b. 11, špen-
dlík uzavřeme, pr. 3 a 4 př.-kř., š. do b. 12,
špendlík uzavřeme, pr. 2 a 3 př.-kř., př.-kř.,
pr. 1 dvakrát př., pr. 2 př.-kř., př.-kř., š. do b.
13, na pravo obou párů, pr. 2 a 3 př.-kř., př.-kř.,
pr. 7 a 8 př.-kř., š. do b. 14, špendlík uzavřeme,
pr. 8 a 9 př.-kř., š. do b. 15, špendlík uzavřeme,
pr. 9 a 10, př.-kř., š. do b. 16, špen-

29. Vložka zhotovená jednoduchými
dírkami a pavoučky, 12 páry paliček.
Podvíněk viz v příloze.

30. Vložka zhotovená dírkami a prolamo-
vaným plátýnkem 16 páry paliček. Pod-
víněk viz v příloze.

28. Náznorné provedení pa-
voučka plátýnkem.

dlík uzavřeme, pr.
10 a 11, př.-kř., př.-
kř., pr. 11 př., pr.
12 dvakrát př.-kř.,
př.-kř., š. do b. 17, na
levou str. obou pá-
rů, pr. 10 a 11 př.-
kř., př.-kř., pr. 6 a
7 př.-kř., př.-kř.,
pr. 5 př., pr. 6 né
př.-kř., př.-kř., pr.
7 né př., pr. 8 př.-
kř., př.-kř., pr. 6 a
7 kř., př.-kř., pr.
4 př., pr. 5 né př.-
kř., př.-kř., pr. 5 a
6 kř., př.-kř., pr.
8 né př., pr. 9 př.-
kř., př.-kř., pr. 7 a
8 kř., př.-kř., pr. 6
a 7 kř., př.-kř., š.
do b. 18, př.-kř.,
př.-kř., pr. 5 a 6
kř., př.-kř., pr. 4 a
5 kř., př.-kř., pr.
3 a 4 př.-kř., š. do
b. 19, př.-kř., pr. 2
a 3 př.-kř., př.-kř.,
pr. 1 dvakrát př.,
pr. 2 př.-kř., př.-
kř., š. do b. 20, na
pravo od obou
párů, pr. 2 a 3
př.-kř., př.-kř., pr.
7 a 8 kř., př.-kř.,
pr. 8 a 9 kř., př. kř.,
pr. 9 a 10 př.-kř.,
š. do b. 21, špen-

dlík uzavřeme, pr. 10 a 11 př.-kř., př.-kř.,
pr. 11 př., pr. 12 dvakrát př.-kř., př.-kř.,
š. do b. 22, na levo obou párů, pr. 10 a 11
př.-kř., př.-kř., pr. 6 a 7 kř., př.-kř., pr.
5 a 6 kř., př.-kř., pr. 4 a 5 př., kř., š.
do b. 23, špendlík uzavřítí, pr. 3 a 4 př.-kř.,
š. do b. 24, špendlík uzavřítí, pr. 2 a 3
př.-kř., př.-kř., pr. 1 dvakrát př., pr. 2
př.-kř., př.-kř., š. do b. 25, na pravo obou
párů, pr. 2 a 3 př.-kř., př.-kř., pr. 7 a 8
kř., př.-kř., pr. 8 a 9 př.-kř., š. do b. 26, př.-
kř., pr. 9 a 10 př.-kř., š. do b. 27, př.-kř.,
pr. 10 a 11 př.-kř., př.-kř., pr. 11 př., pr.
12 dvakrát př., kř., př., kř., š. do b. 28. Při
dálší práci řídíme se přesně dle čísel uda-
ných na podvínku.

Mušky.

35.

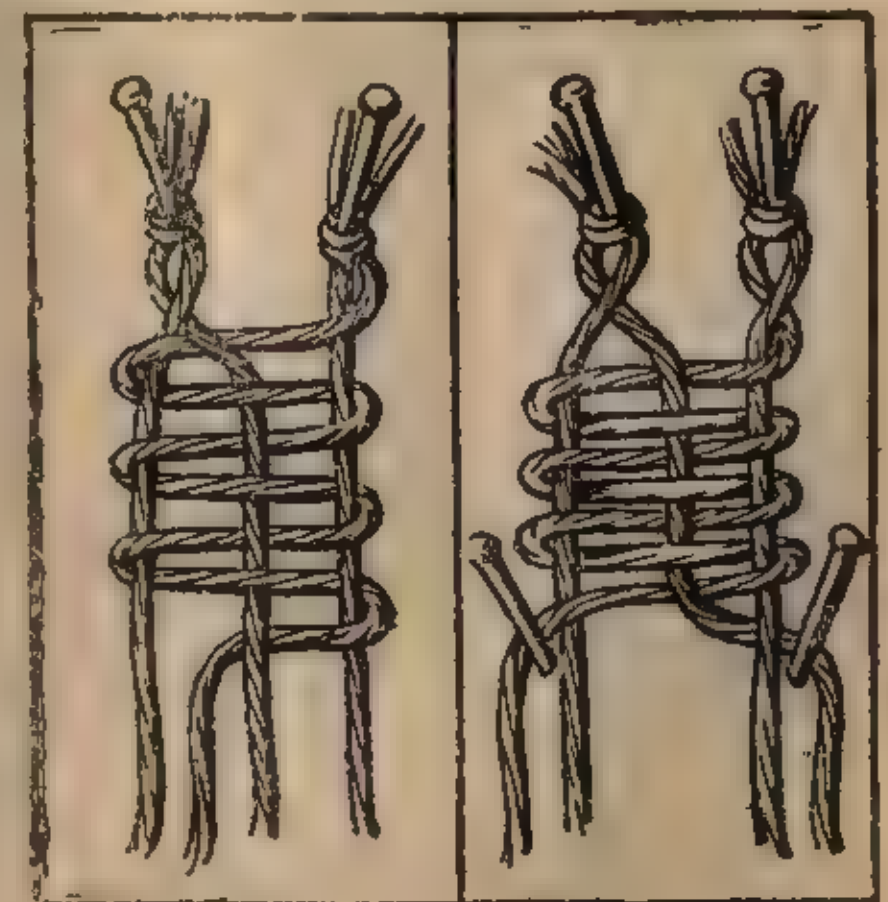
35a.

Obr. 30. Vložka, s jednoduchou dírkovou půdici a s prolamovaným plátýnkem, provedena silnou, lněnou přízí 16 páry paliček. Do bodů a, b, c, d, e, f, g, h zavěsíme vždy 2 páry paliček; pak pracujeme jedním pr. z bodu b a c dírky k bodu 1, levým párem překl.-plátýnko 2 průchodními páry a 1 okrajovým párem k b. 2, a opět zpět. U b. 3. jedním párem z b. c a d dírky, od b. 3, k b. 4 a 5 dírky překl. plátýnkem k bodu 6 a opět zpět. Na pravé straně pracujeme totéž od b. 7 až k b. 12, jen že protilehlým směrem. Vždy jedním pr. z b. d a e u b. 13. dírky, pak přes bod 14, 15, 16 dírky až k b. 17, překl. plátýnko k bodu 18 a opět zpět. Na pravé straně totéž od b. 19 k b. 23. U b. 24 dírky a pak na levo 3 páry plátýnkem k b. 25, dírky k b. 26 a k b. 27, překl. plátýnko k b. 28 a opět zpět. Na pravo totéž protilehlým směrem od b. 24. k b. 29, 30, 31 a 32. Od b. 33 a 34 pokračuje pak vzor protilehlým směrem stále dolů.

Obr. 31.—34. předvádí nám ozdobný druh paličkování, velmi často používaný. Pracuje se vždy 2 páry paliček. Ve svém provedení je to skutečně ta nejjednodušší práce paličkování, přece však vyžaduje jisté zručnosti, aby byla pěkně, pravidelně provedená. Při nítě běží stále kolmo a čtvrtá pracovní nit, paličkuje se plátýnkem mezi těmito 3 nítěmi. Na obr. 31. vidíme čtverhranný, ozdobný obrat, zvaný mušku, právě v práci a na obr. 32. je muška již dokončena. Při práci musíme dbáti toho, aby kolmé nítě byly očkně, stejnoměrně pevně napnuty, kdežto čtvrtá nit, se kterou pracujeme, zasmykuje se pouze volně z jedné kolmé nitky do druhé. Necháme-li kolmé nítě jen jednou volněji a zatáhneme-li pak čtvrtou nit, se kterou pracujeme, což stává se dosti často ještě nevyškoleným krajkářkám, stáhne se ihned celek dohromady a muška není již vůbec k potřebě. Na obr. 33 a 34 vidíme ozdobný obrat, nahoře a dole sešpičatělý, nazvaný lístek. Pracujeme jej právě tak jako mušku, jen že musíme na začátku a na konci utahovati velmi nit, se kterou pracujeme, abychom dostaly zašpičatělý tvar. Radíme proto našim čtenářkám, které se teprve učí paličkovati, aby začaly a končily lístek krátkým řetízkem; tím mu dodají lepšího tvaru.

35. Vložka provedena dírkami a muškami se 16 páry paliček.

35a. Podvíněk k vložce obr. 35

31. Muška v práci.

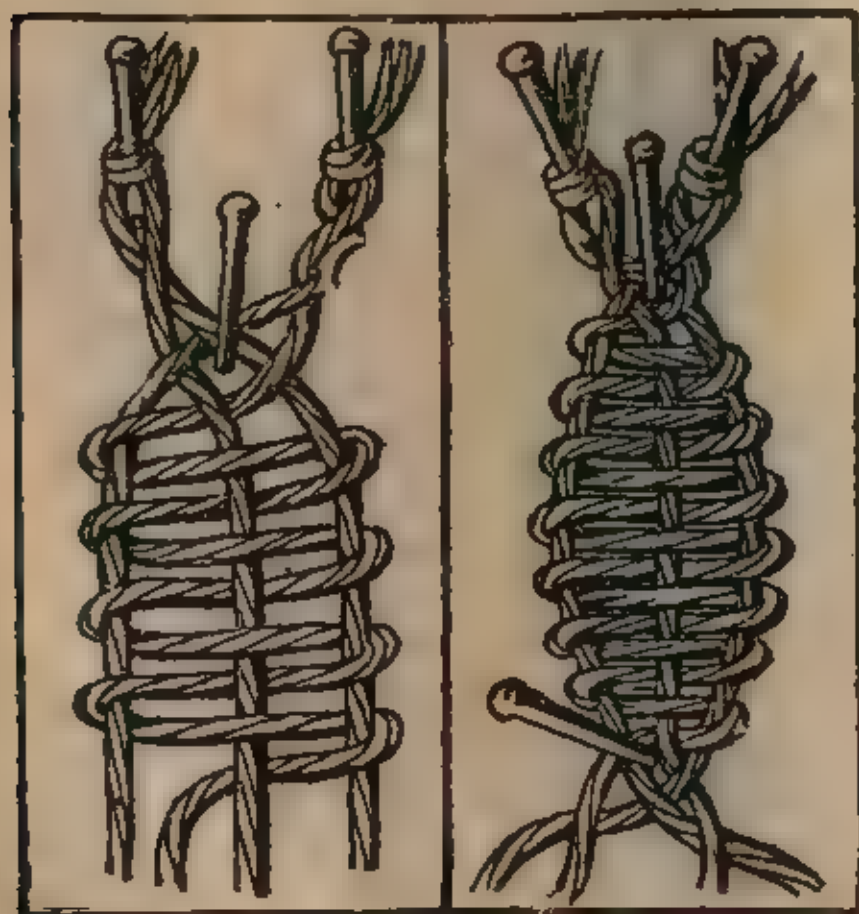
32. Dokončená muška.

Lístky.

Obr. 35. Vložka s muškami, provedená silnou, lněnou přízí 8 páry paliček a sice zavěšíme k b. a, b, c, d, vždy 2 páry. Paličkujeme dirky až k b. 11 a začneme pr. z b. a a b, paličkujeme k b. 1, pak k b. 2, odložíme páry a pracujeme pr. z b. c a d k b. 3 a 4, odložíme je, přejdeme pr. od bodu b a c k b. 5, 6, 7, 8, odložíme je, pracujeme pr. z b. 5 a 3 k b. 9, 10 a 11 a začneme pak pr. z bodu 6 a 9 mušku: pravý pr. dvakrát přeložíme, levý pár né, př.-kř., levý pr. dvakrát př., pravý pr. né, př.-kř., pravý pr. dvakrát př., levý pr. né. př.-kř. Toto se pak často opakuje, až je muška tak velká, jak je udáno na podvínku. Musíme stále dávat pozor na to, že nit, se kterou pracujeme je úplně volná, kdežto tři ostatní nitě musí býti hodně pevně napnuty. Nyní pracujeme dále opět dirky, nejdříve pr. z b. 7 a levým párem mušky k b. 12, 13, 14, páry odložíme, pracujeme dále pravým pr. mušky a pr. z b. 10 k b. 15, 16, 17, odložíme je a paličkujeme dále pr. z b. 12 a 15 k b. 5. Pak opakujeme celek od začátku tak dlouho, jak dlouhou chceme mít vložku.

Obr. 36. Vložka s lístkami a dirkami provedená silnou lněnou přízí 8 páry paliček. Upevníme na body a, b, c, d, vždy 2 páry paliček a začneme u bodu a a b dirkami, pracujeme přes bod 1 k bodu 2 a páry odložíme. Pak paličkujeme dále oběma pr. z b. c a d přes b. 3 k b. 4 a páry odložíme, pracujeme pr. z b. b a c přes b. 5, 6 a 7 k b. 8, páry odložíme a pracujeme pr. z b. 5 a 3 k b. 9, 10 a 11 a páry odložíme. Pr. z b. 6 a 9 spojíme u b. 12

dirkami, načež následuje lístek, pracovaný těmito oběma páry: pravý pr. dvakrát př. (levý pr. né př.) -kř., levý pr. dvakrát př. (pravý pr. né. př.) -kř., toto opakujeme tak dlouho, až je lístek hustý a dosti velký. Musíme při tom stále pamatovati, že běžný pár (se kterým pracujeme) jest úplně volný, kdežto tři ostatní nitě jsou pevně napnuty; pak, že musí býti lístek nahoře úzký, ve středu se rozšiřuje a dole je opět úzký, což se nám, při trochu cvičení, brzy podaří. Když je lístek dosti velký, zapíchneme jej pevně u b. 13, a pracujeme dále pr. z b. 8 a 7 k b. 14 až 15 dirkami, pr. od-

33 Lístek v práci.

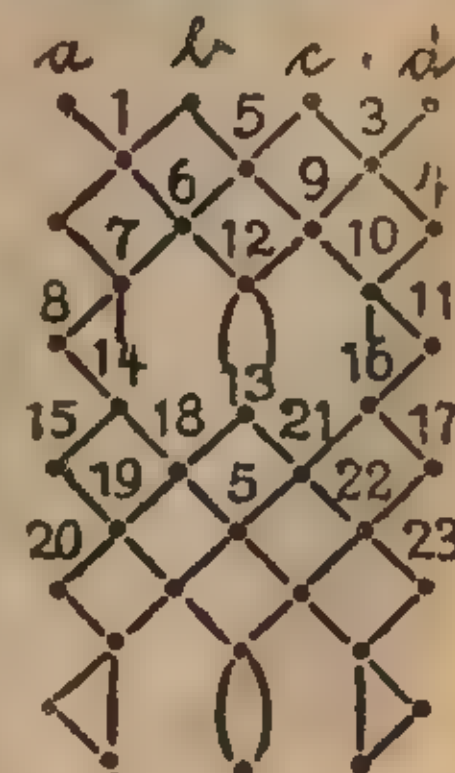
34. Dokončený lístek.

36. Vložka provedena dirkami a lístky 8 páry paliček.

36a. Podvíněk k vložce čís. 36.

36.

36a.

ložíme, pracujeme pr. z b. 10 a 11 k b. 16, pak k b. 17, oba pr. odložíme, a paličkujeme pr. z b. 13 a 14 k b. 18, 19, 20, pr. odložíme a přejdeme pr. z b. 13 a 16 k b. 21, me celek od počátku. 22 a 23. Pak opakujeme celek od začátku.

Na obr. 37 máme vyobrazený řetízek s jednoduchým ouškem. Pracuje se 2 páry paliček a sice: překládání-křížování, překládání-křížování, což se stále opakuje. Malé kličky na okraji, zdobící řetízek, nazýváme ouška. Povstávají tak, že vnější pracovní nit zasmykneme kolem špendlíku, který pak zapíchneme v určité místo podvinku.

Na obr. 38 vidíme řetízek s protaženým ouškem, které povstane provlečením jednoduchého ouška a je mnohem pevnější. Na našich obou obrázcích vidíme přesně znázorněn postup práce, který je zde poněkud složitější.

Na obr. 39 vidíme protažené ouško levou stranou, které pracujeme 2 nitkami a sice následovně: Levá ruka drží pár paliček s nitěmi, položenými kolmým směrem. Pak zapíchneme špendlík mezi obě nitě z pravé strany k levé, směrem

vodorovným, jak to vidíme na obr. 39, tak, že pravá nit páru leží přes levou pod špendlíkem. Načež pak povytáhneme špendlík, aniž bychom změnily polohu paliček

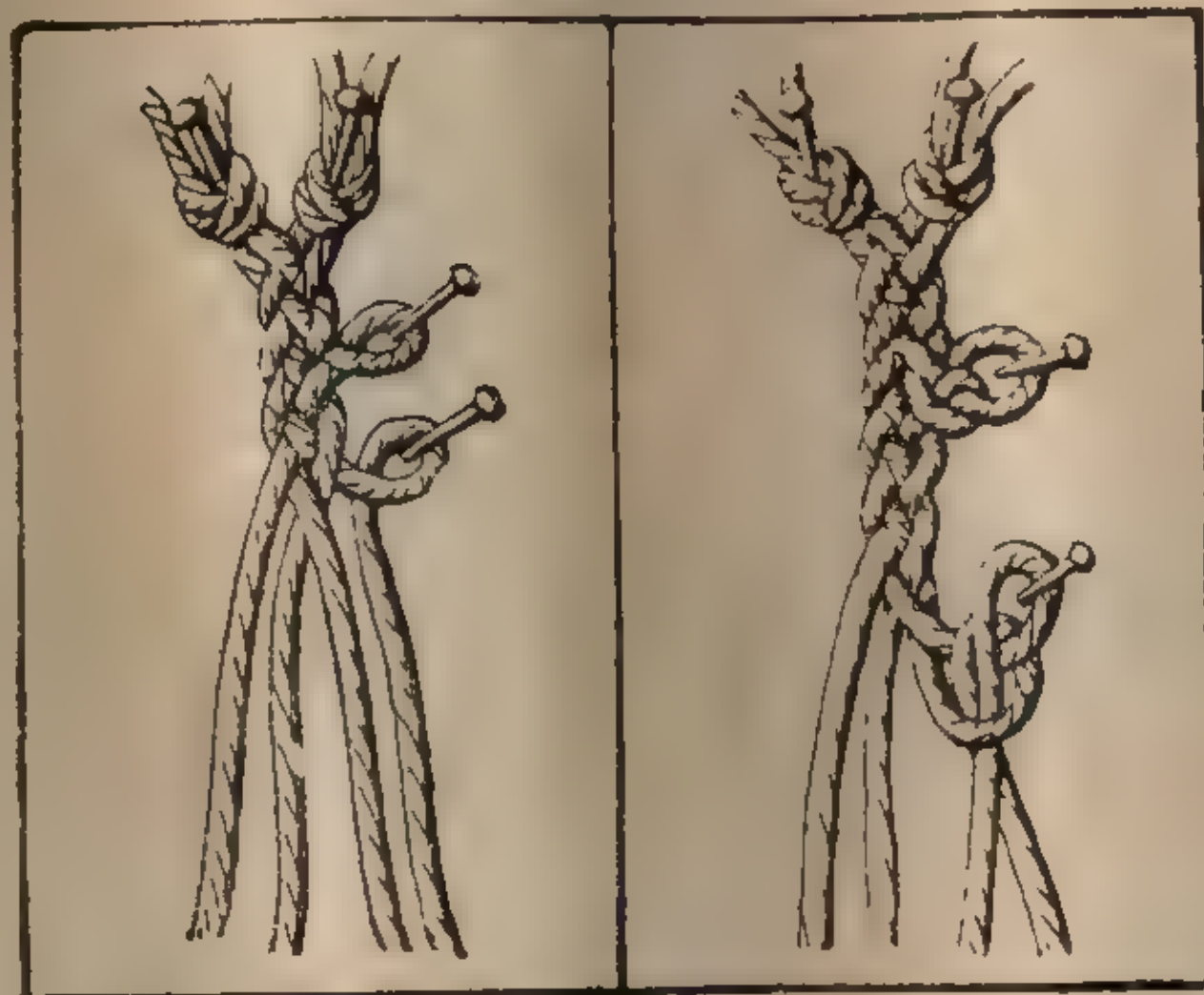
v levé ruce, tak, že stojí kolmo, čímž přejde pravá nit na levou stranu špendlíku, převedeme špičku špendlíku, aniž bychom špendlík vytáhly ze smyčky nití, dospod pod pravou nit, nahoru mezi obě 2 nitě a zapíchneme jej pak do příčného bodu na podvinku, při čemž vytvoříme smyčku.

Obr. 40. Protažené ouško pravou stranou pracuje se tímtež způsobem, jak jsme popisovaly u obr. 39, jen že opačným směrem. Paličky zůstanou také v levé ruce, ale špendlíkem pracujeme opačným směrem, jak vidíme na našem obrázku.

Obr. 41. Na tomto obrázku vidíme úzkou řetízkovou kraječku, zdobenou jednoduchými oušky, provedenou silnou. lněnou přízí 4 páry paliček. Zavěsíme všechny tyto 4 páry na bod 4. S oběma 1. páry pracujeme řetízek až k b. 4, pak se 2 pravými páry řetízek s ouškem až k b. 1, š. do b. 1, řetízek s ouškem až k b. 2, š. do b. 2, řetízek s ouškem až k b. 3, š. do b. 3, řetízek k b. 4, kde musíme spojití levé i pravé řetízky, při čemž křížujeme z

levého řetízku pravý pr. a z pravého řetízku 1. pr. v celém obratu, š. do b. 4, a špendlík uzavřeme. Pak opakujeme celek stále tak dlouho, až je kraječka dosti dlouhá.

Řetízková krajka.

37. Řetízek s jednoduchým ouškem.

38. Řetízek s protaženým ouškem.

39. Ouško protažené po levé straně.

40. Ouško protažené po pravé straně.

41. Úzká řetízková kraječka s jednoduchými oušky, provedená 4 páry paliček.

6, levý pár pravého řetízku a pravý pr. levého řetízku celý obrat, š. do b. 6, špendlík těmitéž páry uzavřeme, a stále tak opakujeme.

Obr. 43. Široká, řetízková krajka, zhotovená střed-

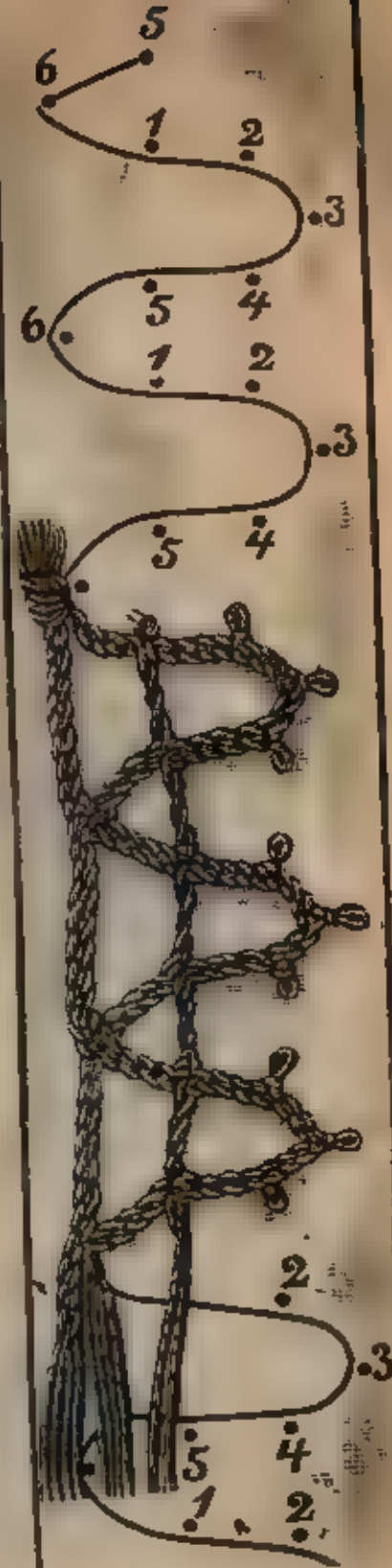
Na obr. 42, vidíme úzkou řetízkovou kraječku s protaženými oušky, zhotovenou ze silné lněné příze 5 páry paliček. Zavěsíme k b. 6. 4 páry a k b. 5. jeden pár paliček. Oběma levými páry z b. 6 pracujeme řetízek až k b. 6, pravými páry z b. 6 řetízek až k b. 1, tento řetízek spojíme jednotlivými páry z b. 5. zatím co jedno-

43. Široká řetízková kraječka s protaženými oušky, provedena 13 páry paliček. Podvíněk viz v příloze.

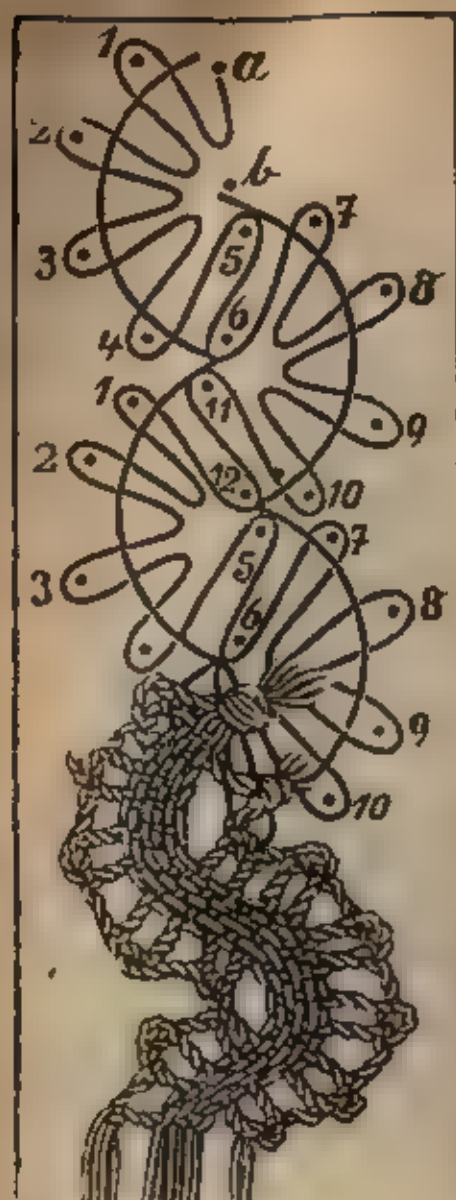
ne silnou lněnou přízi 13 páry paliček. Je zdobena protaženými oušky. Zavěsíme k bodům a, e, f, g vždy 2 páry, k b. b, c, jeden pár a k b. d 3 páry paliček. Když křížujeme dva řetízky, tak považujeme 4 páry tohoto řetízku za 4 jednotlivé nitě a spojíme je celým obratem. Špendlík zapíchneme do určitého bodu na podvínku, do středu tohoto

celého obratu. Začínáme od b. e řetízek až k b. 1, od b. d řetízek až k b. 1, oba řetízky zkřížíme. Š. do b. 1. * z b. 1 oba pravé pr. řetízek až k b. 2, z b. g oběma pr. řetízek k b. 2, z b. f řetízek k b. 2, zde musíme spojit 3 řetízky. Necháme ležeti levý pár levého řetízku a pravý pr. pravého řetízku a spojíme střední 4 pr. celým obratem, jako u b. 1, š. do b. 2, pravými pr. řetízek až k b. 4, v polovině řetízku uděláme 1 ouško, u b. 4 ouško, řetízek s ouškem až k b. 5. Od b. 1 řetízek se 2 oušky až k b. 3, zde křížíme s řetízkiem z b. 2, š. do b. 3, řetízek se 2 levými pr. až k b. 6, 1 pr. z b. a př., plátýnkem přejdeme oběma páry z bodu b a c, opět př.,

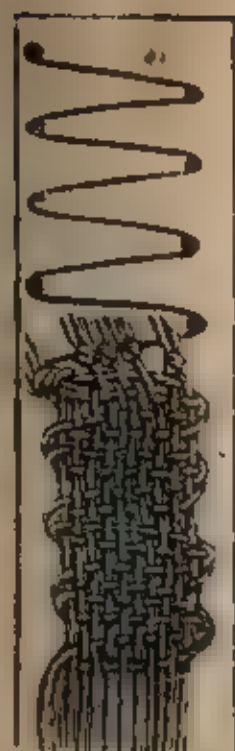
42. Úzká řetízková kraječka s protaženými oušky, provedena 5 páry paliček.

Pásková kraječka

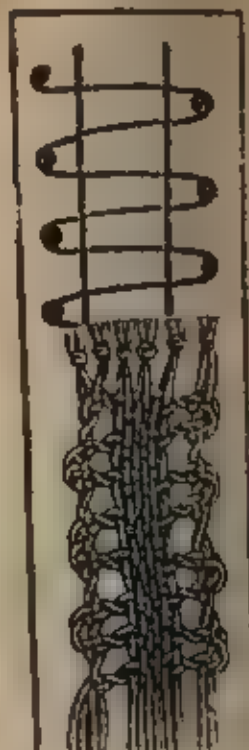

47. Točený plátýnkový pásek (hádek) provedený 6 páry paliček.

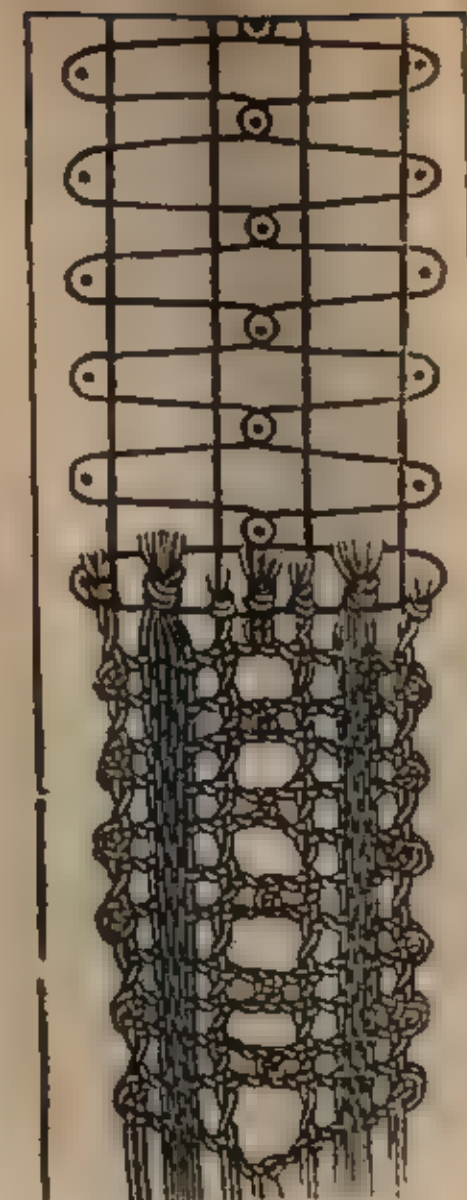
44. Hladký plátýnkový pásek provedený tam a zpět 6 páry paliček.

45. Plátýnkový pásek spojený s prolamovaným okralem, provedený 6 páry paliček.

46. Plátýnkový pásek ukončený obrysovaním, s prolamovaným okralem, provedený 6 páry paliček.

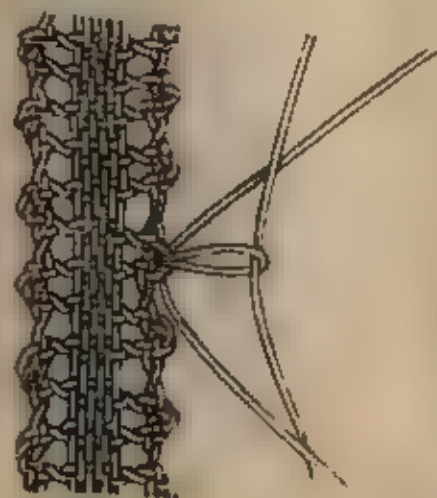

48. Vložka ze dvou plátýnkových pásků, spojených navzájem běžným párem

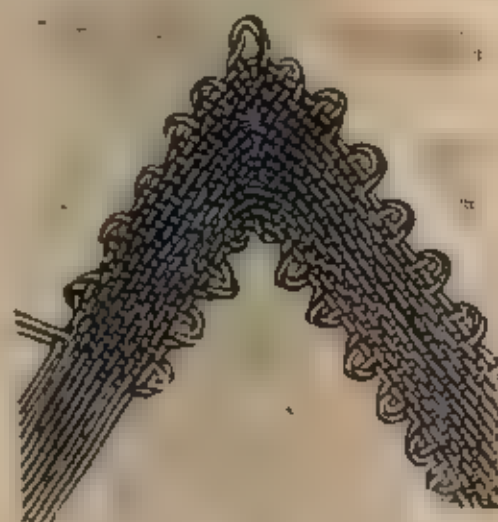
a zkřížíme pr. z b. d, š. do b. d, levý pr. př., plátýnko pr. 2 a 3., tento pr. a okrajový pr. př.-kř., š. do b. 7, špendlík uzavřeme. Pr. 2 př., plátýnko párem 3. a 4., opět př., pr. 5. př.,

vý pásek pracujeme dále, jako až dosud k b. 17. Řetízek z b. 6 pracujeme až k b. 18, oba řetízky křížíme, š. do b. 18, levý řetízek se 2 oušky k b. 19, pravý řetízek z b. 18. až k b. 15.

oba pr. křížíme, š. do b. 8, špendlík uzavřeme. Pr. pohybujícím se sem a tam, pracovním pr., plátýnko pr. 2 a 3, pracovní pr. a okrajový pr. př., kř., š. do b. 9, špendlík uzavřeme. Pracovním pr. plátýnko zpět pr. 2 a 3, pracovním pr. a pr. 5 př., kř., š. do b. 10, špendlík uzavřeme, plátýnko zpět, pracovní pr. a okrajový pr. př.-kř., š. do b. 11, plátýnko k b. 6, pracovní pr. a levý pr. řetízku př.-kř., š. do b. 6, špendlík uzavřeme. Okrajo-

49. Připevnění páru paliček na hotový pásek. Na jedné paličce protáhne se páskem a druhá palička provlékne se touto smyčkou.

50. Tvoření cípku plátýnkem. Běžný pár je slepý, to znamená, provede se tam i zpět bez zaplchnutí špendlíku.

Při dalším postupu práce řídíme se přesně dle čísel, uvedených na podvinku.

Obr. 44 až 50 přinášíme vzorky jednotlivých páskových kraječek, velmi lehkých ve svém provedení, neboť pracují se jen několika páry paliček. Ve vzoru se pak pásy různě proplétají, čímž docílujeme se pěkného dojmu.

Obr. 44. předvádí nám hladký, plátýnkový pásek, pracovaný 6 páry paliček, z nichž 5 pr. běží kolmo, kdež-

51. Pásková kraječka se silnou obrysovou nití a spojovacími tvary z točených nití. Šíře 7.5 cm. Podvíněk viz v příloze.

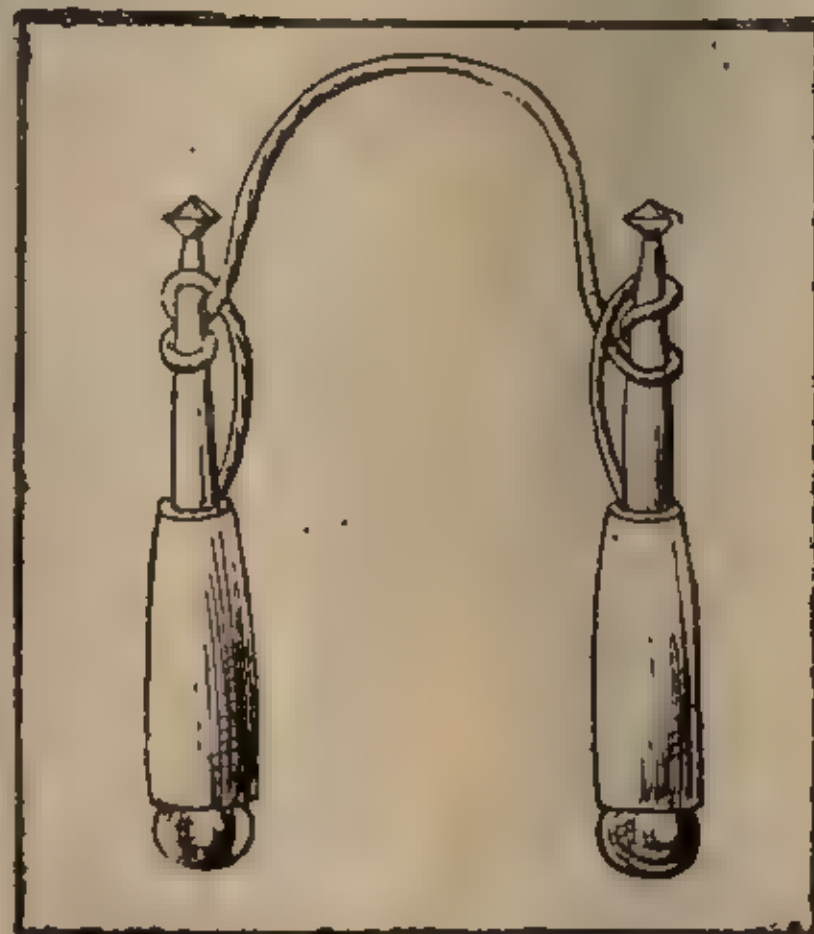
to 6. pr. proplétáme těchto 5 pr. v řadách vodorovných, sem a tam jdoucích (plátýnko — viz obr. 15).

Na obr. 45 vidíme plátýnkový pásek s prolamovaným okrajem. Běžný pr. přeložíme jednou s okrajovým pr. před spojením plátýnkem.

Na obr. 46. vidíme plátýnkový pásek se silnou obrysovou nití. Pásek pracujeme právě tak jak pásek na obr. 45. 6 párů paliček; kromě toho přijde na každou stranu silná nit, navinutá také na paličky a běžící po obou stranách středních pr. Pokládá se mezi obě nitě pracovního páru v řadách jdoucích tam i zpět.

Obr. 47. Točený plátýnkový pásek — hádek. Podrobný popis viz v příloze.

Obr. 48. Zde vidíme 2 pásy, spojené navzájem dírkami. Na obr.

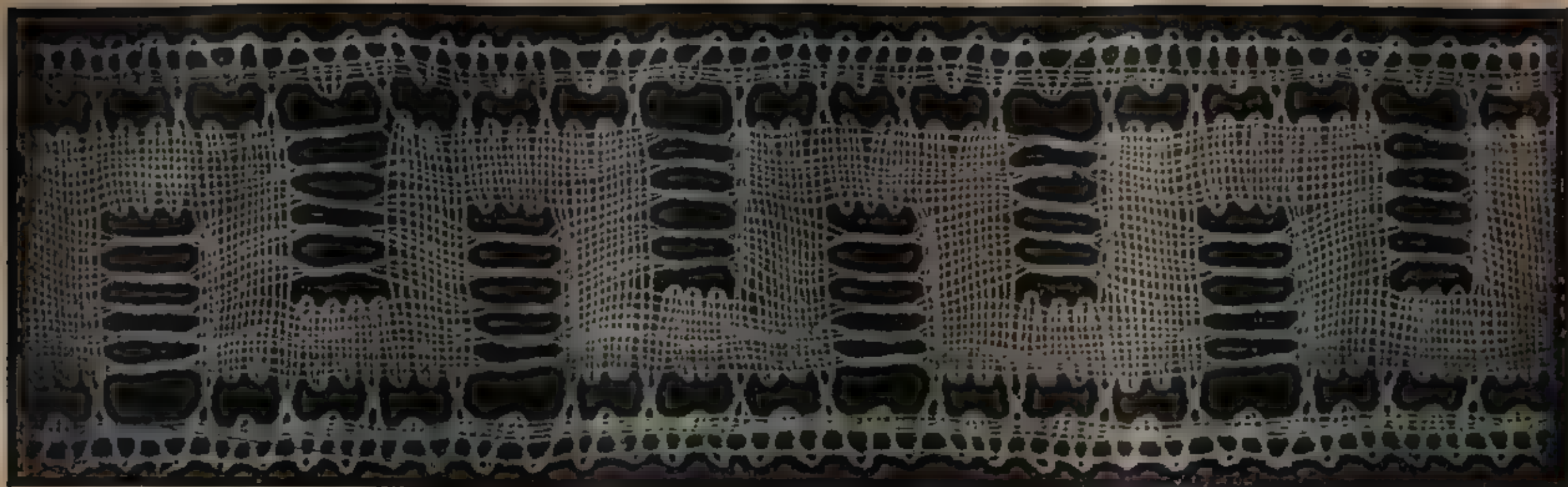

52a. Zavěšené paličky bez uzlika.

49. vidíme připojení nového páru paliček k hotovému pásku.

Obr. 50. nám znázorňuje, jak musí běžet nitě, když chceme utvořit z plátýnkového pásku ostrý úhel. Pracovní pr. je protkáván v řadách jdoucích tam i zpět a je slepý, to znamená, že na vnitřní straně nepřipínáme jej špendlíky. Průchodní pr. necháme rovnoběžně viset a paličkujeme jimi při obratu (po dokončení špičky); pak opět visí.

Na obr. 51. vidíme páskovou kraiku se silnou obrysovou nití. Zhotovíme ji ze silné lněné příze. Pásek je točen v různých tvarech a jednotlivé obrazce jsou spojeny překládanou nití, která v místech, kde se kříží, je spojena smyčkou. Kraječka je zhotovena ze dvou pásků, každý je pracován 6. pr. paliček a 2 obrysovými nitěmi. Tři páry běží středem každého

52. Široká vložka provedená plátýnkem a řetízkiem, Šíře 4.5 cm. Podvinek viz v příloze.

pásku hladkým plátýnkem a po pravé i levé straně táhne se silná, obrysová nit. Oba okrajové páry spojíme překl. plátýnkem s běžnými páry. Spojovací tvary povstávají překládáním běžného páru, který vedeme z okraje ku středu tvaru, tam spojíme jej s ostatními páry a nato vedeme jej opět zpět. Připojování během práce vidíme znázorněno na obr. 49.

Obr. 52a. Při přesně vyměřených krajkách a pokrývkách, při nichž má být začátek a konec pokud možno neviditelný musí viseti obě paličky, tvořící jeden

pár na společné niti. Na první paličku navineme tolik příze, kolik ji potřebujeme na paličky obě, pak protáhne nit oběma držátky, při čemž musíme dáti pozor, aby držátka měla protilehlý směr. Nakonec navineme přízi z první paličky do poloviny na druhou, uděláme smyčku a touto zavěsíme je na špendlík. Ku konci práce svážeme konečné nitky s počátečními smyčkami pomocí háčku a konce nití upevníme na rubové straně hustým kroužkovacím stehem.

Paličkované krajky a vložky.

Obr. 52. Široká vložka provedená plátýnkem a řetízkiem. Šíře: 4.5 cm. Zhotovíme ji z bílých lněných nití čís. 60, 24 páry paliček. Postranní okraje pracujeme 4 páry: jedním běžným a 3 průchodními páry. Oběma vnitřními průchodními páry probíhá běžný pár hladkým plátýnkem a vnějším průchodním párem překládáním plátýnkem. Střed vložky pracujeme 16. páry paliček; paličkujeme plátýnkem, na označeném místě necháme viseti 2 páry na řetízek, a zase je opět připojíme. U bodu a a e jsou 4 páry, u bodu b a c 5 párů, a u bodu d 6 párů paliček. Postup práce řídí se přesně dle podvinku. Začínáme pravým pr. u b. d upevněných párů a pracujeme jím za pomoci 5 druhých pr. plátýnko až k b. 2 a pak k b. 3. Zde u b. 3 vyměníme běžný pár okraje s běžným párem středu, pracujeme nyní pravý okraj od b. 4 k b. 5. Oba běžné páry zkřížíme plátýnkem a současně je vyměníme. Pak paličkujeme dále až k b. 8. Pak pracujeme levý okraj od b. 10 k b. 11; pak střed,

u b. 3 visící běžný pár dovedeme k b. 12 pomocí všech, ieště volně visících párů (10) u b. 12 proměníme oba běžné páry jako na pravém okraji, následující řady plátýnka pracované sem i tam, běžný pr. dovedeme k b. 13, 14, 15, 16, 17. Zde vyměníme běžné páry a běžný pár dovedeme plátýnkem k b. 26. S 10 pravými páry paličkujeme 5 řetízků. Nyní pracujeme pravý i levý okraj, každý sám pro sebe, až k spojovacím bodům (to znamená až k bodu, u kterého jsme vyměnili běžné páry). V dalším běhu práce řídíme se přesně dle bodů.

Obr. 53. Límeček provedený plátýnkem a hraškou a ukončený kraječkou. Tento krásný a vzdušný límeček, jehož střední část můžeme dle potřeby libovolně prodloužit, zhotovíme z jednotlivých dílů lněnou přízí čís. 45. Začneme popisem jednoho z trojúhelníků, ku kterému potřebujeme 28 párů paliček. Upevníme u b. a a u b. 1 vždy tři páry, u bodu b až x vždy

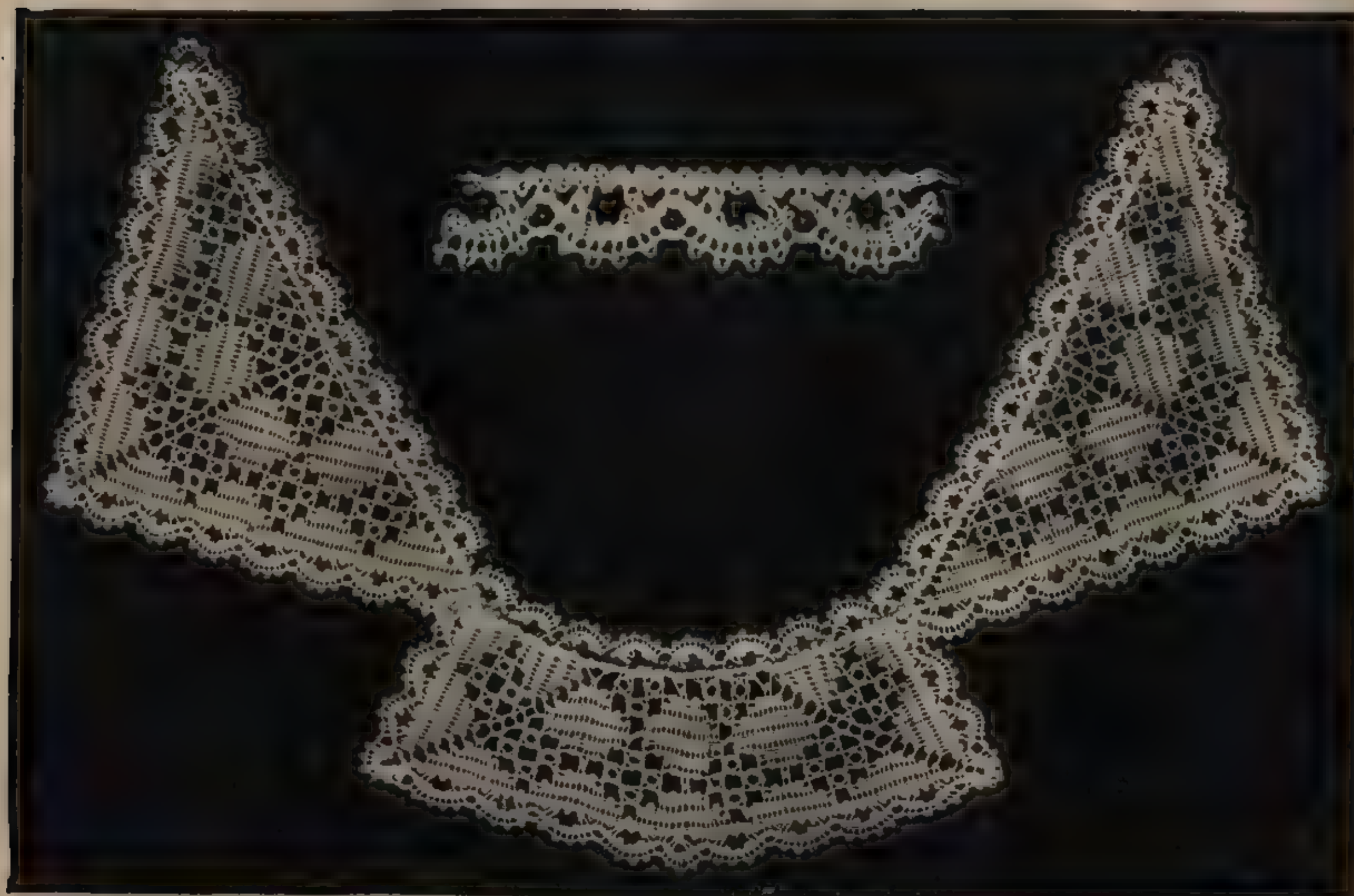
jeden pár paliček. 1 pr. z b. 1 přeložíme dvakrát a převedeme jej plátýnkem, pomocí 3 pr., visících u b. a. Š. do b. a. Nyní necháme viseti 2 pr. a oba následující páry použijeme k plátýnku k okraiové kraječce, právě tak oba, ještě visící pr. u b. 1. Jeden pár na kraječce probíhá v řadách tam i zpět plátýnkem

53. Tridilový límeček provedený plátýnkovými živorečky a braškou. Podvíněk viz v příloze.

2 páry a jeden pár probíhá podél okraje. Na vnějších bodech přeložíme třikrát pracov. pár. Kraječku spojíme na jednotlivých bodech s trojúhelníkem dílem plátýnkovým pr. a dílem běžným pr. Kraječku pracujeme až k b. 8, u b. 9, 13, 22, 29, 33, 42 spojíme ji s trojúhelníkem a tak

52a. Díl. dole vyobrazěného límečku, ve skutečné velikosti, provedeného plátýnkovými čtverečky, ozdobnými dírkami a úzkou kraječkou.

stále dále. Jeden ze 2 párů, visících u b. a jest párem, kterým tvoříme plátýnkové malé trojúhelníčky na okraji trojúhelníka. (Právě tak párem visícím u b. n tvoříme malé čtverečky.) Tento pár pojmenujeme běžným párem. Druhý pár, visící u b. a je okrajový pár, který spojuje se plátýnkem s každým, nově zavěšeným párem. Dva pr. plátýnka visí stále těsně vedle sebe a rozdělujeme je vždy jedním přeložením běžného páru. Pracujeme plátýnkem, až u b. h na okraji zavěsíme nový pár a pracujeme plátýnkem s okrajovým párem až k b. 48. Kraječku uzavřeme na místech, nahoře naznačených. Nyní pracujeme půdici hraškou, také však při tom provedeme každý, nově zavěšený pr. nejdříve plátýnkem s ohrubovým párem z b. 51 až 58 a z b. 61 až 68. Pak paličkujeme plátýnkový trojúhelník starým běžným pr. visícím u b. 48,

pak čtvereček, při čemž přibíráme vždy jeden pr. od b. n až s. Právě tak jako na ohrubových bodech přibíráme vždy jeden nový pár, tak musíme nyní na souběžných bodech vyjmouti vždy jeden pr. — Střední část límečku pracujeme 24 paličkami. Upevníme na b. 1, a až e, g až k vždy 2 páry, na b. 2, f, l, m, vždy jeden pár paliček. Začneme paličkovati u b. 1; tyto páry pojmenujeme pracovním a okrajovým párem pro

kraječku, zatím co oba pr. na b. a tvoří plátýnkové pr. kraječky. Kraječku upevníme u b. 2, 10, 19 atd. na hlavní tvar. U b. 2 visící pár je běžný pár hlavního vzoru a paličkujeme jej plátýnkem. Vždy 2 pr. plátýnka visí těsně vedle sebe a rozdělujeme je překládáním běžného páru. Provedeme běžný pár všemi pr. až k pr. na b. m, pak v řadách tam i zpět až k b. 19. U b. 13 visící pr. tvoří nyní běžný pr. pro vnitřní hlavní vzor v plátýnku. Necháme viseti na každém bodě jeden pr. až u b. 33, zůstanou nám pouze páry 2. Nyní paličkujeme hrašku, od b. 15 a 16, a b. 25 a 27, až k b. 49 a z každé strany přibíráme 2 pr. paliček. Oba pr. na b. 44 a 45, 48 a 49, př., kř., př., kř. Párem z b. 33 a pr. z b. 45 př.; kř., š. do b. 50, š. uzavřeme. Pr. z b. 33 a pr. z b. 44 př., kř., š. do b. 51, š. uzavříti, právě tak dále až k b. 53 a dále střídavě okrajovou kraječku, plátýnko a hraškovinu, přesně dle udaných řad čísel v podvinku. U rohu musíme pamatovati

na to, že u plátýnka hlavního vzoru přibíráme vždy jeden pár z druhé strany po předcházejícím dvojím přeložení. Na úzkou kraječku, kterou přišijeme k vnitřní straně límečku potřebujeme 8 pr. paliček zavěšených na b. a až g.

Obr. 54. Vložka provedená plátýnkem, hraškou a pavoučky. Šíře je 3.5 cm. Potřebujeme na ni bílou, lněnou přízi čís. 70 a 24 pr. paliček. Paličky upevníme: u bodu a a e vždy 3 páry, u ostatních bodů vždy dva páry paliček. Při paličkování řídíme se přesně čísly, uvedenými na podvinku, udávající celý postup práce. Počneme s prací na levé straně podvinku a paličkujeme půdici hraškou (viz obr. 21.) až k b. 20. Abychom okraj lépe zajistili, vpaličkujeme ještě překládaný pár, jak vidíme na našem obrázku. Po dokončení levé

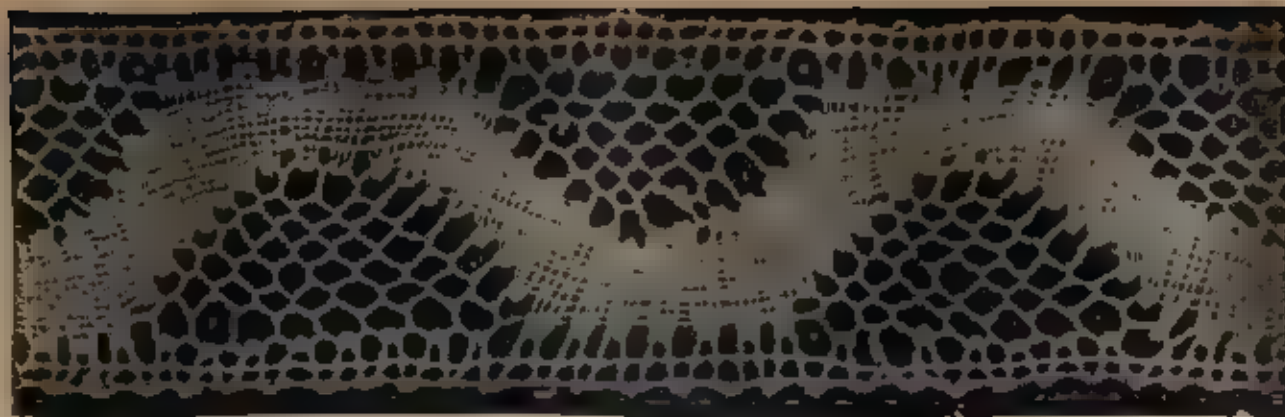
54. Vložka, provedená plátýnkem, hraškou a pavoučky. Šíře 3.5 cm. Podvinek viz v příloze.

strany pracujeme tím-též způsobem na straně pravé až k b. 40. Pak následuje malý, plátýnkový čtvereček, pracovaný v řadách tam a zpět od b. i až k b. 41, 42, 43 a tak pracujeme skoro až k b. 51. Abychom mohly provést, nyní následující, malé pavoučky, převedeme vnitřní pr. z b. 31 a 45 půdici z bruselských dírek, (viz obr. 20) až k b. 52 a pak pr. z b. 52 a 33 k b. 53, od b. 53 a 35 k b. 54. Pak následují 3 vrchní pavoučky,

které pracujeme způsobem, jak je udáno na str. 11, při tom paličkujeme nožičky, mezi jednotlivými pavoučky, bruselskými dírkami. Pak uděláme oba plátýnkové čtverečky na pravé i na levé straně, pak oba následující pavoučky a konečně pracujeme spodní čtvereček.

Obr. 55. Vložka provedená plátýnkem v dírkové půdici. Vložku pracujeme lněnou přízí čís. 70 20 pr. paliček. Zavěsíme na podvinku u b. a a f vždy 3 páry, u bodu b 4 pr., u b. c 6 pr. a u b. d a e vždy 2 pr. paliček. Začínáme u b. a překládaným pl. a pravým pr. upevněným u b. c (pr. 1a) hladkým plátýnkem; oba běžné pr. křížíme u b. 2, pr. přicházející od b. 1, pracujeme překládaným pl. k b. 3 a pr. z b. 1a jde plátýnkem k b. 4, tak pracujeme dále až k b. 9, při tom musíme nechat viseti vždy 1 pr. od plátýnka u b. 1a, 4 a 7 na dírkovou půdici, kromě toho zkřížíme běžné pr. u b. 5 a 8. U b. 10 začínáme dírkovou půdici (viz obr. 20),

kterou pracujeme v
 šikmých řadách až k
 b. 17; pak vezmeme
 levý pr. direk u b. 18
 a pracujeme dále plá-
 týnkem až k b. 23,
 jako na počátku. U b.
 24 paličkujeme pře-
 kládací plátýnko na
 druhé straně vložky,
 k němu připojí se
 hned dirková půdice,
 pracovaná stále v šik-
 mých řadách, a sice
 paličkujeme až k b.
 59. Pak pracujeme od
 b. 60 plátýnko, při-
 čemž přibíráme stále
 po pravé straně 1 pr.
 z direk, a po levé
 straně zkřížíme běž-
 ný pr. překl. plátýn-
 kem u b. 61 a 64, od
 b. 67 až 81 necháme
 viseti vždy levý pár
 plátýnka pro dirko-
 vou půdici. Od b. 79
 zkřížíme po pravé
 straně běžný pr. plá-
 týnka s překlád. plá-
 týnkem a tak paličku-
 jeme až k b. 83. Od
 b. 84 paličkujeme pře-
 klád. plátýnkem na
 levé straně vložky,
 pracujeme pak dir-
 ky v šikmých řa-
 dách až k b. 127.
 Pak paličkujeme o-
 pět plátýnko a při-
 běříme k němu u
 b. 128 1 pr. z di-
 rek. U b. 129, 132,
 135, 138 zkřížíme
 plátýnko po pravé
 straně překlád.
 plátýnkem, od b.
 131 přibíráme po
 levé straně 1 pr. z
 direk a po pravé
 straně odkládáme
 1 pr. od b. 132.

55. Vložka zdobená plátýnkem v dirkové půdici. Šíře 2.5 cm. Model
 je vzat z krajkářské školy. Podvinek viz v příloze.

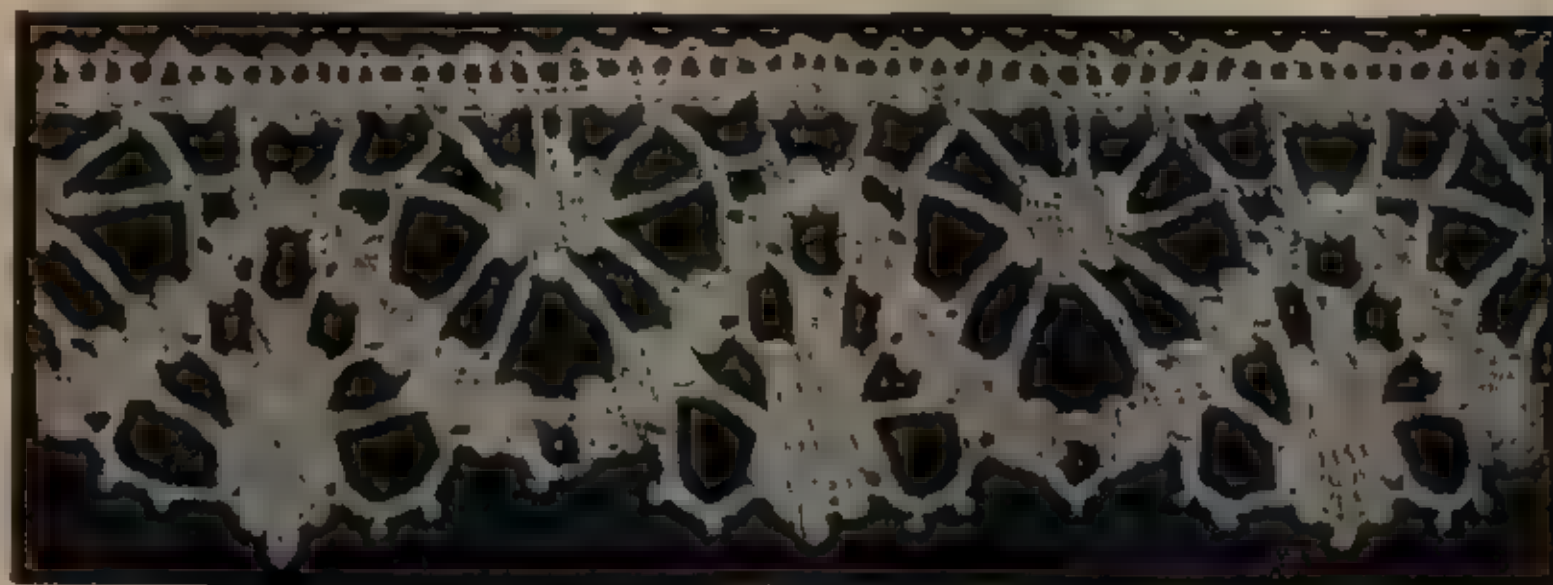

56. Vložka zdobená plátýnkem a řetízkeim. Šíře 7 mm. Podvinek
 viz v příloze.

57. Úzká kraječka zhotovená plátýnkem a řetízkeim. Šíře 7 mm. Pod-
 vinek viz v příloze.

58. Kraječka provedená plátýnkem a řetízkeim. Šíře je 2 cm. Model
 je vzat z umělecko-průmyslové školy. Podvinek viz v příloze.

59. Kraječka provedená plátýnkem a řetízkeim. Šíře je 3.5 cm. Model je vzat
 z krajkářské školy. Podvinek viz v příloze.

Toto pak stále opaku-
 jeme.

Obr. 56 a 57. Úzká
 vložka a k ní
 vhodná kraječ-
 ka. Kraječku i vložku
 zhotovíme z velmi
 jemné příze; kraječku
 s 10, a vložku s 16
 pr. paliček. Obě jsou
 zhotoveny plátýnkem
 a řetízkeim. Prove-
 dení vložky:
 Začneme pracovat
 plátýnkem a sice 12
 pr. Jednoho z těchto
 pr. použijeme jako
 páru pracovního, kte-
 rý probíhá, přesně dle
 nákresu, v řadách
 sem a tam. Vložka
 je ukončená po každé
 straně řetízkeim. U b.
 X zkřížíme 4 pr. a
 pracujeme je dále,
 jako 2 řetízky, až k
 následujícímu plátýn-
 ku. Jeden řetízek běží
 kolmo, souběžně s o-
 krajovým pletivem,
 druhý v klikatých řa-
 dách mezi oběma ře-
 tízkami. U b. ■ zkříží-
 me opět 4 pr. a pra-
 cujeme je dále ja-
 ko 2 řetízky až k
 řetízkům kolmým;
 ve středu následu-
 jícího plátýnka se
 opět řetízky spojí.
 —Kraječka na obr.
 57 je velmi podob-
 ná, jen že má o 3
 řetízky méně. Do-
 lejší okrajové ple-
 tivo je ozdobeno
 3 oušky, tvořenými
 špendlíkem, a pár,
 spojující plátýnko
 s těmito oušky vra-
 cí se opět k okra-
 jovému pletivu.

60. Široká krajka s tvořeným rohem. Šíře krajky je 14 cm.
Podvíněk viz v příloze.

Obr. 58. předvádí nám malou, jednoduchou kraječku, provedenou z jemné příze 10 páry paliček. Postup práce je úplně jasně vidět z našeho obrázku. Hořejší okraj je tvořen řetízkiem, který na místě X běží příčně přes kraječku, u b. □ je přidržen špendlíkem, jde zpět k b. ●, křížuje se s jednotlivým párem a běží dále jako okrajový řetízek. Ve středů kraječky uděláme 3 ouška, 6 pr. je taženo podélně kraječkou, proplétáme ji příčně plátýnkem.

tak že povstávají malé čtverečky. Kruhem probíhá řetízek opět 2 pr. k okrajovému pletivu a u b. □ opět zpět 2 pr. k nejbližšímu plátýnkovému čtverečku. U b. ■ zkříží se oba tyto pr. celým obratem.

Obr. 59. Kraječka provedena plátýnkem a řetízkiem. Pracujeme tuto kraječku jemnou, bílou nití čís. 50 16 pr. paliček. Začínáme pr. přicházejícím z b. c, d, e, f, u b. 1 plátýnkem a paličkujeme až k b. 5. Při tom necháme viseti u b. 2 1 pr. a u b. 1, 3, 4 a 5 vždy 2 pr., které pak paličkujeme řetízkiem. Pak pracujeme plátýnkové pásy, tvořící okraj kraječky, od b. 6 až 12. U b. 9 zkřížíme běžný pár s řetízkiem, přicházejícím od b. 4. U b. 13 zkřížíme řetízek od b. 5 a 9, navzájem, pracujeme pak plátýnkem u b. 14 až k b. 32 a paličkujeme až k b. 38, při čemž připojujeme okrajovou pásku, při čemž přiběříme u b. 33 pr. přicházející od b. 29 a spaličkujeme jej u b. 41 v řetízek s plátýnkem kraječky. Pak pracujeme pr. od b. 16 řetízek, u b. 42 a 43 uděláme ouško, spaličkujeme je pr. přicházejících z b. 20, 24 a 28 v plátýnko, a necháme viseti u b. 50 a 52 vždy 2 pr. paliček na řetízek. Oběma pr. z b. 53, pracujeme také řetízek, u b. 54 a 55 uděláme pikotku. U b. 56 vezmeme pr. z b. 50, paličkujeme plátýnko až k b. 70, a uděláme u b. 60, 64 a 68 řetízek a u b. 41, 59, 61 a 67 necháme viseti opět 2 pr. pro řetízek. Pr. z b. 70 pracujeme řetízek, u b. 71 uděláme ouško; u b. 72 zkřížíme řetízky od bodů

41 a 59, a převedeme je řetízkem k b. 73 a 77. U b. 73 zkřížíme pr. s běžným párem okrajověno pásku, a pracujeme takto dále až k b. 76. Na plátýnko u b. 77 vezmeme řetízek od b. 61, u b. 78, od 67 a u b. 79, od 73, pracujeme plátýnko až k b. 81 a pracujeme stále dále.

Obr. 60. Krajka s utvořeným rohem. Pracujeme z lněných nití čís. 16 a 31 pr. paliček, které navíjeme dle obr. 52a, to znamená: bez uzlíku. Upevníme na b. 1, 4, 5, 6, 7 a 11 vždy 2 páry, na b. 81 3 pr., na b. 2, 3, 8, 9, 10, a, b, c, d, e, f, 76, 77, 78, 79 a 80 vždy 1 pár paliček. Pracujeme tuto pěknou krajkou plátýnkem, sítkem, hraškou a dirkama. Dále oživují je jednotliví pavoučci. Při práci řídíme se přesně dle číslic, určujících přesně celý postup práce. Plátýnková místa vyplňují prostor jednotlivých cípků. U b. 145 provedeme pavoučka, jak jsme popsaly již u obr. 28, jen že tento pavouček má více noh. Došly-li jsme až k rohu u b. 356, pak nazvedneme velmi opatrně celý podvinek, tak že všechny špendlíky v něm zůstanou a obrátíme jej tak, že máme krajkou opět přímo před sebou. Pak dokončíme úplně roh a krajkou paličkujeme v té délce, jak ji právě potřebujeme, až k příštím rohu. Při zakončení práce musí začátek i konec krajky úplně souhlasit, aby nebyl v celku porušen vzor. Protáhneme konečné nitě počátečními smyčkami na rubovou stranu, a zde je pevně uzašíjeme.

61. Široká vložka s vpaličkovanou obrysovou nití. Šíře je 6 cm. Podvinek viz v příloze.

Obr. 61. Široká vložka zdobená obrysovou nití. Šířka je 6 cm. Podvinek a přesný popis viz v příloze.

Obr. 62. Kulatá pokrývka ukončená širokou, paličkovanou krajkou. Zhotovíme ji z bílých silných přezných nití, 57 pr. paliček. Pracujeme tuto, 25 cm širokou krajkou do kruhu. Když jsme udělaly 36 cípků, uzavřeme krajkou do kruhu. Začneme ji pracovat bez uzlíků, jen smyčkou upevníme paličky. Nakonec protáhneme pak konečné nitě smyčkami na rubovou stranu a zde je uzašíjeme, drobnými, pevnými stehy. Pak přikroužkujeme krajkou k látce, měřící 1,25 m v průměru. Nejdříve musíme si ji dobře přistehovati, pak ji hustě přikroužkujeme a nakonec vystříháme ostrými nůžkami všechnu přebytečnou látku. V ostatním řídíme se dle popisu a dle podvinku v naší příloze.

Obr. 63. Moderní paličková krajka. Potřebujeme na ni lněnou přízi čís. 50 a 54 páry paliček. Tato krajka, 11 cm široká, je sestavená z plátýnka, sítky a pavoučků. Hořejší okrajový pruh krajky je zhotoven z hladkého a překládaného plátýnka. Pavoučky pracujeme tak, jak jsme již udaly u obr. 28. Nožičky pavoučků překládáme několikrát a sice dle toho, jak jsou dlouhé. Při další práci krajky řídíme se přesně dle popisu a podvinku v naší příloze.

Obr. 64. Pásková kraječka zdobená pavoučky. Pracujeme ji 16 páry paliček a sice lněnou

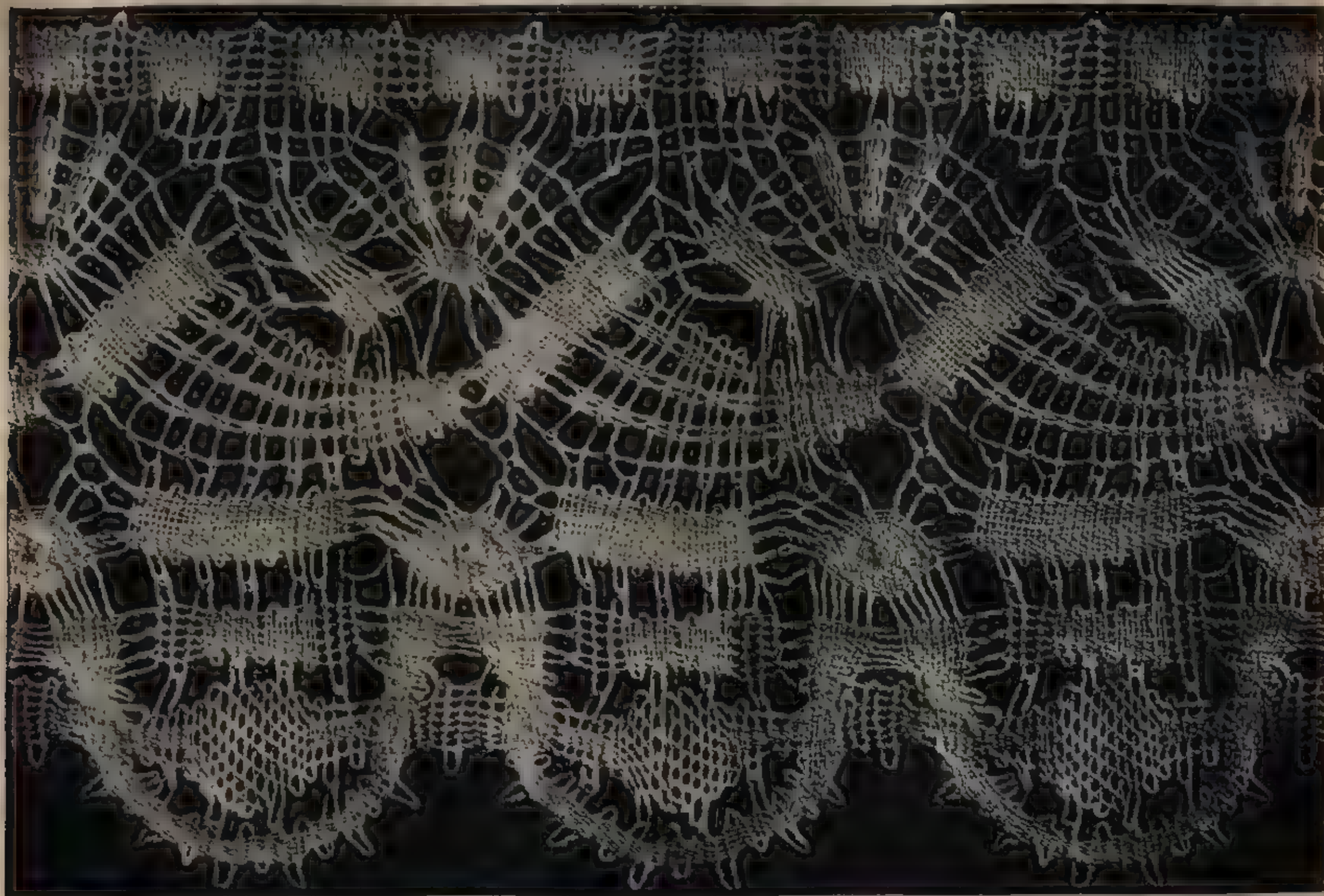
.. 62a. Část krajky ve skutečné velikosti k pokrývce, zobrazení na vedlejší straně ($\frac{1}{16}$ skutečné velikosti.)

62. Velká kulatá pokrývka. Průměr pokrývky je 160 cm. Šířka krajky je 25 cm. Podvíněk i popis viz v příloze.

přízí čís. 50. Její vzor sestává ze 2 plátýnkových pásků, z nichž jeden je stočen v různé, pravidelně se opakující tvary, druhý, tvoří hořejší okraj kraječky. Zavěsíme u b. a, b, d, e, f, h, i, k, vždy jeden pár, u b. c, g, l, m vždy 2 páry paliček, a pracujeme pr. z b. c překlád. plátýnkem k b. 2, právě tak zpátky k b. 3 a pracujeme tak až k b.

6. Pak začneme u b. 7 plátýnkové pásky pr. vycházejícími z b. m. Pr. přicházející od b. h, i, k zkřížíme překlád. plátýnkem s běžným pr. Pak paličkujeme pásek až k b. 9, zkřížíme pr. z b. 6 u b. 10, párem z b. d a spojíme jej s běžným párem u b. 11, pracujeme dále pásek až k b. 13, vezme sebou pár z b. 11 a necháme jej pak viseti.

63. Moderní krajka, široká 11 cm. Podvíněk viz v příloze.

Nyní paličkujeme pásek až k b. 15, u b. 16. necháme viseti pr., přicházející od b. l. U b. 18 rozdělí se plátýnkový pásek, pracujeme nejdříve okrajový pásek až k b. 25, přiběheme pár u b. 13, zkřížíme jej u b. 26, párem z b. 10 a převedeme jej překládaným plátýnkem přes b. 27 až k

b. 33. Nyní paličkujeme plátýnkový pásek, tvořící vzor, až k b. 57, převedeme u b. 37, 41, 43, 45 a 49, pr. přicházející od b. 26, 33, 33b, a 32 plátýnkem, a necháme je viseti na druhé straně. Spodní krajka vzoru paličkuje se slepě od b. 57 až 61 a pak pracuje se zároveň plátýnkový

pásek až k b. 66. U b. 67 paličkuje se pr. z b. 48 plátýnkem. Následující krajka paličkuje se opět slepě, u b. 71 vpaličkuje se pr. z b. 44, a opět odloží se na stranu, jdeme zpět a při tom zavěsíme háčkem u b. 75 běžný pár k protilehlému bodu první poloviny krajky. Nyní pracujeme velkého pavoučka u b. 76, vezmeme pr. z b. 71, 42, 40, 38, 18, 25, nožičky pavoučka musíme dobře přeložiti a paličkujeme pak okrajový pásek až k b. 79. Pak paličkujeme opět dále pásek vzoru u b. 80 a sice slepě až k b. 87. U b. 75 paličkujeme levým pr. z b. 76 plátýnko, zkřížíme je u b. 83 párem z b. 67, paličkujeme u b. 82 plátýnko a necháme jej viseti. Druhý pr. z b. 83 paličkujeme u b. 85 plátýnkem. U b. 89 necháme viseti překládaný okrajový pár a pracujeme dále plátýnkový pásek až k b. 98, u b. 94, 96, 98, přiběříme 3 pr. z b. 76. Od b. 99 až k b. 111

pustíme. Nyní paličkujeme okrajový pásek až k b. 132 a opakujeme stále od začátku.

Obr. 65. Kraječka z lístků, řetízky, sítko, direk a překl. plátýnka. Potřebujeme bílou, lněnou přízi čís. 30 a 19 pr. paliček. Upevníme u b. 1 a a vždy jeden pr., u b. b a c vždy 4 pr., u b. d 5 pr., u b. e a f vždy 2 pr. paliček. B. a, c, d, f nepatří vlastně k podvínku, ale k zavěšení paliček. Vzor krajky tvoří rozličné obraty. Hlavní tvary jsou čtverce z direk, ohraničené lístky. Jednotlivé tvary pak jsou spojeny řetízkem. Malé čtverečky mezi hlavními tvary jsou paličkovány sítkem. Rovný i zoubkovaný okraj paličkujeme plátýnkem, zoubky pak jsou ukončeny řetízkem, což pracuje se současně s malými čtverečky v sítku. Začneme u bodu b rovným okrajem a paličkujeme jej 4 pr. Jeden pár je běžným pá-

.64. Kralečka provedena plátýnkem a pavoučky. Šíře 5 cm. Podvíněk viz v příloze.

paličkujeme opět slepě, u b. 100 a 102 spojíme pásek s okrajovým páskem a tento pracujeme dále až k b. 109. Pavoučkový pár, vycházející z b. 18 provede se mezi oběma pásy překládaným plátýnkem a odložíme jej u b. 106. Nyní paličkujeme dále plátýnkový pásek, tvořící vzor až k b. 118, pracujeme u b. 112, 113 a 114, které byly přibrány u b. 94, 96 a 98 a pak pracujeme malý tvar překládaným plátýnkem. Paličkujeme pr. z b. 109 nejdříve plátýnkový pásek, a přejdeme překl. plátýnkem párem z b. 106, 112 a 113 k b. 115, právě tak zpět k b. 116, pak vezmeme pr. z b. 114, přejdeme překl. plátýnkem k b. 117 a právě tak zpět. Nyní paličkujeme dále vnitřní plátýnkový pásek, přiběříme opět přeložený okrajový pár a sice z b. 119 a 123 slepě. Pr. přicházející z b. 117 pracuje se plátýnkem u b. 118 a u bodu 121 se nechá viseti. Paličkujeme dále až k b. 129, a přiběříme pr., přicházející od b. 112 u b. 125 pracujeme plátýnkem a u b. 126 jej vy-

rem a jde klikatě od jednoho bodu k druhému, 2 páry tvoří plátýnko a 4 pr. jde na vnějším okraji, překládá se jen od jednoho bodu ke druhému a na určitém místě zkříží se s běžným párem. Mezi plátýnkem překládají se pr. jednou až dvakrát. Když jsme okraj dodělaly až k b. 3, začneme u b. e sítko a pracujeme jej až k b. 8. Nyní paličkujeme od bodu b a b. 6 dva řetízky s oušky, a spojíme je pak plátýnkem. U b. f začneme cípkový vnější okraj, který paličkujeme dohromady i s okrajovým řetízkem. Jednotlivý kroužek paličkujeme nejdříve 7 pr. plátýnkem, 1 pr. tvoří běžný pr., 6 ostatních pak jsou plátýnkové pr. Dva pr. vyjmeme ihned na počátku kroužku u b. 11 na řetízek. Paličkujeme pak 4 plát. pr. až k b. 21, kde vyloučíme opět 2 pr. na řetízek. Se 2 plát. pr. pracujeme kroužek dále až k b. 72, kde opět vyjmeme 2 pr. právě tak u b. 81. Cípečky, provedené řetízkem, spojujeme na všech bodech, kde se dotýkají kroužku s běžným pr.

65. Kraječka zdobená listky. Šíře je 5.50 cm. Model je vzat z krajkářské školy. Podvíněk viz v příloze.

plátýnkem, ve špičkách kroužků spojíme řetízky také se sítkem. U b. 33 sejdou se 3 řetízky, které spojíme zde všechny plátýnkem. 2 pr. jdou dále jako řetízek, 4 ostatní tvoří pak listky, a spojíme je u b. 34 a 36 s řetízky, přivedeným po straně a u b. 35 a 37 s okrajem. U b. 38 začneme čtvereček, provedený dirkami, který pracujeme až k b. 53. Nyní pracujeme dále okraj a dále řídíme se přesně dle čísel, uvedených na podvínku.

Obr. 66. Vložka. Zhotovíme ji z lněné příze č. 60, 34 páry paliček, zavěsíme u bodu a, b, c, d, p, q, r, s vždy jeden pár, u b. h, i, k, l, f, n, vždy 2 pr., u b. g, m, vždy 3 pr. a u b. e, o, vždy 4 pr. paliček. Nejdříve paličkujeme plátýnkem pravým, ze 3 pr., visících u b. g na levo všemi páry až k b. 1. Tento pr. tvoří pak běžný pr. na levý, kolmý plátýnkový pásek, který paličkujeme v řadách tam i zpět až k b. 10. Ve středu pásku přeložíme jednou běžný pár. Tímto způsobem paličkujeme pak pravý pásek až k b. 20. Pak pracujeme řetízek od b. 21 k b. 22 na naznačených místech uděláme

me ouška a na protilehlé straně uděláme totéž od b. 23 k 24. Nyní následuje malý čtvereček v hořejším středu, který paličkujeme od b. 29 k b. 37 a při tom necháme viseti páry přesně dle obrázku, po pravé i levé straně. Pak pracujeme kruh, provedený sítkem a zdobený listky, začneme jej u b. 34 visícím párem, dovedeme jej k b. 38, pár necháme viseti a vrchní pr. řetízku, visící u b. 24, použijeme jako běžný pr., pracujeme jím k b. 39 a zpět k b. 40. Paličkujeme dále v řadách tam i zpět, přesně dle obrázku, na levé straně přiběheme pr., přicházející od řetízku a použijeme je co běžné pr. Na řetízek, jdoucí až k b. 84, necháme viseti vždy jeden pr. u b. 43 a 46. U b. 44 odložíme 2 pr. na listek, listek pak uděláme a pr. opět připojíme u b. 48. Nyní pracujeme

tímto způsobem až k b. 59 a spojíme u b. 52, 55 a 58 běžný pár kruhu s běžným párem okraje, proto pracujeme stříd. okraj i kruh, pak na pravé str. k b. 81, načež paličk. výplň kruhu, sestávající z řetízku a plátýnka. Od b. 37, 39 a 61 převedeme řetízek a dva přelože-

65a. Část kraječky, zdobená listky, nahoře vyobrazená ve skutečné velikosti.

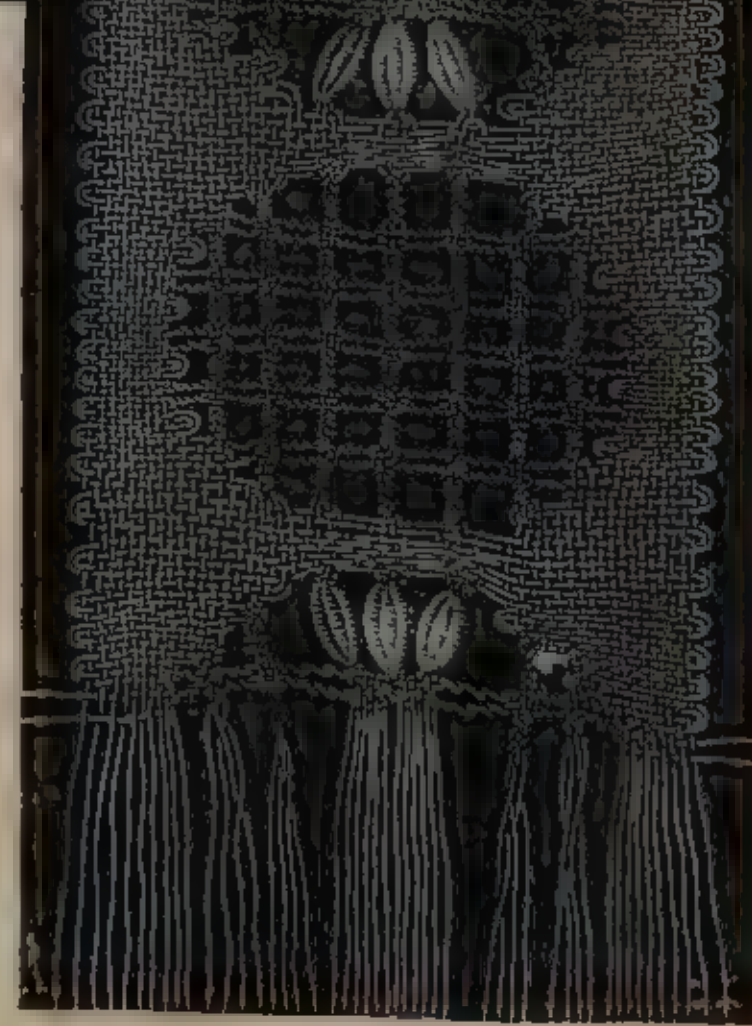
66. Vložka zdobena listecky. Šíře je 6.5 cm. Model je vzat z krajkářské školy. Podvinek viz v příloze.

rem kruhu a nazpět pracujeme řetízek. Plátýnkový čtvereček dokončíme u b. 90 a řetízky paličkujeme směrem ku kruhu a provedeme na nich ozdobná ouška. Pak pracujeme spodní polovinu kruhu a plátýnkové pásy a opakujeme tuto práci opět od začátku.

Obr. 67. Vložka s vytvořeným rohem. Přesný popis i podvinek viz v naší příloze.

Obr. 68. Kraječka s plátýnk. okrajem, dirkovou půdicí a muškami. Pracuje se z hile, lněné příze č. 50 a 10 pr. paliček. U b. a zavěsíme 7 pr., u b. b 3 pr. paliček. Pracujeme nejdříve plátýnkem pásek, v řadách jdoucích sem a tam od b. a až k b. 12. Na vnějším okraji přelozíme vždy před zkřížením běžný pár s pr. průchodním. U b. 1, 3, 5, 7 necháme viseti vždy pravý. průchodní pár. Pak pracujeme půdici jednoduchými dirkami (viz obr. 19.) páry z

67. Vložka provedená plátýnkem, řetíz-
kem a listky. Šíře je 5.5 cm. Podvinek viz
v příloze.

né páry až k b. 83, tam je zkřížíme a paličkujeme dále 2 řetízky s vnějšími pikotkami až k b. 83. Odtud paličkujeme plátýnkový čtvereček, u b. 86 a 87 pracujeme řetízky až k b. 59 a 81, zkřížíme s běžným pá-

68. Úzká kraječka s plátýnkovým okrajem, dirkami a muškami. Šíře 1.5 cm. Model je vzat z krajkářské školy. Podvinek viz v příloze.

b až b. 20. Na rovném okraji běží kolmo dolů dva překládací pr. Pr. z b. 18 a 17. pracujeme mušku až k b. 21 a 22. Pak paličkujeme ostatní půdici až k b. 26 a pak pásek, v řadách jdoucích sem a tam až k b. 35.

Pak opakujeme celek od začátku.

Obr. 69. Roh k límečku. Začne se na levém rohu trojúhelníčku a zavěsíme k b. a, b, c, d, e vždy 2 páry paliček. Každý dirkový okraj pracujeme 2 běžnými a 2 okrajovými páry (viz obr. a vysvětlení 16.). Okrajové a běžné páry musíme vždy jednou přeložit. U b. c začneme lístky a paličkujeme vždy střídavě dirkový okraj a lístky. Na místech, kde dotýkají se lístky okraje spojíme běžný pár okraje s párem z lístků plátýnkem. Pro střed trojúhelníčku, sestávajícího z řetízků s oušky a lístků, zavěsíme 2 pr. pa. k b. i a 4 pr. pa. k b. g. V místech, kde sejdou se řetízky a lístky spojíme je plátýnkem. Hořejší okraj trojúhelníčku je ukončen dirkovým okrajem, který pracujeme právě tak, jako stěny vnejší.

Obr. 70. Vložka s lístky. Šíře je 2,7 cm. Zhotovíme ji z bílé lněné příze čís. 70, 14 pr. paliček. Okraje, zhotovené z plátýnkových pásků, pracujeme 4 pr. pa. Běžný pár proplétáme oběma vnitřními průchodními páry hladkým plátýnkem a vnějším průchod. pr. překládaným plátýnkem. Střed vložky je tvořen z řetízků a lístků, spojených navzájem v místech, kde se křížují, plátýnkem. Řídíme se během práce přesně dle čísel, udaných v podvínku. Na začátku práce rozdělíme páry následovně: k b. a, b, d, e; f zavěsíme vždy 2 pr., k b. c 4 páry paliček. Práci začneme na levém okraji a paličkujeme v řadách tam i zpět, jak jsme již nahoře naznačily až k b. 9, načež paličkujeme pravý okraj v řadách tam i zpět až k b. 34. Pak paličkujeme od b. c, d tři řetízky: dva k b. 18 a jeden k b. 19. U b. 18 zkřížíme paličky plátýnkem. Z řetízku přicházejícího od b. c tvoříme nyní lístek až k b. 19, ostatními páry řetízek až k b. 22. U b. 19 paličky opět zkřížíme, pleteme řetízek k b. 20, ostatní dovedeme až k b. 22. Zde spojíme řetízky, přicházející z b. 18 a 19 plátýnkem, a levý pr. druhého řetízku s běžným pr. okraje, také plátýnkem. Nyní

69. Trojúhelníček k límečku, zdobený lístečky a jednoduchými dírkami. Provedený 16 páry paliček. Podvíněk viz v příloze.

obrátime, to znamená, řetízky pracujeme na pravou stranu (k b. 21.) a zkřížíme je opět s páry řetízku, přicházejícího se shora. Pak pracujeme dale až k b. 20, a spojíme pravý pár, tam visícího řetízku s levým průchod. párem plátýnkem, řet. převedeme k b. 21, zde zkřížíme oba řetízky a paličkujeme lístky a řetízky. Dle tohoto udaného směru pracujeme stále dále a řídíme se přesně čísly na podvínku.

Obr. 71 a 72. Dvě kraječky, zdobené lístky. Při práci rozkošných kraječek řídíme se přesně dle popisu a podvínku v naší příloze.

Obr. 73. Kraječka zhotovená z lístků a řetízků. Zhotoví se z bílých lněných nití č. 60, 8 páry paliček. U bodu a, b zavěsíme vždy 4 pr.

paliček. Oběma vnitřními páry z bodu a, b paličkujeme oba lístky k b. 1, tam zkřížíme paličky plátýnkem a lístky paličkujeme dále k b. 2 a 3. K těmto bodům paličkujeme také kolmý řetízek. U b. 2 spojíme vnitřní pr. lístků a řetízek plátýnkem. Pak paličkujeme vnějšími páry řetízek až k b. 4, a vnitřními řetízek s ouškem až k b. 3. U b. 3 spojíme páry lístků a řetízků s pr. okraje a tvoříme u b. 4 postranní cípky, sestávající rovněž z lístků a řetízků. U b. 5, 6, 7 a 8 spojíme lístky s řetízky plátýnkem. Na řetízku uděláme, na naznačených místech, ouška. U b. 9, u kterého začneme paličkovatí okraj, spojíme oba pr. s okrajovým řetízkiem, 2 pr. tvoří pravý lístek, druhé 2 pr. vodorovný vrchní řetízek, a když jsme spojily vnitřní páry s levým řetízkiem, levý lístek. Celek se pak stále opakuje.

Obr. 74 a 74a předvádí nám kulatou pokrývku, a názorné provedení práce ve skuteč. velikosti, na kterém vidíme zřetelně běh jednotlivých nití. Pokrývka je zhotovená z plátýnka, lístků a řetízků, zhotovíme ji jemnou lněnou přízí 30 pr. paliček. Navíjíme vždy dvě a dvě paličky k sobě, a zavěsíme na bod 77, 79, 81, 83, 85, 87, 89, 91, 93, 95, 97, 99, 100, 50 a 101 vždy 2 pr. paliček, (bod 100 a 101 nepatří k podvínku, slouží pouze k za-

věšení paliček). Použijeme 30 pr. jako pr. pracovní a pracujeme nejdříve plátýnkem od b. 1 až k b. 25 a zpátky k b. 42. U b. 1, 3, 5, 7, 9, 14, 16, 18, 20 a 22 necháme viset vždy 2 pr. paliček k provedení lístků. Dirka v plátýnku povstane tím, když zapíchneme mezi bod 25 a 26 špendlík, páry zkřížíme a na každé straně pracujeme plátýnko. U b. 13 spojíme oba pr. Nyní je pr. 15 prp. a napravo od něho zapíchneme špendlík do b. 14. Pracujeme dále plátýnkem, jak jsme již dříve vysvětlili. Následují lístky 1a až 1k. Nyní provedeme vnitřní plátýnkový pásek, sestávající z 1 pracovního a 3 běžných párů; u b. 29 vbíhají oba pr. od lístku 1k do okrajového páru a považujeme je za podélný pár. Když přijde prp. od b. 32, probíhá plátýnkem všemi lístky, překládá se vícekrát mezi nimi, u b. 42 zkříží se s prp. plátýnkové plochy a tímto způsobem jde zpátky až k b. 43. Při prvním probíhání lístků zapíchneme špendlík do b. 33 až 41 pod prp., mezi oba páry lístků. Provedeme pak okrajový pásek, až k b. 50, u b. 46 necháme viset 2 pr. na lístek 2a. Pak pracujeme lístky 2a až 2k a dokončíme plátýnkovou plochu. S pr. lístků začneme pracovat u bodů: 54, 56, 58, 60, 62, 67, 69, 71, 73 a 75. Dirku v plátýnku provedeme tak, jako dříve. Paličkujeme řetízek I.—XII.; mezi každé 2 pr. zapíchneme špendlík; řetízky uděláme tak dlouhé, jak je naznačeno na podvínku a práci začínáme opět znovu.

Obr. 75. Úzká řetízková krajk a. Potřebujeme bílou, lněnou přízi čís. 50 a 10 pr. paliček. Paličky zavěsíme: k bodu a—e vždy 2 páry. Bod b, d, e nepatří k podvínku, slouží pouze k zavěšení párů. Vnější body cípků, jsou ozdobeny, jak vidíme na obr., ouškem. Nejlépe, když uděláme protažené ouško, neboť toto (viz obr. 38) je nepoměrně pevnější. Zhotovení řetízkové kraječky je velmi jednoduché. Sestává z prolamovaného okraje, paličkovaného plátýnkem, a z cípků, tvo-

70. Vložka s lístky a řetízkv. Šíře je 2,7 cm. Podvíněk viz v příloze.

71. Kraječka s lístky a plátýnkovými čtverečky. Šíře je 3,7 cm. Model je vzat z krajkářské školy. Podvíněk viz v příloze.

72. Kraječka zdobena větvičkami lístků. Šíře: 3 cm. Podvíněk i popis viz v příloze.

73. Kraječka sestavená z lístků a řetízků. Šíře je 3 cm. Podvíněk viz v příloze.

74a. Část pokrývky obr. čís. 74 ve skutečné velikosti.

žených řetízku (př., kř., př., kř., se stále opakuje) a plátýnkem. Paličkujeme jednotlivé řetízky až k bodu, u kterého se setkávají dva řetízky, spojíme je pak na tomto místě plátýnkem, při čemž považujeme pr. jako jednu nit. Na kousek plátýnka spojíme běžný pr. okraje se 2 pr., nejbližší ležícího řetízku. Skoro na všech místech paličkujeme okraj 2 pr., druhý plátýnkový pr. převede se na několika místech ještě do kraječky, přeložíme běžný pr. od jednoho b. ke druhému a spojíme je pak u b. řetízku, plátýnkem. Vnější okrajový pár převádíme překládáním z jednoho bodu ke druhému, a spojíme jej na b. kř. běžným pr. Začneme paličkovati u b. a, převedeme jeden pr., tvořící běžný pr. př. k b. b, kde spojíme jej plátýnkem s jedním pr., běžný pr. ještě jednou př. a spojíme jej s druhým pr. z b. b plátýnkem, běžný pr. př. a u b. c spojíme jej s jedním pr. plát., a nyní paličkujeme 2 pr. řetízek. Běžný pr. vedeme nazpátek a paličkujeme okraj až k b. 9. Při dalším

běhu práce řídíme se přesně dle čísel, udaných na podvinku.

Obr. 76. Vložka, provedená řetízku. Šíře 4 cm. Zhotovíme ji z bílé lněné příze č. 60, 20 pr. paliček. U bodu a, d, zavěsíme 4 pr., u bodu b, c, 6 pr. paliček. Se 4 pr. z b. a paličkujeme 2 řetízky, jeden k b. 1, druhý k b. 2. Pak přeložíme vnější levý pr. z b. k b. 1, a tam spojíme jej plátýnkem pravým pr. řetízku. Přeložený pr. vedeme nyní k b. 2, řetízku k b. 3, kde je spojíme s okrajovým řetízku. Pravý řetízek převedeme k b. 4, a levý k b. 5. Se 2 pr. z b. b děláme řetízek k b. 3 a 4 a překládaný pr. vedeme k b. 7. Řetízek k b. 3 je ozdoben oušky. Tímto způsobem pracujeme pravou stranu vložky, jenže protilehlým směrem, řídíce se při tom čísly na podvinku. Po dokončení pracujeme dále řetízky z b. 6 a 13 a paličky na b. 15 spojíme plátýnkem. Pak pracujeme řetízek k b. 7 a 14, spojíme je s překl. párem, tam visícím, pracujeme až k b. 16, zkřížíme, levý řetízek u b. 17 a 3 rozdělíme a převedeme jej k b. 3 všemi, tam visícími páry. Nyní paličkujeme paličkami, visícími u b. 3 řetízek s ouškou k b. 19, a 2 překl. pr. převedeme k b. 4 a 20. Nato pracujeme teprve druhou stranu vložky až k b. 24, a pak tvoříme malou, vodorovnou spojku mezi jednotlivými body sice trojnásobným pře-

74. Malá kulatá pokrývka provedena plátýnkem a řetízku ve spojení s listky. Průměr je 35 cm. Podvíněk viz v příloze.

kládáním vnitřního páru od b. 20 a 24. Oba páry z b. 20 a 24 a z b. 4 a 11 pak přeložíme a dovedeme až k b. 19 a 23. V b. 19. a 23 pracujeme řetízek tam visícími páry. Pak paličkujeme vše od začátku.

Obr. 77. Široká řetízková krajka s okrajem, z překládaného plátýnka. Zhotovíme ji z lněné příze čís. 30 a 18 pr. paliček. Zavěsíme na b. a 2 pr., na bod b 3 pr., na b. c, d vždy 4 pr. na b. e, f vždy 2 pr. a na

b. g 1 pr. paliček. Zhotovení této řetízkové kraječky je velmi jednoduché. Paličkujeme jednotlivé řetízky až k b. u kterého se setkají dva řetízky, na tomto místě spojíme je pak plátýnkem a pracujeme párem jako 1 nití. Při provedení řetízkové kraječky musíme pamatovati, že jednotlivé nitě, při paličkování řetízku musíme hezky stejnoměrně utahovati, neboť na tom závisí pěkný vzhled celé kraječky. Okraj kraječky pracuje se hlavně 4 pr.

Řetízkové krajky.

75. Úzká řetízková kraječka. Šíře: 2,5 cm. Podvinek viz v příloze.

76. Vložečka provedena řetízkiem. Šíře je 4 cm. Model je vzat z krajkářské školy. Podvinek viz v příloze.

77. Široká řetízková krajka. Šíře je 6 cm. Podvinek viz v příloze.

pa. Potřebujeme 2 pr. na plátýnko, 1 pr. jako běžný pr., spojující oba plátýnkové pr. a probíhající v klikatých řadách sem a tam. 1 pr. je okrajový pr., který převádíme překládáním k jednotlivým b. a jednou nití spojuje se kř. s běžným pr. Na jednotlivých místech přejde druhý plátýnkový pr. do kraječky. Převědeme oba pr. visící na b. a k b. 1, spojíme zde jeden pár párem, přicházejícím z b. b plátýnkem, š. do b. 1 a okrajový pr. zavěsíme kř. na běžný pr., pak špendlík uzavřeme; okraj paličkujeme dále až k b. 3. Pr. na b. c, d spojíme plátýnkem a

se všech bodů paličkujeme řetízek. Pr., visící na b. g používáme nyní co pracovního páru, mezi jednotlivými body jej stále překládáme, a u b. 4—10 plátýnkem a řetízkem jej převedeme a na jednotlivé body zastrčíme vždy špendlík. U b. 11. převedeme jednotlivý pr. k okraji a tvoří zde 2. plátýnkový pr. okraje. Okraj paličkujeme dále až k b. 11—16. U b. 17. spojíme běžný pr. okraje s řetízkem. Od b. 18 až k b. 24 na vnější kraječky paličkujeme dále řetízek, a na jednotlivých místech spojíme jej pr., přicházejícím se shora plátýnkem. U b. 24 uděláme ouško; pak paličkujeme řetízek až k b. 28; u b. 29 se řetízek rozdělí, a každý pr. převedeme př. na levou a pravou stranu. U b. 30. spojíme pr. řetízkem, přicházejícím od b. 18, a u b. 31 s řetízkem, od b. 28. U b. 32 spojíme oba páry plátýnkem a ihned je zase rozdělíme. Nyní paličkujeme dále střídavě okraj a kraječku. Čísla udávají nám přesně postup práce a také dle obrázku můžeme již rozpoznati druh práce.

Obr. 78. Kulatá pokrývka. Sestává ze 2 pásků, pracovaných 6 pr. paliček, jak vidíme na obr. 45. Paličky spojíme do páru. Do středu pokrývky vkroužkujeme kousek lněného batistu.

Obr. 79. Pásková krajka. Oba pásky této kraječky jsou pracovány s okrajem a síce z jemné lněné příze 5 pr. paliček. Vrchní ukončení kraječky tvoří hladký pásek, zatím co druhý je různě prohýbán a tvoří vzor.

Na vyznačených místech v podvínku spojíme pásky smyčkou (viz obr. 49). V ostatním řídíme se přesně naším zřetelným obrázkem.

Obr. 80 a 81 předvádějí nám neviditelné zavěšení nových paliček, jakož i zpracování jich, což budeme na následujících krajkách častěji potřebovati.

Obr. 82, 83 a 84 pracujeme právě tak, jako všechny předcházející, páskové krajky. Při těchto třech kraječkách pracujeme pásky ze středně silné lněné příze a každý 4 pr. paliček. Technicky novými jsou na těchto kraječkách jen můstky, které pracujeme teprve ku konci a síce: zavěšením, překládáním, zasyknutím a přivázáním páru (viz obr. 80 a 81).

Obr. 85. Límeček, zhotovený z páskové krajky. Tento pěkný límeček sestává jenom ze dvou pásků, které se ku konci opět spojí se začátkem; je velmi snadno k zhotovení. Potřebujeme naň lněnou přízi čís. 50 a 11 pr. paliček. Body na okraji, spojené kruhem, slouží k zastrčení špendlíku na

ouška. Zavěsíme pro první začátek 6 pr. paliček, na druhý začátek 5 párů, z nichž 2 pr. tvoří okraj a označíme je co okrajové páry. Třetí pár běhá v klikatých čarách mezi jednotlivými body sem a tam a pojmenujeme jej běžným párem. Dva střední pr. spojíme s běžným pr. plátýnkem; při tom přeložíme je vícekrát před a po s oběma okr. pr. V bodech, kde se dotýkají dva pásky,

Páskové krajky.

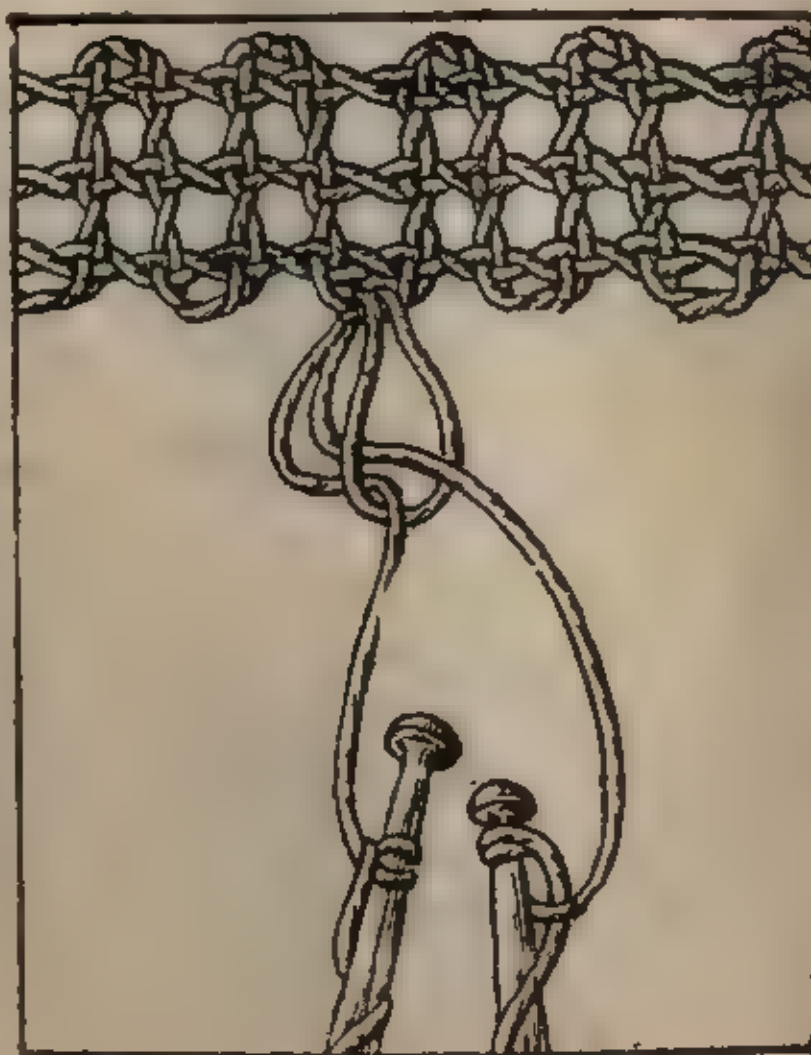
78. Kulatá pokrývka, zdobená páskovou krajkou. Průměr je 16 cm. Model je vzat z umělecko-průmyslové školy. Podvíněk viz v příloze.

79. Pásková krajka. Šíře je 3.5 cm. Model je vzat z kraikářské školy. Podvíněk viz v příloze.

tam je zasmykneme. Číslo udává nám postup práce. Začínáme při prvním začátku 6 pr. pa. a spojíme 4 pr. překl. plátýnkem 5. párem, běžným pr., který vedeme od b. 1 k b. 2, 3, 4, 5 atd. 6 pr. necháme viseti; on tvoří pak překládanou nit na vnitřním okraji límečku, sloužící

k zasmyknutí oušek. Tímto způsobem uděláme nejdříve vnější okraj límečku, zdobený jednoduchými oušky (nit položí se přes špendlík). Pak začneme s vnitřním páskem, který pracujeme 5 pr. paliček překládaným plátýnkem. Na podvínku jsou přesně u-

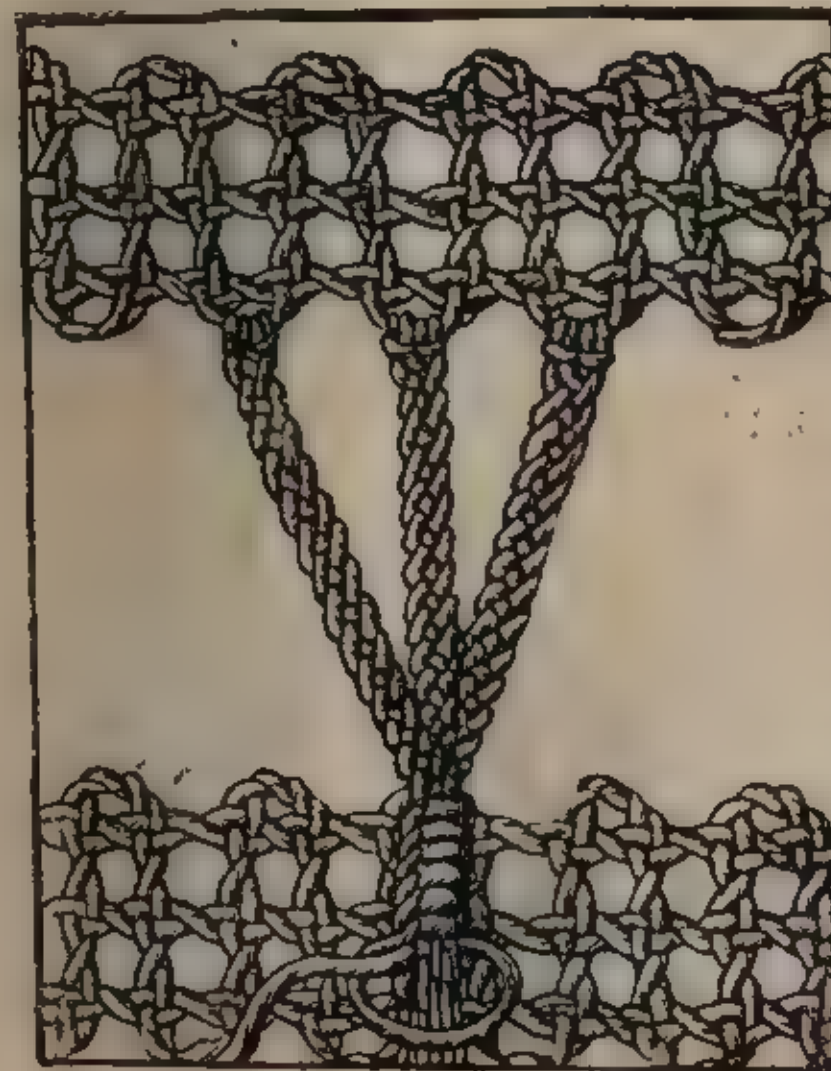

80. Zavěšení páru paliček k provedení řetízku.

80.

dána místa, kde se pásky dotýkají; zde je spojíme. Ku konci provlékneme pa. počátečními oušky, nitě dobře zavážeme a límeček sejmeme s podušky.

Obr. 86 a 87. Vložka a k ní vhodná krajka. Zhotovíme je z lněné příze čís. 50, vložku 24 páry a

81.

kraječku 20 pr. paliček. Vložka sestává ze 3, kraječka ze 2 pásků. Každý pásek pracujeme 8 pr. paliček a sice 7 průchodními pr., z nichž střední jsou ze silnější příze a z 1 běžného páru, který probíhá klikatě od jednoho bodu k druhému. Všemi páry paličkujeme plá-

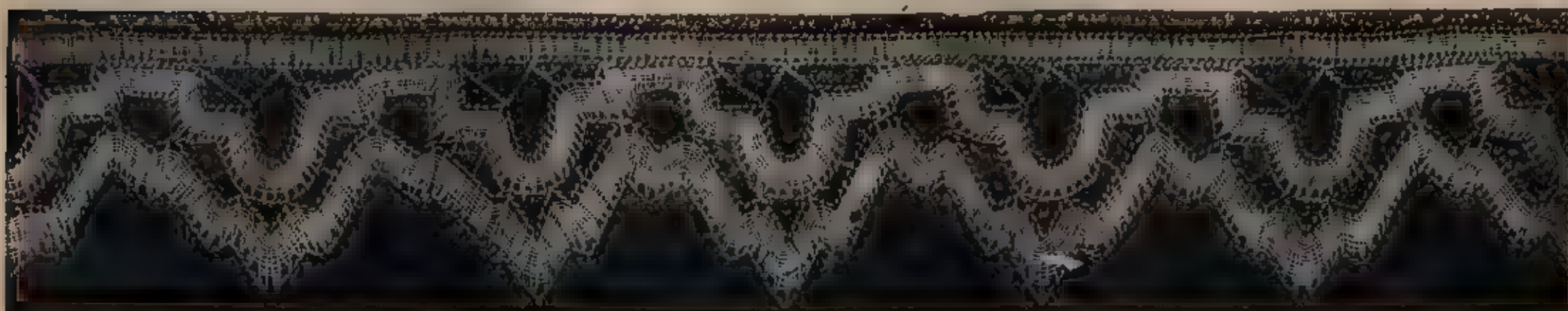
81. Upevnění volných nití smyčkovými stehy.

82. Pásková krajka. Šíře je 8 cm. Model je vzat z krajkářské školy. Podvíněk viz v příloze.

83. Pásková krajka. Šíře je 4.5 cm. Model je vzat z umělecko-průmyslové školy. Podvíněk viz v příloze.

84. Pásková krajka. Šíře je 2.5 cm. Model je vzat z umělecko-průmyslové školy. Podvíněk viz v příloze.

85. Limeček na kabát, zhotovený z páskové krajký. Podvíněk viz v příloze.

týnko, při čemž střední pár se jednou přeloží a běžný pár protáhne se pouze volně oběma nitěmi. Na okraji se běžný pár vícekrátě překládá. V bodech, kde se dotýkají dva pásy, zasmyknou se, to znamená, že se palička protáhne smyčkou a druhá palička rovněž, utvořenou smyčkou, a pevně se utáhne. (Obr. 49.) Malé hvězdičky a klikaté čáry, spojující jednotlivé tvary, uděláme řetízkem. Číslo udává nám postup práce. Písmenka naznačují nám pak body, na kterých zavěsíme vždy 4 paličky.

Obr. 88. Kulatý paličkovaný motivek. Zhotovíme jej z lněné příze čís. 50, vložku dáme z lněných nití čís. 12 nebo silnou háčkovací přízi. Tam, kde pracujeme, je pak rubová strana. Tento motiv pracujeme ve 4 dílech. Nejprve pracujeme vnější pásek a sice se 7 pr. paliček, které zavěsíme těsně vedle sebe na místě, označeným písmenem A. Pásek má na každou stranu otevřený okraj, což tvoříme překládáním okrajo-

vého pr. mezi každým špendlíkem; jinak provedeme pásek celý plátýnkem. Konečné nitky provlékneme ku konci práce počátečními smyčkami a dobře je uzašíjeme. U A 1 zavěsíme na poupátko 5 pr. těsně vedle sebe a 1 jednotlivou paličku asi do středu. Vložený pár spojíme

s pracovním pr. Také tento pásek pracujeme s otevřeným okrajem. Vložený pár oddělíme okrajovým pr. a pl. přeložením pracovního pr. V místech, kde se spojují dva pásy, zasmykneme je, jak vidíme na obr. 49. V místech, kde tvoří pásek ostrý obrat, nesmíme okrajový pár překládati. U b. 1 necháme viseti vloženou nit a okr. pr. spleteme plátýnkem. Paličkujeme pak vnější okraj pásku s otevřenou obrubou. Při ohybu měníme běžným párem. U b. 1 vezmeme opět vloženou nit, a paličkujeme až k b. 2 na obou stranách otevřenou obrubou. Ostatní lístky pracujeme pak stejně jak první. U b. 5 odstříhne- me a zavážeme nitě. Na květ, b. a 2 zavěsíme právě tolik paliček

88a. Část limečku obr. 85 ve skutečné velikosti.

jako na poupátko a paličkujeme až k místu, kde se pásek rozšiřuje. Zde přiběříme pomocný pár a necháme jej viset opět tam, kde se pásek zúžuje; přiběříme jej opět u příštího listu na širším místě. U E upevníme nitě a uvážeme je. Dlouhé smyčky ve středu květu překládáme několikrát, a spojíme je pak překládáním nití do kruhu jako pavoučka. Na hrachovinku s řetízkem zavěsíme na okraji 2 pr. pa. Řetízky můžeme ve vzoru přetahovati přes pásy, abychom se vyhnuly stálému odkládání a přibírání páru.

86. Paličková vložka, sestavená z plátýnkových pásků. Šíře je 9 cm. Podvíněk viz v příloze.

88. Kulatý motiv sestavený z plátýnkových pásků. Průměr je 12 cm. Podvíněk viz v příloze.

87. Paličková krajčka, sestavená z plátýnkových pásků. Šíře je 7 cm. Podvíněk viz v příloze.

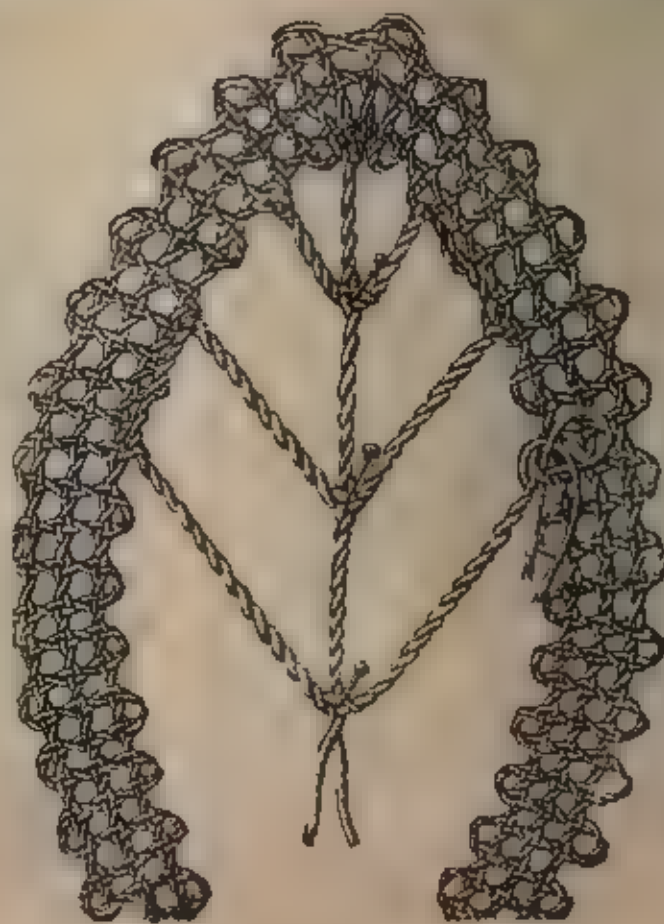

89. Moderní široká paličkovaná krajka. Široká je 9 cm. Podvíněk viz v příloze.

Moderní řídké krajky.

Obr. 89. jest druh páskové krajky, provedené jinou technikou, než kterou jsme až dosud vysvětlili. Potřebujeme na ni jemnou lněnou přízi a 29 pr. paliček. Jednotlivé pásy, které jsou brzy úzké, brzy široké nebo se rozšiřují do celé plochy, pracujeme stále 3 pr. paliček; vždy 1 pr. tvoří okraj a 3. pr., jako běžný pr. proplétá se sem a tam. Tento běžný pr. provádíme okrajovými, pr. a mezi jednotlivými body, dle délky prostoru, přeložíme jej dva- až několikrát. K pásku na hořejším okraji připojíme ještě 4. pr. Spojky tvoří řetízky, zavěšené a opět odpojené. Začínáme paličkovat u vrchního okrajového pásku, pak

následuje pásek, k němu se připojující a konečně pásek, rozšiřující se do plochy a tvořící 3 tvary listů. Začínáme u pravého vnějšího tvaru, přejdeme pak k střednímu vnějšímu, pracujeme levý vnější tvar a přivedeme paličky vnitřním kruhem zpět, tak že se opět dostaneme na začátek. Na všech označených místech zasmykneme. Nyní provedeme všechny řetízky zavěšením a odpojením. Zatím, co při posledním plošném pásku, musíme začínati u každého tvaru znovu, pracujeme spodní díl kraječky stále dále a sice

90. Vyplňování jednotlivých tvarů.

91. Široká krajka. Šíře 9 cm. Model je vzat z umělecko-průmyslové školy. Podvinek viz v příloze.

pásky pod tvary listů, řetízkové kroužky a spodní pásky, ukončené kroužky řetízků. Všechny řetízky jsou zdobené protaženými oušky. Postup práce udávají čísla na podvinku.

Obr. 91. předvádí nám širokou páskovou krajku, velmi jednoduchou ve svém provedení, tak že je každý popis skoro úplně zbytečný. Pracujeme ji jemnou lněnou přízí a 6 pr. paliček. Hořejší okrajový pásek táhne se celou kraječkou, druhý pásek, tvořící vzor, můžeme pracovat jen po částech, a sice začneme u b. a, zavěsíme zde 3 pr. paliček a pracujeme až k b. e. V místech, kde se pásky dotýkají, zasmykne se. Spojovací můstky jsou zhotoveny z překládaných pr. Běžný pr. musíme na širokých místech dosti často překládati a na místech, kde běží hustě, pracujeme jej slepě, viz obr. 50. Začátek, konec a nejhustší místa jsou vyznačena zvlášť na podvinku s A E.

Obr. 92. Kraječka, zhotovená silnější přízí 8 pr. paliček. Sestává z velkého a malého kroužku, z okrajového pásku provedeného plátýnkem a spojovacími řetízky. Malý kroužek pracujeme 3 podélnými pr. a z pře-

kládaného běžného pr., který proplétá se podélnými pr. plátýnkem. Vnitřní stranu malého kroužku pracujeme bez špendlíku. Na 2 bodech přijde běžný pr. až k okrajovému řetízku a spojíme jej s ním. Kroužek je ukončen řetízkiem, zdobeným oušky. Oba pr. tohoto řetízku běží jako vnější podélné pr. a pět až šestkrát překládaný běžný pr. většího kroužku. Vnitřní podélný pár a 2 pr. tvořící spojovací řetízky mezi velkým kroužkem a plát. páskem na okraji, vycházejí z malého kroužku. Řetízek má ouška; pásek sestává ze 2 podélných a jednoho běžného páru.

Obr. 93. předvádí nám kulatou pokrývku, zhotovenou středně silnou lněnou přízí 28 pr. paliček. Začneme ve středu a pracujeme plátýnkovým páskem se 3 podélnými a jedním běžným párem; druhý běžný pár přiběheme u dvou bodů vnitřní strany pásku, pak převedeme jej opět ku středu. Ve vnitřním středu běží nit, držící všechny pr. pohromadě. Zároveň s páskem pracujeme klikatý řetízek, kruhový řetízek a nejbližší kruh, spojený s tímto běžným pr. pětkrát přeloženým. Malé vějířky, pracované překládaným pr. jsou provedeny na vnitřní

92. Kraječka, široká 3.5 cm. Model je vzat z umělecko-průmyslové školy. Podvíněk viz v příloze.

straně bez špendlíků. Na malé vnitřní kroužky vějířků rozdělíme vždy kruhový řetízek a zadržíme jej párem z vějířků. Ostatní část pokrývky pracuje se současně a sice: vnější plátýnkový pásek 5 podélnými páry a 1 běžným pr., pak následuje řetízek, po něm pásek ze 2 podélných a 1 běžného pr.; na to, pak klikatý řetízek a nakonec velké vějířky, jichž vnější okraj je přidržěn řetízkem. Vnitřní kruh vějířku pracujeme opět bez špendlíku. Zde spojíme překládany pr., nové zavěšeným pr., ku konci se kroužek zaváže. Při současné práci spojujeme jednotlivé pr. jako obvyčejně.

93. Kulatá pokrývka. Průměr je 15 cm. Model je vzat z umělecko-průmyslové školy. Podvíněk viz v příloze.

Obr. 94. Kulatá pokrývka zdobená moderní, paličkovanou krajkou. Krajkou provedeme lněnou přízí čís. 80, 7 páry paliček. Sestává z několika vzorů, tvořících celou krajkou. U b, a, c upevníme vždy 1 pr., u b, b 2 pr. paliček a máme tak 3 průchod. pr. a jeden běžný pr. Průchodní pr. překládáme vždy jednou, běžný pár oproti tomu dosti často, čímž stává se krajka pevnější. Spojky překládáme také vícekrát. Aby nevisely jen tak volně, zasmykneme je ještě ve středu háčkem. Na jednotlivých místech musí býti zavěšen pr.; místa tato jsou na podvínku o-

značena * a to místo, kde se tento pár odpojí, opět □ Pracujeme-li slepě, máme v podvinku značku O. Na místech, kde je více bodů, tam vždy zasmykneme. Vnitřní okraj pracujeme až na konec. Na označených místech připojíme hladký okraj k hotové již práci.

Obr. 95. Úzká pásková kraječka, provedená toutéž technikou, jako předešlá krajka. Sestává ze 3 pásků, každý z nich pracuje se 3 pr. paliček. Hořejší pásek běží hladce přes celou kraječku, střední tvoří kroužky a malé obraty a vnější tvoří vlastní tvary listů. Tyto 3 pásy pracujeme současně po částech. Pracovní pr. různých pásků spojíme v bodech, kde se dotýkají.

Obr. 96. Kraječka, zhotovená ze 2 pásků. Každý pásek pracujeme 3 pr. paliček, z nichž dva páry jsou podélné pr. a třetí je párem běžným: tento prochází oba podélné pr. a musí se častěji překládati. U všech páskových kraje-

ček musíme hlavně pamatovati, že musíme jednotlivé pr. stejnoměr. stahovati. Postup práce je přesně udán na podvinku. Začínáme u b. 1 jedním páskem, pracujeme jej až

k b. 5, druhý pásek až k b. 9, u b. 10 zkřížíme poprvé pracovní pr. obou pásků. U b. 31, 25 a 21 zasmykneme pracovní pr., když jsme jej před tím několikrát přeložily, a vedeme jej opět zpět. Paličkujeme Iněnou přízí střední síly 6 páry paliček.

Na obr. 97. vidíme úzkou páskovou kraječku, zhotovenou z úzkých pásků, spojených řetíz- kem. Pracujeme velmi jemnou přízí, 17 pr. paliček. Pásy pracujeme vždy 3 páry. 2 průchodní a 1 běžný pár. Běžný pár přeložíme čtyřikrát mezi průchodní páry.

Klikatý řetízek, spojující jednotlivé pásy zasmykneme, jak jsme se učily v učebním běhu knížky, při čemž provlékneme háčkem 2 nitě řetízku hotovým ouškem, tak že utvoří se smyčka, kterou prostrčíme obě druhé paličky.

94a. Zmenšené znázornění práce pokrývky, vyobrazené na vedlejší straně.

94. Kulatá pokrývka s okrajem z bohatě paličkované krajky. Průměr je 150 cm. Model je vzat z umělecko-průmyslové školy. Podvimek viz v příloze.

95. Řídká paličkovaná kraječka, široká 4 cm. Podvíněk viz v příloze.

96. Řídká paličkovaná kraječka, široká 4 cm. Podvíněk viz v příloze.

97. Řídká paličkovaná kraječka, široká 2,5 cm. Model je vzat z umělecko-průmyslové školy. Podvíněk viz v příloze.

Jak vidíme také z obrázku, stane se často řetízek neviditelným, to znamená, že zmizí pod páskem.

Na obr. 98 vidíme pokrývku, jejíž pásky jsou zhotoveny každý z 5 podélných a jednoho pracovního páru. Pracujeme ji jemnou přízí. Každý pásek pracujeme sám pro sebe; k vnějšímu připojíme ihned klikatý a kruhový řetízek s pikotkami. Pokrývka sestává ze 6 pásků.

Vnější tvoří svým ohýbáním volnou plochu, vyplněnou páskem srdcovitého tvaru. Výplně, spojující jednotlivé pásky jsou tvořeny z řetízků a z překládaných párů a pracujeme je až úplně na konec.

Na obr. 99 vidíme kulatou pokrývku, sestávající z 8 pásků, spojených navzájem lístky, řetízky a

99. Kulatá - pokrývka provedená z plátěnkových pásků a lístků. Průměr je 18 cm. Mo-

del je vzat z umělecko-průmyslové školy. Podvíněk viz v příloze.

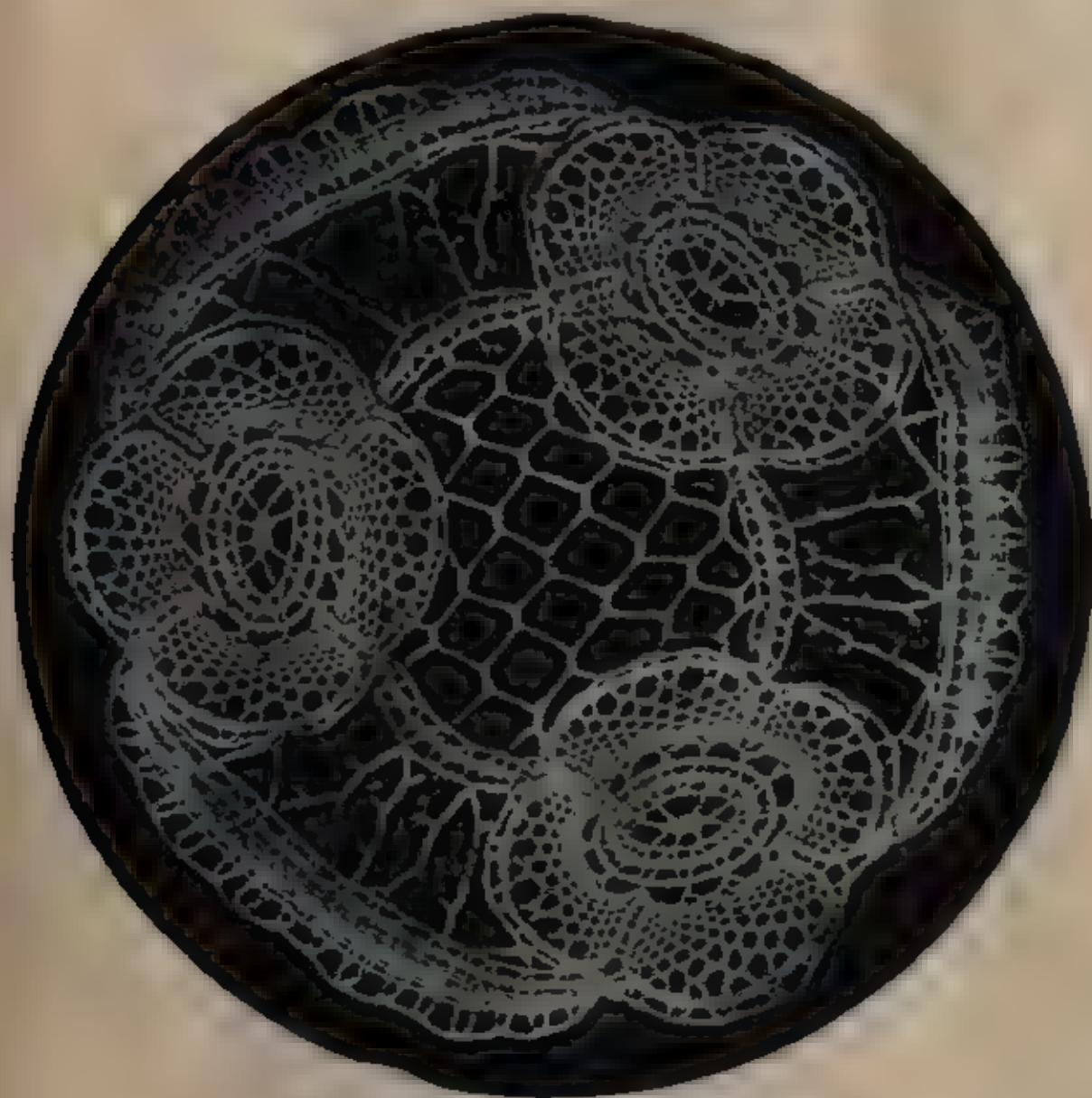

čtverečky. Každý pásek pracujeme 6 podélnými a 1 pracovním pr. Pracujeme současně vždy 2 pásy a spojíme je u každého druhého bodu zkřížením pracovních párů. S vnějším páskem pracujeme současně řetízek, připojený

pracovním pr. k pásku při každém 4 bodě. Řetízek je ozdoben provlečeným ouškem. Výplně provádíme, jako u dřívějších prací, až ku konci. Technicky nové jsou zde jen malé čtverečky.

Ozdobné paličkování.

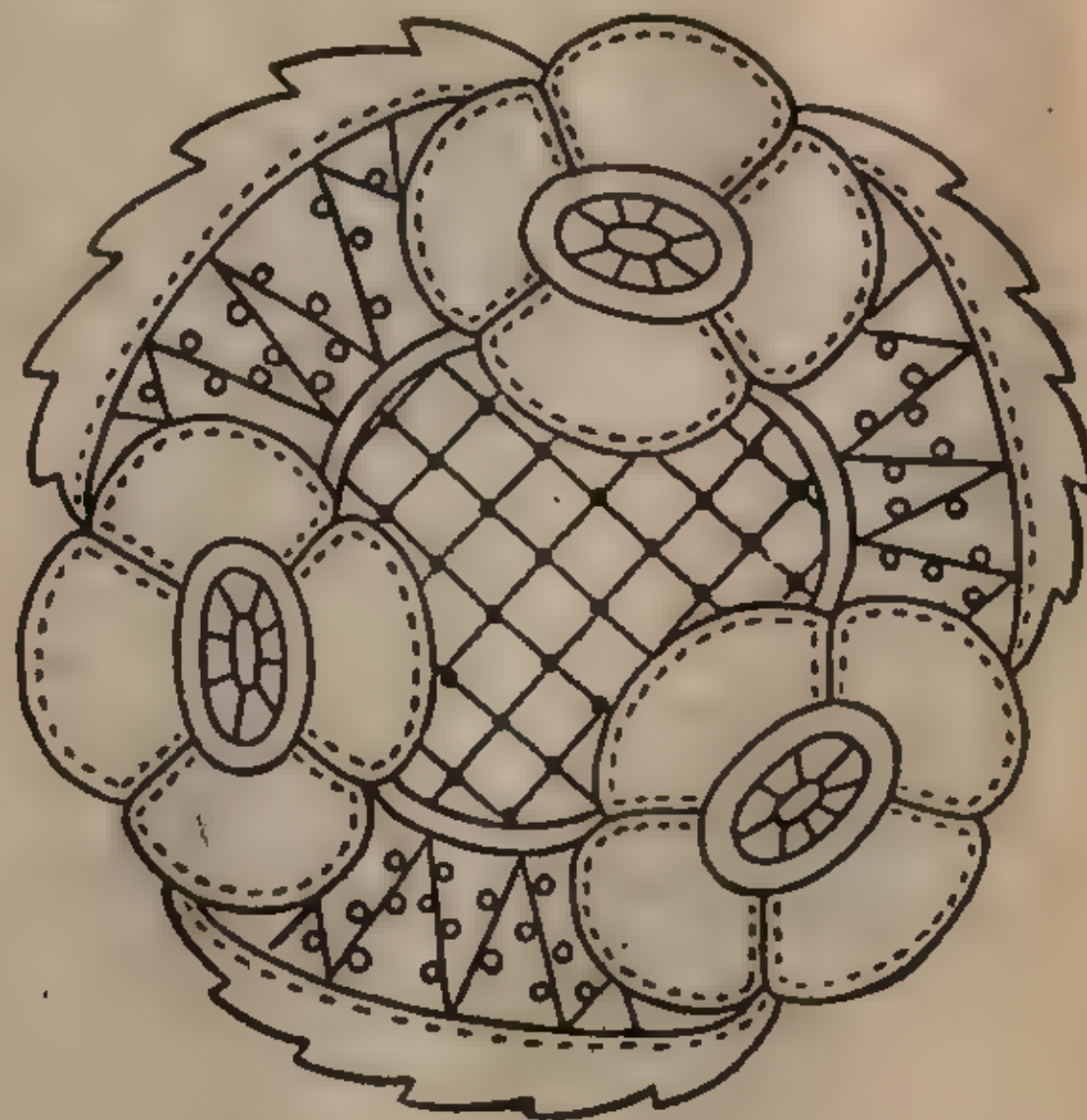
Ozdobné paličkování mohou pracovat jen zkušení krajkáři, neboť pracujeme pak již skoro úplně volně. Nejdříve musíme si nakreslit, jak vidíme na obr. 100 a obrysy vzoru čínskou tuší na kopírovací papír. Pak upevníme tento papír na podvinek, a s ním pak na podušku.

100. Kulatý, paličkovaný motiv. Průměr je 7.5 cm.

Při paličkování musíme pak provést nejdříve všechny tvary, každý samostatně, pak vyplníme teprve půdici, kterou upevňujeme ku tvarům. U našeho motivku, obr. 100, musíme paličkovat nejdříve listy a květy. Listy pracujeme 8 pr. paliček. Ve středu běží 4 pr. hladkým plátýnkem, oba pr. na pravo i na levo pracujeme překl. plátýnkem. Na vnitřním okraji listů vpaličkujeme zároveň obrysovou nit. Listy květů pracujeme sítkem 8 pr. paliček a přesně dle obrázku vpaličkujeme obrysovou nit. Musíme dbát, aby začátek spojil se s koncem pokud

možno neviditelně. Proto zavěsíme na začátku páry jen smyčkami, protáhneme pak, po dokončení lístku odříznuté nitky smyčkou, a zašijeme je drobnými stehy. Tam, kde pracujeme, je rubová strana. Když jsme dokončily lístky květků, pracujeme střed květu. Pak provedeme

100a. Podvíněk k vedl. zobrazenému, paličkovanému motivku.

mezi lístky ležící řetízek s pikotkami, jdoucí od listu k listu a zasmykneme jej na okraji, jak vidíme na obr. 80. Střed motivu vyplníme půdici z bruselských direk. — Na motivu obr. 101 pracujeme nejdříve ptáka a větvičku, nakonec pak půdici, sestávající z řetízků. Ptáka začneme u zobáku a provedeme jej hustým lístkem, pak pracujeme hlavičku a konečně ostatní část tělíčka. Při jednotlivých druhích práce řídíme se přesně dle našeho zřetelného obrázku. Lístky paličkujeme jako pásky, nahore a dole sešpičatělé. Při převádění běžného páru k

jednotlivým lístkům, přeložíme jej, čímž povstane žebro listu. Stonky pracujeme hustým plátýnkem. Pravidelnou půdici tvoří řetízky, spojené v místech, kde se křížují, plátýnkem a ozdobené ouškem. Půdici připojíme na okrajích ke vzoru. Celý motiv je ukončen rovným páskem.

Navazování pracovní nitě. Spotřebovaly-li jsme během práce nit, navinutou na paličce, nastavíme ji jinou a sice tak, že ji přivážeme tkalcovským uzlem.

Zmenšování, resp. zvětšování podvinků. Chceme-li udělati kraječku menší, nebo větší než je originál, pak je třeba, abychom pozměnily podvinek. Máme-li jej zmenšiti, pak stlačíme jednotlivé body dohromady, máme-li jej zvětšiti, pak máme body opět roztáhnouti, což děláme pomocí milimetrového papíru. Podvinek nanese si na čtverečkový papír s většími nebo menšími čtverečky, dle toho, chceme-li jej zvětšiti nebo zmenšiti, čímž pozmění se podvinek sám sebou. Přesto však radíme, aby se roz-

měry kraječek nepozměňovaly.

Praní paličkovaných kraječek. S paličk. krajkami musíme při prádle velmi opatrně zacházeti, mají-li ještě potom pěkně vypadati. Abychom je nepoškodily, radíme práti je na láhvi. Láhev potáhneme kusem látky, krajkou na ni ovíjeme, opatrně ji namydlíme, ovíjeme kolem ni druhý kus látky a otáčíme lahvi v silném mýdelném roztoku. Tímto způsobem krajkou také vypláchneme, sejmeme pak vrchní látku a krajkou vložíme do suchých utěrek, kde je necháme schnout. Musíme poznamenati, že krajkou nesmíme zbytečně vytahovati, proto také nedoporučujeme praní rukou, neboť tím se krajka jen stahuje. Jemné paličkované krajky napneme pak po vyprání nerezavějícími špendlíky na prkénko, kde máme vyznačen správný tvar krajky, aby jej zachovaly. Zcela staré krajky, jichž nitě jsou již křehké a lámou se, položíme před vypráním na chvíli do oleje, tím stanou se nitě opět elastické a snesou vyprání.

101. Pěkný paličkovaný motiv. Velikost je 15,5 × 19,5 cm.

Kterékoliv tuzemské neb zahraniční mody za původní nezvýšenou cenu

můžete objednat u nás buď prostřednictvím Vašeho knihkupce, neb přímo
v nakladatelství Jana Rokyty, Smíchov, Štefánikova třída 25.

Obzvláště mohu Vám doporučit výběr těchto nejznámějších mod:

	Jednotlivá čísla po:		Jednotlivá čísla po:
Bazár. Vychází dvakrát měsíčně . . .	Kč 4.50	Pařížský vkus. Vychází jednou měsíčně „	6.—
Beyer's Handarbeitsbücher na 60 různých druhů, každý svazek obsahuje jiný druh ruční práce . . . po	„ 11.—	Praktische Damen- u. Kindermode. Vychází dvakrát měsíčně . . .	Kč 3.50
Beyer's Modenblatt. Vych. dvakrát měs.	„ 3.50	Pražská modní přehlídka. Vychází dvakrát za rok: jarní—letní album a podzim—zima . . .	„ 18.—
Beyer's Modenführer. Vychází dvakrát za rok: jarní—letní album a podzim—zima.	„ 13.—	Record. Vychází jednou měsíčně . . .	„ 4.50
Blatt der Hausfrau. Vychází 14tidenně .	„ 2.70	Revue de mode. Vychází jednou měsíčně „	6.—
Die Dame. Vychází 14tidenně . . .	„ 8.50	Sbírka ručních prací (cena za 1 svazek) viz náš podrobný insert na 2. str. t. j. před začátkem textové části knížky .	„ 10.—
Die Modenwelt. Vychází 14tidenně . . .	„ 3.—	Suzanne. Vychází 2krát za rok: jarní—letní album a podzim—zima . . .	„ 20.—
Die schöne Wienerin. Vych. jednou měs.	„ 4.80	Ullstein Damen-Moden Album. Vychází dvakrát do roka: jarní—letní album a podzim—zima . . .	„ 10.—
Grandios. Vychází 2krát za rok: jarní—letní album a podzim—zima . . .	„ 7.—	Ullstein's Handarbeitsbücher. Na patnáct různých druhů, každý svazek obsahuje jiný druh ruční práce. Po . . .	„ 11.—
Illustrierte Wäsche und Handarbeit-Zeitung. Vychází jednou měsíčně . . .	„ 3.50	Ullstein Kinder-Moden Album. Vychází dvakrát za rok: jarní—letní album a podzim—zima . . .	„ 8.—
Knihy domácího šití a krejčování viz podrobný insert na 50 stránce této knížky po . . .	„ 10.—	Ullstein Wäsche-Album. Vychází dvakrát za rok: jarní—letní album a podzim—zima . . .	„ 8.—
Knížky přehledových monogramů, pro každou sestavu monogramů vždy jedna knížka, viz insert na zadní str. obálky tohoto svazku, po . . .	„ 4.50	Vobach Kindergarderobe. Vychází jednou měsíčně . . .	„ 3.50
La Coupe Exquise. Vychází dvakrát za rok: jarní—letní album a podzim—zima „	24.—		
La vraie Mode. Vychází jednou měsíčně „	6.50		
Nové Filé předlohy (hotové k pracování) I. II. III. po . . .	„ 10.—		

Jinak dodám i kterékoliv jiné modní journály za ceny nezvýšené.

Použijte k objednávce přiloženého lístku!

Zvýšení cen při dnešním pohybu zahraničních valut si vybražují. Naproti tomu, budou-li ceny shora uvedených publikací sníženy, budu Vám též za sníženou cenu účtovat.

Při předplacení snižují se výhodně všechny tuto uvedené ceny.

Připravujeme řadu učebných knih šití. Počátkem budou čtyři nejpopulárnější a nejvíce potřebné knihy, které vyjdou ve sbírce

„Rokytovy knihy domácího šití a krejčování“. Svazek I.

Šití dámského prádla.

44 stran textu, zvláštní velká 2stranná příl. s 20 stříhy a 128 vyobr.

Obsahuje: předlohy a návod pro laika ku hotovení moderního a praktického dámského prádla doma. S podrobným poučením od prvopočátků o samostatném zhotovování stříhů, jak látku stříhati a jak šít. Návod jak spořít látkou, sámování, plisování, šití košil denních, nočních kabátků, pyjama, dámských spodků, kombiné, živůtků, šněrovaček, podprsnek, spodniček atd.

„Rokytovy knihy domácího šití a krejčování“. Svazek II.

Šití stolního a ložního prádla.

„Rokytovy knihy domácího šití a krejčování“. Svazek III.

Šití dětského šatstva.

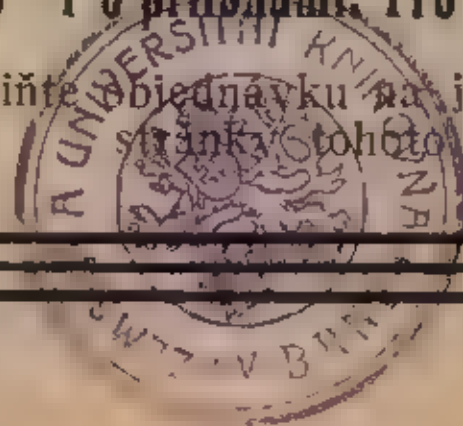
„Rokytovy knihy domácího šití a krejčování“. Svazek IV.

Výbava nemluvněte.

Sbírka bude pokračovati ve svazcích o samostatném šití blůz, sukní, šatů, pánských obleků, opravy a maličkosti jako: pracovní obleky, šití klobouků, domácí správký atd.

Každý z těchto svazků stojí Kč 10,- i s přílohami. Pro předplatitelky 5 svazků snižená cena Kč 45,-.

Přihlaste se co abonentky, neb učiňte objednávku na jednotlivé svazky, na lístku přiloženém u 49. stránky tohoto svazku.

Premiový kupon číslo 4.

Opravňuje majitele ku snížené ceně Knihnice Be-
sídka. Malých, dle inzerce na stránkách Knihnice.

ROKYTOVA SBÍRKA RUČNÍCH PR
SVAZEK IX.

Vzorová příl

strana 1.

ke knize: PALIČKO

Vzory: 23, 24, 25, 26, 29
53 a, b, 54, 55, 56, 57, 58
64, 65, 66, 67, 68.

Potřebujeme-li některý,
přeneseme si podvíněk n
dlouhý pruh, aby stačil.

Obr. 47. Pásková
pracujeme se 6 páry
B 2 pr. paliček. Pr
kř., pr. 3 a 4 kř., r
kř., š. do b. 1 pr
pr. 2 dvakrát př
př. — kř., pr.
kř., pr. 2 a 3
kř., š. do b
pr. 2 dvak
kř., pr. 4
a 3 kř.
š. do
2 dva
př. —
kř., p
kř.,

Připravujeme řadu učebných knih šití. Počátkem budou čtyři knihy, které vyjdou ve sbírce

78. Podvíněk ke kulaté pokrývce.

„Rokytovy knihy domácího šití a krej,

Šití dámského prádla

44 stran textu, zvláštní velká 2stranná příl. s 20 s

Obsahuje: předlohy a návod pro laika ku hotovení moderního a praktického doma. S podrobným poučením od prvopočátků o samostatném zhotovování sáti a jak šití. Návod jak spořiti látkou, sámování, plisování, šití košil denních, nožama, dámských spodků, kombiné, živůtků, šněrovaček, podprsenek, spodní

„Rokytovy knihy domácího šití a krejčování“. Sva,

Šití stolního a ložního prádla.

„Rokytovy knihy domácího šití a krejčování“. Svazek II.

Šití dětského šatstva.

„Rokytovy knihy domácího šití a krejčování“. Svazek IV.

Výbava nemluvněte.

Sbírka bude pokračovati ve svazcích o samostatném šití blůz, sukní, šatů, pánských obleků, opravy a maličkosti jako: pracovní obleky, šití klobouků, domácí správký atd.

Každý z těchto svazků stojí Kč 10,- i s přílohami. Pro předplatitelky 5 svazků snižená cena Kč 45,-.

Přihlaste se co abonentky, neb učiňte objednávku na jednotlivé svazky, na lístku přiloženém u 49. stránky tohoto svazku.

Premiový kupon číslo 4.

Opravňuje majitele ku snížené ceně Knižnice Besídky Malých, dle inserce na zadní desce obálky,

Naše přezehlovací vzory

přenesete jednoduchým přeletím teplou žehličkou přes vzor, položený ploše na látku. Uspoříte mnoho času a námahy. Přezehlovací vzor možno téměř na každou látku užítí a jest jej proto možno použítí téměř pro každý způsob ručních prací. Dokonce i křížkové vyšívání možno přezehlovatí, čímž únavné odpočítávání uspoříme. Nově zavedeno jest nyní přezehlování monogramů, které jsou v každém sestavení začátečních písmen jména k dostání. I knížka obsahuje vždy jeden monogram v několika velikostech a několika sestaveních. Objednávky Vám obstará Váš knihkupec, anebo obdržíte je přímo

V nakladatelství JANA ROKYTY, Smíchov,

ŠTEFÁNIKOVA TRÁDA 25

zašlete-li obnos za žádané a připojíte patřičnou částku na poštovné buď ve známkách, neb na vyžádanou složenku, napřed.

Ceny přezehlovacích vzorů jsou:

Drobná ruční práce Kč 2.—, malý stříh Kč 5.—, velký stříh Kč 7.50, jednoduchá předloha Kč 4.—, dvojitá předloha Kč 8.— atd.

Jedna knížka monogramů na přezehlování Kč 4.50, mimo to porto 50.-h až Kč 1.—.

O nejnovější francouzské modě

nejlépe Vás informuje naše měsíční vydání francouzských mod

„LA VRAIE MODE“

Stříhová příloha. - Český popis modelů. - Množství novinek. - Barevná apartní obálka. Ruční práce. - Modní oznamovatel ostatních doplňků obleku. — Ke každému sešitu mimo tyto přílohy expedujeme ještě 3 úplně hotové střižené stříhy ZDARMA!

Čtvrtletní předplatné I s poštovní zásilkou Kč 15.—, jednotlivě Kč 6.50.

K dostání u všech knihkupců a prodejen modních časopisů aneb v

**NAKLADATELSTVÍ JANA ROKYTY,
SMÍCHOV, ŠTEFÁNIKOVA TRÁDA 25.**

Pro dospívající mládež

doporučujeme

Knížnici Besídky Malých.

Dva svazky, 232 stran povídek, článků poučných, historických, dějepisných, zábavných i básniček od dobrých českých autorů, jako:

GROSSMANNOVÁ-BRODSKÁ.

A. B. ŠTASTNÝ, E. MUSIL-DAŇKOVSKÝ.

LAD. NÁGL, VÁCLAV KÁLAL.

HYNEK MAREK atd.

Obsah je zpestřen čtyřmi obrázky. V pěkné obálce nevázané Kč 6.—, pro naše odběratele za sníženou cenu Kč 4.—, vkusně vázané Kč 12.—, pro odběratele naše za sníženou cenu Kč 8.—.

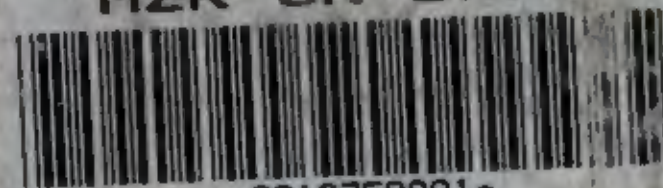
K dostání u všech knihkupců aneb v
**NAKLADATELSTVÍ JANA ROKYTY, SMÍCHOV,
ŠTEFÁNIKOVA TRÁDA 25.**

7.3 srpna 1965

7.3. 1970

7.3. 1970

MZK-UK Brnc

•2619756881•